

მსუ

ლიტერატურული ჟურნალი № 2 (73)
მსოფლიო
2025

რაფიელ პერისტავი

200

ოლე

მწერალთა ასოციაცია
„ლიტერატურული კახეთის“ გამოცემა

The Literary Magazine OLE

ჟურნალი გამოდის 2004 წლის ივნისიდან
ISSN 1512-3995

ოლე – ბრყენა, გინა მოგრძე ტყე ველთა შუა
სულხან საბა

ოლე – ახომი საჩრდილობლად დატოვებული
ხე

ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი

ოლე – გიორგი ლეონიძის პოეტური შედეგები

მთავარი რედაქტორი

აკაკი დაუშვილი

რედაქტორები

ფარნა რაინა

ნუნუ ძამუკაშვილი

მხატვრული რედაქტორი

სოფიო ქელიძე

მისამართი: 2200 თელავი
ერეკლე II-ის გამზირი №6
III სართული
მობ: 555 46 44 29
მწერალთა ასოციაცია
„ლიტერატურული კახეთი“
მობ: 558 48 24 80

მასალების გამოგზავნა შეგიძლიათ
ელექტრონული ფოსტით
E-mail: akakidau@mail.ru

ჟურნალ „ოლეს“ წინა ნომრების წაკითხვა
შეგიძლიათ საქართველოს პარლამენტის
ეროვნული ბიბლიოთეკის საიტზე [www. nplg. gov. ge](http://www.nplg.gov.ge) —
ციფრული ბიბლიოთეკა „ივერიელის“
ვებგვერდზე.

„ოლეს“ რედაქციაში შემოსული მასალა
არ რეცენზირდება და ავტორს არ უბრუნდება

ჟურნალი „ოლე“ გამოიცემა თელავის მუ-
ნიციპალიტეტის მერიის (მერი ბატონი **ლევან
ანდრიაშვილი**), თელავის მუნიციპალიტეტის
საკრებულოს (თავმჯდომარე ბატონი **თენგიზ
მთვარელიშვილი**) მხარდაჭერით.

№2(73), 2025

ივნისი

გამოდის სამ თვეში ერთხელ

„ოლე“ ლიტერატურული ჟურნალი

შინაარსი

მხატვრული ლიტერატურა

2. ფარნა რაინა. ლექსები

18. როლანდ გიორგაძე. ობობას ქსელივითაა
დასერილი სამყაროს გზები. მოთხრობა

30. ლაშა ნაღარაიშვილი. ლექსები

34. გიორგი გიგაური. ლექსები

36. ქეთი გუგუშაშვილი. გარეთ...
საზღვარგარეთ... მოთხრობა

38. გიული ჩიხიაშვილი. ლექსები

საბავშვო საკითხავი

39. ვანო წიხიკვაძე. საბავშვო ლექსები

43. ნუნუ ქაშუკაშვილი. საბავშვო
მოთხრობები

კრიტიკა-პუბლიცისტიკა

45. ნინო გიორგაძე. ფარნა რაინას
მორალურ-ფილოსოფიური ხმა თანამედროვე
ქართულ პოეზიაში

48. ნელი ზუროშვილი. „მიყვარხარ ტკბილო
კახეთო“...

ქრისტიანული პოეზიის XV ფესტივალი

„ნინდა ნინოს ჯვარი“

52. ფესტივალის რჩეული ლექსები

დაიბეჭდა გამომცემლობა „მერიდიანში“

გარეკანის პირველ გვერდზე რაფიელ ერისთავის
პოსტერი. მხატვარი სოფიო ქელიძე

გაქრობის
დარდმა გვაჩვენა...
ტახტის,
ძალის და...
ფულის კი არა,
მზის ქვეშ –
სიცოცხლის
გადასარჩენად!!!!..
15. IV. 2025

რატომ მგონია?!..

სიგიჟით, ზოგის,
ბნედა მიწვას მზეს,
ტკივილმა შუბლი
რად, რატომ –
ხვითქოს?!..
რატომ მგონია,
დედამინაზე –
ყოფნა-არყოფნის
უამია, –
თითქოს?!..
10. I. 2025

მოვუხმით სიბრძნეს!

დავაბათ ეშმა, –
სულელებში მძრომი,
დავკარგავთ სანამ,
ცა-მზის ქვეშ –
რაც არს...
მოვუხმით სიბრძნეს! –
ბირთვული ომი
დატოვებს, ოდენ,
ფერფლსა და...
ნაცარს...
2. II. 2025

გაფავერჩეთ უნდა!..
გაფავერჩეთ უნდა!!!!..

თვალებს, დღემუდამ,
ფიქრით, დარდით,
და... განცდით –
ვახელთ...
ნუთუ, –
სამყაროს მზიურეთი
ქცეულა ბუნდად?!..
დაგებულება –
უმზაკერესი,
ათასი –
მახე...
მაგრამ...

თუ, ძალგვიძს გადარჩენა,
გადავრჩეთ უნდა!!!!..

P.S.
ფარისევლური მოვიშორეთ –
ფაფხური, –
ფუჭი...
ხომ, ვხედავთ? –
სინდისს
და... სიმართლეს –
რაოდენ
უჭირს?!..
29. I. 2025

გული საგულეს
აღარ მეტყვა...

სული და ხორცი –
ახლა, ლამის,
ერთუროს
გავყაროთ,
გული საგულეს –
არ მეტყვა, –
ცეცხლით
ივსება...
ჩვენს დედამინას,
ჩვენს პლანეტას,
ამ, ჩვენს –
სამყაროს,
ვფიქრობ, –
აროდეს,
არ უჭირდა
ასე, –
ღირსება...
20. I. 2025

რატომ?!..
ათასჯერ რატომ?!..

ღალადი ჩემი,
კითხვა ჩემი –
ცა-მინას ერთვის,
კეთილს და ბოროტს
რად ვერ არჩევ?!..
და... რატომ ვერ თვლი?!..
თუ, გიყვარს ღმერთი,
თუ, გნამს ღმერთი
მაოცებს-ერთი, –
რატომ არ მისდევ?!..
რად არ იცავ –
მზესიბრძნეს ღმერთის?!..
26. III. 2025

ზარნა რაინა

ზოგჯერ

სიკეთეს, როცა –
ბოროტება ებრძვის და...
სძიძგნის,
ხომ,
ძნელი არის?...
უძნელესიც, –
ეგზომ და...
ერთობ?...
საფარქვეშ, ზოგჯერ,
გვირგვინის და...
პორფირის –
შიგნით,
რა სიმზაკვრე და...
ბოროტება ზეიმობს, –
ღმერთო?!..
17. IV. 2025

ასჯერ მკვდარი

წლები –
ფიქრით და...
ტკივილით გაცვდა,
საქვეყნო დარდის
რიგს მოსდევს –
რიგი...
დაკარგა, ვინაც –
გაგების განცდა,
ჩათვალეთ, –
ცოცხლად მკვდარია
იგი!..

P.S.
ტკივილი, –
მინის საზღვარსაც –
გასცდა,
მზენინაპართა
ხმა მესმის, –
ირგვლივ:

დაკარგა, ვინაც –
 ღვთის რწმენის
 განცდა,
 დაკარგა, ვინაც –
 სამშობლოს განცდა,
 დაკარგა, ვინაც –
 სიკეთის განცდა,
 მზესიყვარულის
 და... სიბრძნის განცდა,
 გდაკარგა, ვინაც –
 სირცხვილის განცდა,
 მერწმუნეთ, –
 ასჯერ მკვდარია –
 იგი!!!..

21. IV. 2025

შეგონება...

ღირსების განძი
 იყიდება –
 არ – რით და...
 არ – სით,
 სულის
 გულის და...
 სიყვარულის
 ნადავლი არი...
 ადამიანი,
 რომ გაიგო
 ღირსების –
 არსით,
 მაშინ,
 ჯერ, თვითონ,
 უნდა იყო –
 ადამიანი...

21. IV. 2025

ვიხსნათ სამყარო!!!..

გაქრეს სიკვდილი,
 გაქრეს შუღლი
 და... გაქრეს –
 ომი!..
 მზისქვეშ სუფევდე –
 მშვიდობის და...
 სიბრძნის მაყარო!..
 ვამბობ მრისხანედ,
 ვამბობ რისხვით
 და... ვამბობ –
 წყრომით,
 რომ...
 დიფ სთეითის ქაობიდან –
 ვიხსნათ სამყარო!!!..

13. I. 2025

იყოფეს უნდა. –

იყოფეს –

ყველამ...

შეარჩენს არვის
 დრო საქმეს –
 ელამს, –
 პორფირის ქვეშ, თუ,
 ძველმანი კონკის,
 იცოდეს უნდა, –
 იცოდეს –
 ყველამ:
 დათესავს, რასაც –
 იმასვე მომკის...
14. IV. 2025

სიყვარულისთვის

სიკეთისთვის,

თუ, არ –

დახარჯე...

სიზიფეს ლოდს, თუ –
 ჭაპანწყვეტით ენევი, –
 ქშენით...
 და... ებრძვი აღმართს, –
 ბედის აღმართს:
 ნახლართს,
 ნახვანჯევს,
 ქარია, მხოლოდ,
 მხოლოდ, ქარი,
 სიცოცხლე, –
 შენი,
 სიყვარულისთვის,
 სიკეთისათვის
 თუ, არ –
 დახარჯე...
12. XII. 2015

ღიაღი უფრო...

ხომ, დიაღია:
 მზე ცარგვალზე,
 როდესაც –
 უფლობს?!..
 უკუნის გარდა,
 ყველა ჰკოცნის...
 და...
 ყველა ლოცავს...
 ასე მგონია:
 დიაღია მიწაზე, –
 უფრო,

ადამიანის
 გულის ციდან –
 ამოდის, როცა...

P.S..

თუ, რამეს ენატრობ,
 უწინარეს,
 ღირსებას ენატრობ,
 გულებს... მარადის –
 სიყვარულის
 სიკეთით ნათრობს...
12. IV. 2025

მაოჯეზს, ღმერთო!..

ეს, – ფიქრ-ტკივილი
 დასაბამით,
 როდემდე ენთოს?!
 სიკეთის ნათელს
 რატომ აქრობს
 სიავის –
 თალხი?!..
 რაისთვის შობე?! –
 ეს მაოცებს,
 დიადო ღმერთო,
 სიცოცხლე ზოგის –
 ტკივილია, როდესაც, –
 ხალხის?!..
12. I. 2025

თვით, საქართველო
 სად არი?!..

გულს მიწვავს
 დარდის –
 იარა, –
 ვულკანის ცეცხლის
 სადარი...
 სხვა საქართველო
 კი არა?!..
 თვით, საქართველო
 სად არი?!..
20. VIII. 2008

არ მეგულება,

არ ვიყრ,

არ მნამს...

რამდენჯერ, –
 ცრემლით ვასველებ –
 ნამნამს,
 ტკივილი, როცა –

მეფობს და...
უფლობს...
არ მეგულება,
არ ვიცი,
არ მწამს –
მამულზე
დიდი ტკივილი, –
უფრო...
13. I. 2025

ხომ, არის: უნინ,
ქვეყნის ღალატი?!..

ერთი კი არა,
დღეს, ბევრია: ერთად –
ცხრა ნული,
ღმერთო,
რა ცოტა დარჩა
მზის ქვეშ –
სიბრძნის ღალატი?!..
ყოფნა – არყოფნა
არის, როცა –
ერის,
მამულის,
ხომ, არის:
უნინ, თავზე ფიქრი –
ქვეყნის ღალატი?!
18. IV. 2025

სირცხვილი...

სიცოცხლეც,
ყოფნაც,
მწამს, მიყვარს –
წრფელი,
სირცხვილის გრძნობას
არ ვკარგავთ, როცა...
სირცხვილი ხოა –
ტკივილი, –
მწველი?..
მე, იმ, ტკივილის –
ღირსებას ვლოცავ...
19. IV. 2025

ნეტავ, როდემდე?!..

გზას –
შუღლის, მტრობის
სანამ მოვდევდეთ?! –
თუმცა... თან,
კოსმოსის –
ფარდას მივებით...
მაგრამ...
მიწაზე?! –

ნეტავ, როდემდე:
ილუზიებით,
ფანტაზიებით?!..
12. IV. 2025

ის – ვერ ავხსენ.
ბრძენო უფალო!..

ვის, ან, რა ვუთხრა?!..
ზოგჯერ, თუმცა –
მეფეც ფუფალობს?!..
რა ცოტას ახსოვს:
რწმენა, ხალხი,
მამული, ერი?!..
ეს, – ვერ გავიგე,
ეს, – ვერ ავხსენ,
ბრძენო უფალო,
ჩვენ,
ჩვენი თავის,
რატომ გავხდით –
უცხო და... მტერი?!..
3. IV. 2012

არ სტკიებია –
ვისაჯრ თვითონ...

ჭეშმარიტება,
რომ... ვიცოდეთ –
მარადიც,
სრულიც,
დაჭრილი რწმენა
რატომ ტირის?!
და... რატომ –
კივის?!..
არ სტკიებია –
ვისაც, – თვითონ,
გულიც და...
სულიც,
ის, ვერასოდეს,
ვერ გაიგებს –
სხვის დარდს და...
ტკივილს...
16. IV. 2025

მინიერი –
ღმერთი...

ბრძენი, როცა –
მზეობს ხედვით,
აზრს აუნჯებს, –
ერთიან...
ჭეშმარიტი –

შემოქმედი,
მინიერი –
ღმერთია...
17. IV. 2025

ბედნიერება...
უბედურება...

ჩვენს ავს და კარგში –
განა მართლა,
ბედი ერევა?!..
ვქადაგებ, რასაც,
უკუღმართი –
ნუ მემდურება...
სიცოცხლე ზოგის,
ხოა, ქვეყნის –
ბედნიერება?...
მაგრამ... ზოგის კი –
ვაგლახიც და...
უბედურებაც...
7. IV. 2025

ამზევდეს –
მარად!..

რომ... არ წაგვლეკოს
ატომმა, –
ქარად,
მინდა, რომ... გაქრეს
ნამიც კი –
მგლური...
სტრიქონი ჩემი
ამზევდეს, –
მარად,
გარშემო – სულის,
გარშემო – გულის!..
20. III. 2025

თუკი, რამ არის –
ბოროტება...

თვალს და... ხელს შუა,
ქრება, თითქმის,
ღირსება –
ძველი,
გზას ვუთმობთ, –
ზოგჯერ,
ჩვენ, თვითონვე –
ქაჯთა და...
ჯინთო?!..
თუკი, რამ არის –
ბოროტება

და... ძნელზეც,
ძნელი, –
მართალს, რომ სჯიან,
ხოლო, ბოროტს
აძლევენ –
ჯილდოს?!..

18. III. 2025

ფული...

მიწაზე, ოდიდან,
რაც, ყოფნას –
მოველტვით,
ვის, რა ძალა და...
ზნე შეგვრჩა –
ატანის?!
იესოს წინარე,
და... შემდგომ, –
ყოველთვის,
ფულია პირველი
მსახური –
სატანის...

10. IV. 2025

ახლა, უფრო,

უფრო –

მთავარი?!..

ფიქრით, ტკივილით,
მზე – სიცოცხლის,
ლამის –
ილია,
მადნობს და... მაქრობს:
კუნაპეტი დარდის –
თალარი...
თურმე, –
არც – შოთა,
არც – დავითი,
და... არც –
ილია,
რაგბი ყოფილა,
ახლა უფრო,
უფრო –
მთავარი...

9. IV. 2025

სიბრძნიდან

სისულელეებზე...

გონების ცაზე
ქრის ფიქრის –
ქულა,

შარავანდს ფიქრის
მზესიბრძნე –
ერთვის...
სიბრძნიდან –
სისულელემდე, –
თქმულა:
არისო, მხოლოდ,
ნაბიჯი, –
ერთი...

2. IV. 2025

მარტი...

რვის, ათის*
გარდა,
არ, მიყვარს მარტი,
ბუნებით, არსით,
მგონია – ანტი...
მარტივზეც მარტივს
ართულებს, – მარტივს...
და... სისხლს, ძარღვებში,
აბორგებს – მარტი...

P.S.

მაგონებს ზღვაში –
ბრმა ნავს და...
ბრმა ტივს,
ინდაურია, თუ –
ბუ და...
ბატი?!..
აქვს არეული –
ამინდის კარტი,
რვის, ათის გარდა,
არ მიყვარს – მარტი!..

31. III. 2025

*8, როგორც – ქალთა საერთაშორისო
დღესასწაული და... 10 – ჩემი მეორე
ქალიშვილის დაბადების დღე...

გმირი ხარ, –

ნაღდი !!!..

ლაშა ნადარეიშვილს

მამულზე ფიქრით –
აროდეს ლაღდი,
შენ,
მისი ჯვარცმით,
რომ იწვი, ლაშა
ამ, ცა-მზეს ფეხცავ,
გმირი ხარ ნაღდი,
მაგ შემართებას –
ტაში და... ვაშა!!!!..

P.S.

იმ დღიდან –
გხედავ,
გაქებ და...
გლოცავ, –
დევებს, ვეშაპებს –
შეები, –
როცა!!!..

10. IV. 2025

სინანული...

თქვით, – შეცდომამ,
ოდით,
ვის, რა –
არგო?!..
გზას რად ვირჩევთ –
ეკლიანს და...
ქვიანს?!..
ვცდებით, როცა –
რაიმეში,
კარგო,
ამ შეცდომას –
სინანული ჰქვია...

6. IV. 2025

ნაღდი ქართველი...

ვუნუნეთ საქებს,
საგმობს კი –
ვუქეთ...
და... ჯოჯოხეთის
იყო –
სხვა რთველი...
მაგრამ...
დრო აჩენს, –
უფრო და...
უკეთ,
ვინ არის –
ნღდი, მართლა,
ქართველი...
5. IV. 2025

მტერი,

მოყვარე...

სატანობს, ვინაც –
ავსული და...
ვანდალი არი...
დრო განსჯის –
ყველას,
გულთან, ვინაც
დარდი –

მოყარეს...
ვინაც, რას თესავს,
მასვე მომკის –
აღამიანი, –
თავისი თავის
თვითონ არის –
მტერიც,
მოყვარეც...
2. IV. 2025

ღირსებას ვლორავ...

ღირსებას ვლოცავ –
ყანწით, თუ –
ჭიქით...
სიცოცხლე მიყვარს –
მზით სავსე, –
ბრძნული...
სიბრძნის იქით და...
ღირსების –
იქით,
სიცოცხლე ყველა –
ფუჭია, –
ნული..
4. IV. 2025

აზრით –
საშველი არის, –
ყველაფრის...

ხან, საშველ,
კვანძს, რომ –
ვერ ვხსნი, –
ვერაფრით,
ერთურთი, სანამ –
ვამხოთ და...
ვქოლოთ?!..
საშველი არის –
მინყივ,
ყველაფრის,
მას –
სულიც, გულიც
სჭირდება, –
მხოლოდ...
3. IV. 2025

რაიერ ვეროცხოვბთ, –
ღღემდე...

გვიმტრეს, ვისაც –
ვენდეთ,
სურთ შეგვრიონ –

მტვერთა...
რაიც ვცოცხლობთ, –
დღემდე,
ვცოცხლობთ დარდთან, –
ერთად...
31. III. 2025

ყველაზე დიდი ბედნიერება...

ღირსებას, ვინაც,
სიკეთით –
ისტევის,
ბედნიერია, –
თავზე, რომ –
უფლობს...
სიკეთე ძალმიძს,
როდესაც –
სხვისთვის,
ვარ ბედნიერი,
მე, მაშინ, –
უფრო...
31. II. 2025

ჭეშმარიტებას შეცვლის ვერავინ...

ბევრია შავით
თეთრის მფერავი,
დღეს –
რამდენს ვხედავთ:
ბზეს და...
ფეთიანს?!..
ჭეშმარიტებას
შეცვლის ვერავინ,
ჭეშმარიტება –
მზე და...
ლმერთია...
31. III. 2025

სინდის – ნამუსი,
როდესაც – ინვის...

დღეს –
ჩვენი აზრით,
ფიქრით,
განცდაც
სამყაროს უვლის,
გვსურს –
კოსმოსამდე ავიტანოთ
გვირგვინი მინის...
მაგრამ...

სიცოცხლეც,
ყოფნაც, სიბრძნეც
ტოლია – ნულის,
სინდის-ნამუსი
და... ღირსება,
როდესაც – ინვის...
25. III. 2012

ჩემი ლექსები...

მზელექსებს, მინყივ,
ნათელი ახლავს,
ნათელი ამსხვრევს –
წყვედიადის ბოქლომს...
ჩემი ლექსები
ისეა, ახლა,
მინაში, ვითარ –
ბაჯალლო ოქრო...
29. III. 2025

ნეტავ, როდემდე?!..
მაინც, სადამდე?!..

ვინ გისმენს?!.. –
თავის
„მეში“ ჩაფლული?!..
ვისთვის – ნულია:
ბრძენი სწავლული...
შოთაც, რომ იყო, –
მზედ ქსოვო აზრი, –
გინდ, ახლით,
გინდა –
ძველი მთავრულით...

P.S.
ნეტავ, როდემდე?!..
მაინც, სადამდე?!
ნლები – ამოო,
დღენი – ქარული?!..
ქვეყნის და...
ხალხის –
მტერი, – ფარული,
ელიტარული,
ბნელიტარული...
9. V. 2009

XXI საუკუნე...

ბევრს სურს
გვაჩვენოს –
სული მაქვსო:
ქათქათა,
ბროლის...

ცხოვრება გახდა –
ასპარეზი,
თეატრი, – დიდი...
ემამ მოირგო
ანგელოსის –
სახეც და...
როლიც,
სიცოცხლე, ვისთვის,
თამაშია –
ფლიდზედაც ფლიდი...
29. III. 2025

მკლავს –
შინაშუღლი...

მკლავს –
შინაშუღლი,
მკლავს –
გულის წვა... მით...*
ვინ, რატომ?!..
რატომ უქრობს
მზეს – ყანას?!..
სიცოცხლის
არ მსურს –
არც, ერთი წამი,
არ ვუძღვნი, თუკი –
ხალხს და...
ქვეყანას!..
29. III. 2005

*მით უფრო...

ფეფა...

სამყაროს სახეს
ჩვენ დედით –
ვეყარობთ, –
გული, რომ...
მუდამ,
უცემს ალერსით...
დედა –
ჩვენი სიცოცხლის
წყარო...
და... სიყვარულიც, –
უმწვერვალესი...
8. III. 2025

კარგად ჩანს!..

კარგად ჩანს –
კარგიც,
ავიც, –
მოყვარეცა და...
მტერიც...

ვინ –
რჩენას ფიქრობს
თავის?!..
ვინ –
გადარჩენას
ერის!..
30. III. 2025

აპრილი მიყვარს –
გაფასარევაფ!..

ვთვლი სილამაზედ:
ბუნების –
ნაგრამს,
ვმალდეები, თითქოს,
ცათა არე ვარ...
ყველა თვე მიყვარს,
ხომ, მიყვარს,
მაგრამ...
აპრილი მიყვარს –
გადასარევაფ!
11. IV. 2025

მაჩვენეთ ერთი!..

ხან, –
დროის ვნებით,
დროის ცეცხლით
დადნება –
მინაც...
ეს, – ტკივილია:
სულის,
გულის, –
კოსმოსს, რომ... ერთვის...
მამულისათვის,
ხალხისათვის,
ჯვარს ეცვა –
ვინაც,
ყოფილა ყოფნით
ბედნიერი?!..
მაჩვენეთ: ერთი!..
8. IV. 2025

სჯობია –
ასჯერ...

სხვისი ღირსებით
გონ-გულს, რომ –
ირევ,
სხვისი კარგით, რომ...
სიცოცხლე –
გენვის,
სჯობია ნახო:
შენს თვალში –

ღირე,
ექებო ვიდრე,
სხვის თვალში –
ბენვი...

P.S..
ეგ, – სულის ღამე
სიბრძნის მზით –
ასჯერ,
ერთხელ კი არა,
სჯობია –
ასჯერ...
10. IV. 2025

ვისლა ვენდოთ ფა...
ვინლა ვინამოთ?!*

ნუთუ, ამდენი –
გიჟის ხალათი?!..
გაუძლოს, ვითარ –
ცამ და... მინამო?!..
შუღლი: შინ, გარეთ, –
ცილი, ლაღატი...
ვისლა ვენდოთ და...
ვინლა ვინამოთ?!..
12. IV. 2025

*გიორგი ბეზირგანის – „სკრემლის აბლა-
ბუდას“ შთაბეჭდილებით...

არ მიყვარს...

გაუყენებს
ქარი ყავლს,
გაცრის,
გაცლის,
გარიყავს, –
დრო ლექსების
ლექს ებრძვის...
ლექი –
არ მწამს,
არ მიყვარს –
უდღეური –
ლექსები,
ცრუ, კინკილა
ლექსები,
რეზუსული ლექსები,
მომცვრეული ლექსები
და... ულექსო –
ლექსები...
7. III. 2025

ისევ მივნატრი!..

თუშეთში მივეყრი –
ძილ-სიზმარშიც, –
ფიქრის აფრებით,
გულს, კვლავ, მინათებს:
სიყვარულის –
ელვარე მზეი...
ისევ მივნატრი –
იმ განცდას და...
იმ წლებს, – გაფრენილს,
ისევ მივნატრი:
სიჭაბუკის –
იმ დღეთა ზეიმს!..
26. IV. 2025

მე გამომძერწა –
ეპოქამ, –
თვითონ...

გამოვიარე ათასი –
ტროა,
ვიქეცი ელვად, –
წრფელი და...
ხვითო...
ჩემი მოძღვარი –
აზრიდა...
დროა...
მე გამომძერწა –
ეპოქამ, –
თვითონ...
13. III. 2025

მზეჩაუვალი
ფიფტა იმას!..

სანამდე – ტკივილს?!..
და... ცრემლის წვიმას?!..
სამოთხეს – დაჭრილს
და... სისხლით ნამულს?!..
მზეჩაუვალი
დიდება იმას,
სიცოცხლეს, ვინაც
მიუძღვნის მამულს!..
29. III. 2025

რატომ?!..
ათასი – რატომ?!..

ძნელია ფიქრი
კაემნით ვგვემოთ,

ნასვლის
წუთებით
გულზე, რომ –
ვისევთ...
რატომ მასწავლეს
სიცოცხლის გემო?! –
თუ, წამართმევენ –
მალე... და...
ისევ?!..
5. V. 2000

სიტყვა...

წამიც კი, როცა,
განცდების –
ტყვეა,
სიკვდილ-სიცოცხლე
როდია –
ერთი?!..
სიტყვაა, ზოგჯერ,
ნამდვილი –
ტყვია
სიტყვაა, ზოგჯერ,
ვითარცა
ღმერთი...
7. II. 2025

ცხოვრება, როცა –
ბრმა არი...

ცხოვრება, როცა –
ბრმა არი,
გულზე ტკივილი
ნამება...
მაშინ, სიცოცხლე
რა არი?! –
ღირსების:
ჯვარცმა,
ნამება...
27. III. 2025

მამულზე ფიქრით,
მამულზე ფარდით...

მეასედ ვამბობ,
თუ – მეათასედ?! –
ამდენი დარდით,
ვარ, ვითარ – ლანდი,
ფანტელი ფიქრის,
გულზე რომ დამდის,
ვიძინებ დარდით,
ვიღვიძებ დარდით

მამულზე ფიქრით,
მამულზე დარდით,
ცვილივით ვინვი,
ცვილივით დავდნი...

P.S..
ეს, – უსამანო –
სამსალა რო დის,
დაშრება როდის?!
გაქრება როდის?!..
24. III. 2025

წუთია –
წუთისოფელი...

ხან, მზის,
ხან,
ღრუბლის მომფენი, –
გულზე მომდები –
ალისა,
წუთია –
წუთისოფელი, –
დახამხამება –
თვალისა...
19. II. 2025

ფარდმა წამლეკოს, –
ლაშის!..

მტრად გვექცა
მომძეც,
დროცა, –
თვალეში მყრელი
ლამის...
მამულზე ვფიქრობ,
როცა –
დარდმა წამლეკოს, –
ლაშის!..
21. III. 2025

მე, თუ –
მკითხავენ...

ცა-მზის ქვეშეთში, –
თეთრის, შავის,
გზა არის –
ორი,
სიკეთისათვის –
ვინ იუღობს?!..
და...
ვინ კი –

ინვის?!..
მე, თუ –
მკითხავენ, –
დღეს, რამდენი,
ორფეხა –
მძორი,
არ უნდა იყოს
ღირსი აკვნის, –
ქართული
მინის...
29. III. 2025

ლაშის, გავთავდეთ!..

დრო შემოგვიგდეს –
სიკეთის და...
ლხინის მკვნეტავი,
ამდენი –
ჯვარცმით,
ჯოჯობით,
ლაშის, გავთავდეთ!..
რა მანძილია,
რა გზა არის,
მაინც, ნეტავი?! –
ჩემი მამულის,
ჩემი ხალხის
განთიადამდე?!..
9. IX. 2009

თუ, სიყვარულად –
მინამა...

მინდა –
გულს დარდი
ავყარო,
მზედ, რომ მშვა –
ცამ და...
მინამა...
სიცოცხლედ ჩავთვლი, –
სამყარომ
თუ, სიყვარულად –
მინამა...
17. II. 2025

გაზაფხულის სურათი...

მზე ცით თავზე
გვევლებს,
თოვლი მთებზეც
შინდების...
კისკისებენ –
ტყემლები,
კისკისებენ –

შინდები...

P.S..
ნუთებს მიაქვს
დღე, – ძველი,
ახალს განიცდით
მივებით...
ლხინობს ჯარი –
ენძელის,
ლხინი არის –
იების...
1. III. 2025

ვისი –
მზის სხივად,

ვისი –
ავსულად...

ზოგი გვიბრმავეს
თვალეხს, –
ახელილს,
ვინ –
მადლის კიბით,
ღმერთთან
ასულა...
დარჩება, ბოლოს,
ოდენ –
სახელი, –
ვისი –
მზის სხივად,
ვისი –
ავსულად...
7. III. 2025

უსმინეთ შოთას,
უსმინეთ ღანტეს...

უსმინეთ შოთას,
უსმინეთ დანტეს,-
დრო წარმოაჩენს-
ნაგავს და... დავის,
მიაგებს კუთენილს –
ვინაც, რას დათესს,
დრო მსაჯულია –
ავის და კარგის...

P.S..
დრო ახსნის ყველა –
ხრიკსა და... ფანდებს,
დრო –
ყველა ავ-კარგს
სასწორზე დადებს...
18. III. 2025

წოდნის ჭაძარო!..

ამზევდი, ჩვენო –
ცოდნის ტაძარო,
სულ, იდიადე:
ასჯერ,
ათასჯერ...
ღამემ ნათელი
ველარ დაძალოს,
ხე –
უმეცრების:
კაფე,
გადაჭერ!..
19. III. 2025

ვამზოვ მესადე...

რამდენი გვებრძვის –
მგლისებრ... მელასებრ?!.
ვინ ვმონებთ ძალით,
ხოლო, ვინ – ნებით?!..
ნეტავ, როდემდე?! –
ვამზოვ მესადე, –
შავი გული და...
თეთრი კბილები?!..
18. III. 2025

შენ ხარ –

ჩემი სიცოცხლე...

თავს რომ...
მზესავით იმორცხვებ,
თუ, დაგჭირდება,
ელვა ხარ...
შენა ხარ –
ჩემი სიცოცხლე,
ჩემი სიკვდილიც –
შენა ხარ...

ჭკუას იყენებს –
ჭკვიანი...

უფალი სიბრძნით
გვარიგებს,
სიბრძნეს გვირჩევენ
იანიც...
უხმარი ჭკუა
არვის რგებს,
ჭკუას იყენებს –
ჭკვიანი...

რა საჭიროა?!...

რა უსაზღვროა –
მზეფიქრთა დენა,
რა დიადია –
ზეცაც რომ
გვლოცავს...
რა საჭიროა –
სათქმელად ენა?!...
გულებით უკეთ
ვსაუბრობთ, –
როცა?!...
17. III. 2025

სად არის
აზრი?!..

თავში, რამდენი –
ეკალი ძეძვის?!...
მაოცებს ეგ ზომ,
მაოცებს ერთობ, –
უკრაინას,
რომ რუსეთი ებრძვის,
სად არის –
აზრი?!
მითხარი, ღმერთო!...
28. III. 2025

*რუსეთ-უკრაინის სამწლიან,
სატანურ, უსამართლო ომში
ორმილიონზე მეტი დაიღუპა –
უკრაინელიცა და რუსიც (!!)...

ათასჯერ –
მოკვდები!...

რა არის სიცოცხლე?...
პატარა –
სიზმარი,
არისო წამი და...
წამიც კი –
მოკლდები?!..
მე შენი არყოფნა,
რომ ვნახო, –
ცისმარე,
მწამს –
ერთხელ კი არა? —
ათასჯერ –
მოკვდები!..
25. III. 2025

სტალინი...

საბჭოთა მიწა,
როცა – ბოლავდა,
მტერს მტკიცედ დახვდა –
აზრის ღალათი...
ხომ, იყო:
მოგვიც,
ბრძენიც,
ფოლადიც,
ის, მაინც, მოკლეს...
მოკლეს – ღალატით...

P.S..
გამარჯვებისთვის
ენთო – ალივით!...
სტალინი იყო!...
დარჩა – სტალინი!...
5. III. 2025

*მძიმე ავადმყოფი, სულთმობრძავი,
საკუთარ აგარაკზე უწყურადღებოდ
მიგდებული ბელადი, ჯერ კიდევ
ცოცხალი იყო, კრემლის
მორიელები რომანოვების ტახტსა
და მაღალ სამსახურებს რომ
ინანილებდნენ... (!!)

ნეტავი, –
ფრო სავით
მიგვაქანებს?!...

ნეტავი, –
დრო საით
მიგვაქანებს?!...
საცეცხლედ რომ...
არავის –
ვებოგებით...
როგორ გაგვიმრავლდნენ
შინ და... გარეთ –
დაუძინებელი
მეგობრები?!...

ფიქრის ღაშქარმა
ამიკლო...

ფიქრის ღაშქარმა
ამიკლო, –
ქრება ღირსებაც,
ნამუსიც...
მიღეთი გახდა,
ძამიკო, –
დარდით, ტკივილით
ნამუსრი...
23. I. 2025

ფიფი სიბრძნე...

დასაბამიდან, –
ლხინს ვინ მკის,
ვინ – ჭირს?!...
დრო –
ვისთვის შავობს...
და... ვისთვის –
ბროლობს?!...
სიბრძნეა დიდი, –
ისეთი
ნიჭი,
ავის და კარგის,
ვინც იცის –
ბოლო...
16. III. 2025

რამდენ ჭოჭოხეთს
გაუძლოს –
კაყვა?!..

დღეს, ამას ჩივის –
ერი და ბერი:
როდემდე – ქვეყნის
და... ხალხის ჯვარცმა?!..
ჯოჯოხეთია –
ძალიან ბევრი...
რამდენ ჯოჯოხეთს
გაუძლოს კაცმა?!..
15. VIII. 2008

ასე –
სწამს, სჯერა
ყაყიტას...

დასჯისო –
ცაც და...
ღმერთიც,
ასე –
სწამს, სჯერა
ყაყიტას, –
ვინც ჩვენი
აფხაზეთი
და... სამაჩაბლო
გაყიდა...

ვერ – რით ვუშველით...

რამდენჯერ, გვახლავს:
ალმურის –
დება,

სიცოცხლეს გვიქრობს:
ფიქრების –
ჯარი...
გარდაუვალი, –
რაიც, რამ,
ხდება,
ვერ – რით ვუშველით –
დარდით და...
ჯავრით...

სიავე...

სიმზაკვრე, ზოგთა,
და... ცოდვები
ცათამდე ავა...
სიავეთ, შულლით,
დღესაც, რამდენს,
ედება ალი?!..
თავი, რომ მოაქვთ:
მგლებს და ტურებს –
იესოს კრავად,
სიავე –
მზის ქვეშ,
ვინ დაფარა:
ხავსით და...
ჩალით?!..

შრომა...

შრომა – სიცოცხლე,
მზე – ცის
მინდისი,
ნეტარ ახდენა –
ასი ოცნების...
შრომა – ღირსება, –
მეკვლე
სინდისის,
შრომა – სიმბოლო, –
პატიოსნების...

3. VI. 2016

ფაგავე ყველა –

მიქელას

ყოცხო...

დაგავე ყველა –
მიქელას
ცოცხო,
ვის სულსაც ხედავ –
ეკლიანს, ქვიანს...
ვინც, მხოლოდ,
თავის თავისთვის
ცოცხლობს,

მე ვერ ვიტყვი, რომ...
სიცოცხლე ჰქვია...

24. III. 2025

სჯობია...

ღირსება მზესულის
ცას ქარგავს,
სუყველას გაგვცხრილავს –
მზის ცხრილი...
სჯობია –
სიცოცხლის
დაკარგვას,
დაკარგვას –
ღირსების,
სირცხვილის...

16. III. 2025

მახსენებში, როცა...

გამოვცალე –
ფიქრის ღვინის
ბოცა,
მეცხრე ცაზე
განცდით ვინყებ –
ლივლივს...
მახსენებში –
სიზმარშიც კი,
როცა,
მონატრების ჟრუანტელი
მივლის...

23. III. 2025

რაჭომ?!..

ჯანლი ეხვევა
ჩვენი მიზნის –
მთებს და მწვერვალებს,
რეკავს სიონი,
რეკავს ჯვარი,
რეკავს გეგუთი...
უსაზღვრო არის –
განცდა ჩვენი,
ფიქრი ელვარე, –
რატომ გვტაცებენ –
იმ სამოთხეს,
რაც ჩვენ გვეკუთვნის?!..
რატომ?!..

20. VIII. 2008

ნეტავ!..

ვაშენებ განცდის
და... ფიქრის ტყეებს,
მზეგულზე ვიგრძენ –
ტკივილით ნვა მე...
მივტირი უკან –
გაფრენილ დღეებს,
გაფრენილ წუთებს
გაფრენილ წამებს...
დროს – სიჭაბუკის,
მივტირი, – ნეტარს...
დაბრუნდებოდეს, –
ხელახლა, ნეტავ!..

22. III. 2025

უნდა ვხედავდეთ,

უნდა ვიწოდეთ!..

ვინც, რა დაგვმართა,
ვინ ჩამოთვლის –
ოდით, იმ ცოდვებს?!
თვალთ ვიბრმავებთ და...
რამდენს, თავზე –
ნდობით ვეველებით?!..
უნდა ვხედავდეთ,
უნდა ვგრძნობდეთ,
უნდა ვიცოდეთ –
ერის წიაღში
შემომძვრალი –
მორიელები!..

20. III. 2025

გაიხსნას უნდა –

გორდიას კვანძი...

ვიცოდეთ უნდა
ვინ არის –
ვინაც,
მოვიხმოთ სიბრძნის
და... აზრის განძი...
დაიმსხვრას უნდა
დუმბილის –
მინა,
გაიხსნას უნდა –
გორდიას კვანძი...
18. I. 2025

მნამს...

ბენვის ხიდზე, რომ –
გავდივართ, –
ახლა,

თუ გინდა ქვეყნის
ამო ცვლილება,
მნამს, –
ერთადერთი საშუალები
გახლავთ:
სიმართლე
ცოდნა,
გამოცდილება...
15. I. 2025

ვერ ამოვხსენით
ფროის ქარაგმა...

ურთიერთ შუღლით
ღირსება და...
სახელი ვივნეთ,
და... დრო მიუჩენს
თავის ადგილს –
შიგნით მოისარს...
მაჩვენეთ ერთი, –
ამდენ ხალხში,
თუ, ფიქრობს ვინმე,
თავმოსაწონი
რა დარჩება –
ჩვენი დროისა?!..

P.S.
ვერ ამოვხსენით
დახლართული –
დროის ქარაგმა,
მზემ უკუნეთი –
ავთა სულთა,
ვერ – რით ალაგმა...
17. I. 2025

ხომ, აჭოზებდა?!..

რა დიადია ზეცა –
ლურჯი... სუფთა, –
კრიალა,
და... ძირს, –
სამყაროც,
სიყვარულის თუა –
მზით დარი...
ხომ, ავობებდა?! –
ვფიქრობ, –
ვინმე, თითო,
კი არა,
ხარლხიც, ქვეყანაც, –
ყველა, ერთად,
იყოს –
მდიდარი!..
14. I. 2025

დასაგველია –
ეს სამყარო...

დასაგველია –
ეს სამყარო,
ეპოქის ცოცხო,
რამდენს სჯობია:
ქინძი, კამა,
პიტნა და...
ლოლო?!..
ზოგი, თუ, ქვეყნის,
და... ხალხისთვის –
ინვის და... ცოცხლობს,
ზოგი კი, მხოლოდ,
მხოლოდ... მხოლოდ –
თავისთვის, –
მხოლოდ...
5. I. 2025

სიყვარულო,
რა ხარო?!..

სიყვარულო,
სიხარულო,
რა ხარო?! –
ძველო მწველო,
თუ, ნორჩო და...
ახალო,
გნებავე: რწმენა...
და... სიცოცხლე –
ახარო,
მაგრამ... ზოგჯერ,
უცნობი და...
ბრმა ხარო...

P.S..
სიყვარულო, –
ზეძველო, თუ,
ახალო,
ნეტავ, ყველა –
ამზეო და...
ახარო...
2. I. 2025

მე ზედნიერი
ვარ, უფრო,
მაშინ...

ვლოცავ –
ციდან, რომ...
მზე სხივებს
მაშლის,
ყველა სიკეთის

სათავეს –
ვლოცავ...
მე, ზედნიერი
ვარ, უფრო,
მაშინ,
სხვებისთვის –
ძალმძის სიკეთე, –
როცა...
1. I. 2025

უფრო, –
ვერ ვიტან...

მტკივა, –
ვინმე, თუ –
*კროცავს...
და... ძალა აბამს
სუსტებს...
უფრო, –
ვერ ვიტან,
როცა –
პრეზიდენტი რომ...
უსტვენს...
11. XII. 2024

*(კახური დიალექტი) უაზროდ
ლაქლაქებს, ლაყბობს...

უბრალოება –
გენიალური...

ამ გულს
მზესიბრძნე
უმალ მოება,
ვით, – ლამის მწველი, –
გენი –
ალური...
გენიალური –
უბრალოება,
ვითარ, სიმაღლე –
გენიალური...
9. II. 2025

ვაი, უწეწხოლოდ –
დამწველო!..

მინდა –
განცდის მზე
გავნელო,
ფიქრებიც
განა მთმობენო?!..
ვაი, უცეცხლოდ –

დამწველო,
ულვინოდ –
დამათრობელო!..
31. I. 2025

ასი სიკვდილი...

ას სიკვდილს უდრის:
სიკვდილი –
ერთი,
რაიც კი შეძრავს –
ქვას და...
ლოდებსაც...
სიცოცხლის ნათელს, –
ბოძებულს –
ღმერთის,
ერთი –
მეორეს ართმევს, –
როდესაც...
30. I. 2025

მზაფრავს...

ყოფნის ფინიშთან –
ფიქრებით
ვმდიდრობ,
ვერ – რით დავუშვი
განცდების
აფრა...
ხომ, ვიცი,
წესით დადგება –
ის დრო. –
„იყო... და...
არა იყო რა“ –
მზაფრავს...
28. II. 2025

ნუთუ?!..

ზღაპრად შემოგვრჩა
გმირი,
ლომგული,
სულიერებაც,
ნიგნიერებაც...
მტერი – მზაკვარი,
ფლიდი,
ორგული,
ურორე მეტად,
შიგნით გვერევა...

P.S..

ვართ:
ერთგულების, ცოდნის –
უფაროდ...

და... გადავრჩებით ნუთუ,
უფალო?!..
3. III. 2025

უზრალეობა...

გულს –
სიბრძნის სხივად
უმაღ მოება,
ეს, –
ღამის მწველი –
გენი აღმური,
გენიალური –
უზრალეობა,
ვითარ სიმაღლე –
გენიალური...
28. I. 2025

ასე მგონია...

შენი მზით
წამიც –
სავსე გონია, –
ფიქრის და განცდის
დასალიერთან...
როცა ვერ გხედავ,
ასე მგონია –
მთელი სამყარო
დაცარიელდა...
12. III. 2025

ვისთვის...

მამულზე ფიქრით
ეკლებზე ვწვები,
ვისთვის ერთია –
ვარდი და...
ლოლო...
ბედნიერება,
სიცოცხლე... წლები,
ვისთვის –
ჭამა და...
სმა არის, –
მხოლოდ...
26. II. 2025

კალიგულა...

ვინაც, –
ცას და...
მიწას ჩემობს,
მზეც თავისთვის –
დაიგულა,

რამდენია,
ღმერთო ჩემო,
რომელი
კალიგულა?!..
26. I. 2025

ქვეყანა, როცა –
ღირსებას კარგავს...

ხან, – ყოფნა –
აზრის სასრულის
კარს ჰგავს,
ჯოჯოხეთია სიცოცხლე, –
სრული...
ქვეყანა, როცა –
ღირსებას
კარგავს,
ეს, – სიკვდილია –
გულის და
სულის...
24. I. 2011

დაფიქრდი –
ასჯერ...

უკუნი – დროის:
გაფანტე,
ასჯერ, –
სიავე –
სწვავს თავს,
სწვავს გულს და...
სწვავს სულს...
დრო არის სანამ,
დაფიქრდი, –
ასჯერ,
მზით
ვერვინ შეცვლის –
კუნაპეტ
წარსულს...
24. I. 2025

სიძულვილი და...

სიყვარული...

მაქვს ჭვრეტა, ვითარ –
მისნის და...
მოგვის,
ფიქრები ვწონე,
ვთვალე და...
ვრანდე...
თუ, –
სიძულვილით,

ბრმა არის –
ზოგი,
მზეც, – სიყვარულის,
აბრმავებს –
რამდენს?!...
23. I. 2025

ხომ, ვხედავო?!

დღეს ვხედავო,
რამდენს, –
სულით, გულით დაეცა –
რამდე?1..
რას იფიქრებენ –
ენძელები?!..
ანდა – იანი?!..
ხომ, ვიცით,
მზის ქვეშ,
და... ხომ, ვხედავო, სუყველა?!
—

რამდენს –
ფულების თვლაში
დაავინყდა –
აღამიანი?!..
22. I. 2025

**მზეობა არის –
ბეფნიერება...**

ვინც სცოდავს,
მზედ ვერ აქცევს
იმ ცოდვებს,
დრო, ზოგჯერ,
სულღმერთს –
ბნედიტ ერევა...
მინდა, რომ...
ყველამ... ყველამ –
იცოდეს:
მზეობა არის —
ბედნიერება...
19. I. 2025

**თუკი, რამ, –
მიყვარს...**

რამდენჯერ... ჩემთვის,
ფიქრს ფიქრზე –
ვისევ,
არ – რით შემასწროს –
სიკეთის მზის ყავლს...
თუკი, რამ,
მიყვარს, –
ისევ და...

ისევ –
სიმართლე მიყვარს,
ღირსება მიყვარს...

ასი – სირცხვილი!..

თუ, არ ვქადაგებ –
მზეს, – სიმართლის,
მოვიჭრი ორ მკლავს,
ვით გამოზარდა
ერმა ჩვენმა –
წინილი გველის?!.
ასი – სირცხვილი,
ვინც ღმერთკაცი,
ილია მოკლა,
ქვენარმავლებში...
და... ამდენში –
წინ რაი გველის?!..
7. I. 2025

**რა ჯოჯა არის –
სულოთ მზიანი?!**

გაბეგრდა შავი, –
თეთრი –
პერანგით,
ღმერთო, რამდენს სურს
სხვისთვის ზიანი?!..
რა ბევრი არის –
ფლიდი,
ვერაგი,
რა ცოტა არის –
სულით მზიანი...
11. III. 2025

ვაი – მას!..

ჩვენ, რომ...
მზედ ვსხივდით,
ვინ?.. ტყეში –
რბოდის?!..
დრო იყო: ვისთვის –
ზვაგი და...
შვაგი?!..
ვაი – მას,
ვინაც არ იცის, –
ოდით,
ყოფნის,
ცხოვრების –
თეთრი და...
შავი...
12. III. 2025

როდემდე?!..

როდემდე: შუღლი, –
ურთიერთ მტრობა?!..
ხიდზე
რამდენჯერ გავიდეთ –
ბენვის?!..
რა მოგვიტანა
სიავით თრობამ?!..
ფიქრებით, –
სული
და გული –
მენვის...

P.S..
როდემდე?!..
15. III. 2025

მზელექსით...

გზაც და... მიზანიც
არ მწამს –
ირიბი,
მზელექსით
სივრცე
ცათა იწყება...
დროის ვეშაპთან
დავრჩი –
პირისპირ,
გულით გადავწვავ
გადავინყებას...
13. III. 2025

**ყველა ნილაბი –
უნდა დაინვას!..**

ვინ, სიკეთისთვის,
იმკის –
ვაიმეს...
მზაკვრის მზაკვრობით
ინვის ალით ცაც...
ყველაზე მეტად,
თუ, მსურს –
რაიმე,
ყველა ნილაბი –
უნდა დაინვას!..
1. III. 2025

უშენოდ...

უშენოდ მომკლავს –
ფიქრის იარა,
მაქვს –

დარდის რთველი,
ტკივილი –
იმ რთველის...
შენს მოლოდინში,
დღეებს კია რა,
წუთებს კი არა,
წამებსაც –
ვითვლი...
26. II. 2025

სიყვარული ღა...
სიძულვილი...

მსურს სამყარო –
ერთიანი...
და... ერთურობის –
ატანა...
სიყვარული
ღმერთი არი,
სიძულვილი-
სატანა...
25. II. 2025

შავი – გული ღა...
თეთრი – კბილები...

ხალხ-ქვეყნისათვის, –
ბევრი –
ცრუ ფარობს,
ვისია, ვინაც –
ემშას ბნეილების...
გამრავლდა –
უნდო,
უფრო,
უფალო,
შავი – გული და...
თეთრი – კბილები...
23. II. 2025

ნაღდი ქართველის
დახატვა მიჭირს...

არ იყოს, იქნებ,
ნახატი სრული?!
ნაღდი ქართველის
დახატვა მიჭირს,
ელვარე – სულის,
ელვარე – გულის...
და სიყვარულის –
ელვარე ნიჭის...

P.S..
არ იყოს, იქნებ,
ნახატი სრული?!
10. II. 2025

უპირველეს ღა...
უწინარეს...

უუწინარეს,
ჩვენი გვხვდება –
დარდიც... იარაც...
ოცნებად გვექცა –
სიმშვიდე და...
აზრის –
თალარი...
უპირველეს და...
უწინარეს,
მტერზე კი არა,
საკუთარ თავზე
გამარჯვება არის –
მთავარი...
12. II. 2025

ფიქრი ღა...
ოცნება...

დამაქვს ფიქრი და...
ოცნება, – სრული,
გზა გაეზუტოს –
ავსულებს,
წავსებს...
სიცოცხლე ენთოს
ლამაზი სულით,
მზით,
სიყვარულით,
სიკეთით
წავსე...
7. I. 2025

ხმლის პირზე
სანამ იარო?!..

ოდით, –
სისხლ – ცრემლით
ნამულო,
დარდის,
ტკივილის ზიარო,
ავაჰმე, ჩემო –
მამულო,
ხმლის პირზე
სანამ იარო?!..
2. II. 2012

ძნელზე ძნელია...

ამ ტკივილებს და...
ამ ჯოჯოხეთს
როგორ დავითვლით?!
როგორ დავითვლით –
სულგაციდულ
ნიღბიან წავსებს?!..
ძნელზე ძნელია, –
იყო, თუნდაც,
დიდი დავითი,
მორიელებით
არის, როცა –
ქვეყანა წავსე...
13. II. 2025

ჩემი სიცოცხლე
მოვხარშე –
დარდით! –

ვერ – რით ვხდი, წამსაც,
ნისლების –
მანდილს,
დავდივარ დარდით, –
დავინვი,
დავდნი...
მამულოებს –
ერის გაქრობის
ლანდი,
მზეგულზე –
ფიქრის მენყერი
დამდის...
ჩემი სიცოცხლე
მოვხარშე –
დარდით, –
ხალხის დარდით და...
მამულის –
დარდით!..
21. III. 2025

ჭეშმარიტება ღა
სიყვარული...

რაიც კი ვიშვი,
სამყაროზე ფიქრს –
ფიქრი ერთვის,
მიყვარს მზეგული
და... გონების –
მზიური სივრცე,
ჭეშმარიტებაც,
სიყვარულიც –
სხივია ღმერთის,
ჭეშმარიტებას

და... სიყვარულს
სიცოცხლეს მივცემ...
16. I. 2025

ნეტავ...

ვუგზავნი უფალს –
ლოცვას და... ამბორს,
სიცოცხლის ცაზე
მზე სანამ
ელავს...
ათასჯერ ვთქვი და...
ათასჯერ ვამბობ –
ნეტავ,
სიკეთით მზეობდეს –
ყელა...
9. I. 2025

სიკვდილსაჲ

ვლოწავ...

სიცოცხლეს ვლოცავ, –
თუ რამეს,
ვლოცავ...
ლოცვით დავცალო –
ქვევრი და...
ბოცა...
მაგრამ... მე, ზოგჯერ,
სიკვდილსაც
ვლოცავ,
თვით, სიცოცხლეზეც
მეტია, –
როცა...
4. I. 2025

სიკეთისათვის –

მხოლოდ... ღა...

მხოლოდ...

ეს მიწა, რაიც –
მზის ირგვლივ
ბრუნდა,
ვცდილობთ, –
სიკეთე ვაქროთ და...
ვქოლოთ?!..
სიკეთისათვის ვიცოცხლოთ
უნდა,
სიკეთისათვის –
მხოლოდ... და...
მხოლოდ...
5. II. 2025

არც ერთი –

ნუთი,

არც ერთი –

ნამი!..

საით მივყავართ
ეპოქას, –
ვხედავ,
ვფიქრობ და...
გულის მეტია –
წვა, – მით...
უსაქართველოდ, –
არც ერთი –
დღე და...
არც ერთი –
ნუთი!..
არც ერთი –
ნამი!...
1. II. 2025

თუ, გნამს ღა...

გიყვარს...

ვითარ, ილია, –
ამას ვიტყვი:
მუდამ, ყველგანა,
განა – ზეობით,
და ნადავლით
გახდე პირველი?!..
თუ, გნამს და გიყვარს –
შენი ერი,
ხალხი, ქვეყანა,
შენი სიცოცხლის –
ნამიც იყო
მისთვის მწირველი!..

ბედნიერება...

სიავე –
სულის სიკვდილია,
გნამდეთ, –
ნავსებო...
რა დიაღია
გული, როცა –
სხივით ივსება!..
ბედნიერება სამყაროზე, –
თუ, რამ,
არსებობს,
ეს, –
სიცოცხლეა,
სიყვარული,
მზე და... ღირსება...
27. I. 2025

ღირსება...

ღირსება მიყვარს, –
სულიც, გულიც
მზით, რომ –
ივსება...
აროდეს იქცეს,
ნეტავ, გონის
ცა – უკუნეთად...
სულის სიცოცხლეს
მირჩევნია სულის –
ღირსება, –
სიბრძნის საუნჯე,
და... მეგზური –
საუკუნეთა...
2. III. 2025

წარმავალი ღა...

წარუვალი...

ჭრიჭინა, ვითარ,
ზოგი –
ფუჭად ჭრიჭინებს,
დახტის...
სად?!.. სად არიან –
ჭრიჭინები, –
მეობის გვართა?!..
წარმავალია –
დროც,
ეპოქაც...
და... მეფის –
ტახტიც...
წარმავალია –
ყველაფერი, –
მზესულის გარდა...
26. III. 2025

იმედი...

სათქმელი, რაც გვაქვს,
დღეს, დაე,
სულ, ვთქვათ, –
კარგად ვარჩევდეთ:
მოყვარეთ,
მტერთა...
რადგან –
სიმაართლის იმედით
ვსუნთქავთ,
ნუ მოგვიშალოს
იმედი –
ღმერთმა...
18. VIII. 2024

მცენარეები. ფიქრობდა, ადგილობრივებს დავეკითხებო.

დაჭედილი ცხენების თქართურმა უკან მიახედა, ახალგაზრდა მხედრები თოხარიკით მიუყვებოდნენ მოასფალტებულ გზას და ერთმანეთში მხიარულად საუბრობდნენ. როგორც შემდეგ გაარკვია პატარა ბიზნესი ჰქონიათ და გარკვეული გასამრჯელოს ფასად დამსვენებლებს ასეირნებდნენ. განსაკუთრებით ბავშვებს უხაროდათ ცხენზე შეჯდომა. დინჯი, თვინიერი ცხენები იყვნენ. ხუჭუჭა, გრძელთმიანმა ბიჭმა, რომელსაც ნავარდისას ისე გაჰბურძნოდა თმები, რომ თვალები თითქმის აღარ უჩანდა, ცხენი შეათამაშა და ხალისიანად ჰკითხ:

– ხომ არ გაისეირნებდით?

– ნამეტანი დინჯია შენი ცხენი, მე უფრო ფიცხელი ცხენები მომწონს, – უთხრა ღიმილით. ახალგაზრდამ ცხენი შეაჩერა და დაკვირვებით შეათვალიერა ქალარა კაცი, მერე გულიანად გადაიხარხარა:

– ვაფასებ, ბაბუა, თქვენს იუმორს. ისე, ეგეთი ცხენებიც გვყავს, იმედია, ისევ შევხვდებით, – მერე ბიჭმა წინ მიმავალი მხედრებისკენ გაიხედა, ლაგამი მიუშვა, ცხენს მსუბუქად ჰკრა დეზი და ნკაპა-ნკუპით გაემურა თანატოლებისაკენ

ცხენოსნები ჩორთით გაუდგნენ გზას.

ამხედრდით, კაცო, ამხედრდით. ჩემი ხნის კაცის ამხედრება იქნება? რომ გადმოგადგოს, ხომ მომეჭრა თავი. აბა, იმას ხომ არ ვეტყვოდი, შევშინდიო. ისე, შეიძლება, მოსინჯოს კაცმა. წინაპრები ლამის კუბოს კარამდე მისულნი დააგელვებდნენ ცხენებს, იმიტომაც იყვნენ გამართულნი და ჯანმრთელები.

მოსახვევს რომ გაცდა, გზის პირას ჩამომჯდარი მოსაუბრე კაცები შენიშნა.

– კაი გამარჯობა, მეგობრებო! – მიესალმა ღიმილით.

კაცები წამოიწინენ და გამარჯობას გამარჯობით უპასუხეს.

– როგორც გეტყობათ, ადგილობრივები ბრძანდებით. შეკითხვა მაქვს თქვენთან. თუ ნამეტნავად არ შეწუხდებით, იქნებ მიპასუხოთ, – დაიწყო მორიდებით, – გათენდება თუ არა, სიხარულით და აღმაფრენით შევცქერო ამ სილამაზეს. ვუსმენ ცამდე ატყორცნილი ხეების ჩურჩულს. წარმოგიდგენიათ, თითქოს მესაუბრებიან, მაგრამ სამწუხაროდ არ მესმის მათი ენა. იქნებ გამარჯვით, რა სახეობის მცენარეებია ამ ტყეში.

პატარა დუმილის შემდეგ ფეხზე წამოიშალნენ. ერთმა მათგანმა ცოტა გაკვირვებით შეხედა, მერე ტყისკენ გაექცა მზერა და თქვა:

**როლანდ
ბიორბაძე**

– მაგ საქმეში იმედა თუ დაგეხმარებათ. ხის ოსტატია, შეიძლება ითქვას, დურგალი, შეიძლება ითქვას, ხის მხატვრულად დამუშავებელი.

იმედას სინითლემ გადაჰკრა სახეზე, თითქოს დაიმორცხვაო:

– აბა, რა გითხრათ, პროფესიით მძლოლი ვარ, მგზავრები გადამყავს უბნიდან უბანში. ხეზე მუშაობა კი ჩემთვის გატაცებაა. ყველაფრის მცოდნეობას ვერ დავიჩემებ, მაგრამ რაც ვიცი, იმის შესახებ შემიძლია, მოგითხროთ. როგორც ხედავთ, აქ ძირითა-

დად წიწვოვანი ტყეა: ნაძვი, ფიჭვი, სოჭი, არის აგრეთვე ფოთლოვანი მცენარეები – მუხა, წიფელა, მურყანი, რცხილა, ნეკერჩხალი და კიდევ სხვები, რომელთა სახელები, სამწუხაროდ, არც მე ვიცი. რაც უფრო მაღლა აუყვებით მთას, წიწვოვანთა და ფოთლოვანთა საფარი მცირდება, მათ ადგილს კენკროვნები იკავებენ: ჭანავი, ჯახველა, ქალაქელები ძახველს ეძახიან, მისი ნაყენი უებარი წამალია ხველებისას. როცა ნაყოფით დაიხუნძლება, არაფერი სჯობს მის ნახვას, განსაკუთრებით მაშინ, როცა დაათოვს. ანითლებული მორცხვი ქალწულებივით იმზირებიან თოვლის საფარიდან. ნაყოფი ცოტა მჟავეა, მაგრამ ძალზე არომატული. ასევე შეხვდებით მოცვს და თხილს. ხო, კიდევ დეკა, კინალამ გამომრჩა, მის ფოთლებს ჩაისავით ვაყენებთ.

ძალზე ენაწყლიანი, კეთილმოსურნე ადამიანი აღმოჩნდა იმედა. როგორც ჩანდა, გულმართალი და ალალი კაცი იყო.

– იმედა ბატონო, იქნებ დამდოთ პატივი და ამიხსნათ, რომელია სოჭი, არასდროს მინახავს.

– მაგაზე ადვილი რაა, – იმედამ გაიცინა, კარგი ნაცნობივით ხელი გამოსდო და საცხოვრებელი კომპლექსისკენ გაუძღვა, – ეს წიწვოვნები კარგა ხნის გადმორგულია. აბა, დააკვირდი, მდინარეზე გადასვლისას კაბაკალთავებული ქალებივით რომ აუკეცავთ ტოტები, ნაძვებია. ესენი ფიჭვებია – ნახე, როგორი ტოტები აქვთ, ოდნავ დაშვებული, მაგრამ მაინც ჰორიზონტალური, სახლზე გადმოკიდებული აივნებივით. ეს კი სოჭია, თანაც ვერცხლისფერი, წითელ წიგნშია შეტანილი. მის გვერდით რომ დგას, ეგეც სოჭია, ოღონდ მწვანე ფერის. განსხვავება მხოლოდ ფერშია. ფიჭვი და სოჭი ძალიან ჰგვანან ერთმანეთს, წიწვის სიგრძეშია განსხვავება. ფიჭვებს შეიძლება ოდნავ გრძელი წიწვები ჰქონდეთ. ნაძვი და ფიჭვი მერქნის აგებულებითაც განსხვავდებიან. ფიჭვის კანი დახეთქილი და ლარიანია, ნაძვის – მთლიანი, ღარების გარეშე. დურგლებს ნაძვი ურჩევნიათ სამუშაოდ, უფრო მყარია და დიდხანს ძლებს. სოჭის მერქანი კი უფრო რბილ-

ია. ამდენი ხანია, ვსაუბრობთ, კარგი იქნება, თუ ერთმანეთს გავიცნობთ.

– გიორგი, ჩემო ბატონო.

– ჩემი სახელი კი უკვე იცით. მე, წელანაც ვთქვი, ავტობუსის მძღოლი ვარ. თუ დრო გაქვთ, შემიძლია ეს პატარა დაბა შემოგატაროთ.

– მაღლობის მეტი რა მეთქმის, ოღონდ ორი-ოდე წუთით სახლში ავირბენ.

– ათი წუთი კიდეც მაქვს დგომის დრო, – თქვა იმედამ.

გიორგი აჩქარებული ნაბიჯით, ილღიაში ნიგნამოდებული, დაბრუნდა. მგზავრები ავტობუსში ჩასხდნენ. იმედა გზადაგზა აჩვენებდა დასახლების ღირსშესანიშნაობებს. გიორგის უკვირდა ცხენიანი ეტლების სიმრავლე, აგერ შეკაზმული ვირიცი გამოჩნდა, რომელზეც ხუთიოდე წლის ბიჭი შემოსკუპულიყო.

– გიორგი ბატონო, ეს არის ცენტრი, აქვეა ბანკი, აგარარული ბაზარი, აფთიაქები და სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტები.

ბანკის წინ ხალხის ჩოჩქოლმა მიიქცია გიორგის ყურადღება. შემალღებული ადგილიდან ვილაც კაცი ხმამალლა ლაპარაკობდა. ხან მარჯვნივ გაიქნევდა ხელს, ხან – მარცხნივ, ხან შეჰყვირებდა და ხან დინჯად ლაპარაკობდა.

– იმედა ბატონო, ვფიქრობდი ქალაქის მიტინგობანას დავალწიე-მეთქი თავი და აქაც მიტინგი?

– არაა ეს მიტინგი, გიორგი ბატონო. ერთი უცნაური კაცია, არ უნდა იყოს მთლად დალაგებული, თითქმის ყოველდღე დგას აქ, ლექციებს უტარებს აქ მყოფთ. მიეჩნია ხალხი და აღარ აქცევენ ყურადღებას. კაცმა არ იცის, საიდან ჩამოეხეტა, სახელიც კი არ ვიცით, ყველა მათხოვარს ეძახის, მათხოვრობით გააქვს თავი.

ავტობუსმა დაბას შემოურა და გიორგის საცხოვრებელთან გაჩერდა. სანამ ჩავიდოდა, მძღოლს წიგნი გაუწოდა:

– ეს თქვენ ჩემგან საჩუქრად.

იმედამ წიგნი გამოართვა, ყდას დახედა და ავტორის გვარი და სახელი წაიკითხა.

– ეს ხომ თქვენ ხართ? – იმედამ ხელები გაშალა და სახეგაბადრული შეაცქერდა. გიორგის გაელიმა, – ახლა ყველაფერი ნათელია, კი გამიკვირდა ამდენი კითხვები. ჩემს ცხოვრებაში პირველად ვესაუბრები ცოცხალ მწერალს. მიგულედ თქვენს მეგობრად. მე დღეგამოშვებით ვმუშაობ, აქაური ვარ, ნებისმიერი საკითხის მოგვარებაში დაგეხმარებით, გაგაცნობთ ჩემს მეგობრებს და შეგასწავლით არა მარტო ტყეს, არამედ მათ ბინადრებსაც. დროებით, გიორგი ბატონო.

– არავითარი ბატონო, უბრალოდ გიორგი, – ავტობუსიდან ჩამოდიოდა ზურგსუკან იმედას ხმა რომ მოესმა:

– რას გაიხარებს ჩემი პედაგოგი ცოლი. წიგნები მაგას უყვარს თუ უყვარს. არ დამი-

ჯერებს. სახლში რომ მიგიყვან და თავზე დაგაყენებ მერე ხომ დაიჯერებს.

გახალისებული გიორგი სახლისკენ გაემართა. სანამ კიბეს აუყვებოდა, ცას ახედა, ნისლი ცხერის ფარასავით ეშვებოდა ხეობაში.

დილით გიორგიმ გადანყვიტა, ფეხდაფეხ შემოევლო და დაეთვალიერებინა დაბა. სახლიდან გავიდა და მოასფალტებულ გზატკეცილს გაუყვა. დიდი ქალაქის თვბრუდამხვევ რიტმსა და გუგუნს თავდალწეული გახალისებული მიუყვებოდა პატარა დასახლების ქუჩებს. ათვალიერებდა სახლებს, გამვლელ-გამოვლელებს, არავის არსად ერქარებოდა. გაცემა გამოიწვია უცხოელების სიჭარბემ, განსაკუთრებით შაოსანმა ჩადრიანმა ქალებმა. სამოთხესავითაა ეს ქვეყანა, ყველა აქეთ მოისწრაფვის, მტერიც და მოყვარეც. თვალში გეცემოდა შენობებზე გაკრული მსუსხავი აბრები – იყიდება, იყიდება, იყიდება. ვაი, ჩემო თავო, რაღა ყველაფერი იყიდება ამ ღვთივეურთხეულ მხარეში.

თავქვე დაუყვა ქუჩას, ფიქრობდა, ბაზარში შევივლი და ხილს გავიყოლებო. ბაზარს იქით, ბანკის შენობასთან, შეჯგუფებული ხალხი შენიშნა და ცნობისმოყვარეობამ იქით გადაადგმევინა ფეხი. ბანკში შესასვლელი კიბის ბოლო საფეხურზე იდგა საკმაოდ შელანძლულსამოსიანი, წვეროსანი, ჭარმაგი, მხრებგამოლილი, შეხედული მამაკაცი და ხალხს ესაუბრებოდა ხან დინჯად, ხანაც – გაცხარებით. ახლოს მივიდა, თვალეში შეაცქერდა. ორატორმა დაიჟინებული მზერა იგრძნო და ჭალარაშერეული წარბების ქვემოდან თაფლისფერი, გაცისკროვნებული თვალები შეანათა. მისმა მზერამ გიორგი თითქოს გააშეშა, ყველა ძარღვი და კუნთი დაეძაბა. თვალმოუშორებლად უცქერდა უცნობი, მერე ირგვლივმოფებს შეავლო თვალი, ბოლოს ზეცას ახედა. გიორგიმ თავბრუსხვევის მაგვარი იგრძნო, მერე თითქოს თვალზე ლიბრიც გადაეკრა, მხოლოდ ხმა ესმოდა საიდანღაც, მიღმიერიდან. მომწესხველი, მომაჯადოებელი, ხავერდოვანი რბილი ხმა. ყურში გალობასავით ჩაესმოდა:

– ფილოსოფია სიბრძნის სიყვარულს, ასეც შეიძლება ითქვას, სიბრძნის მოყვარეს ნიშნავს. ასე გვასწავლიდნენ – ფილოსოფია მეცნიერებაა, მსოფლმხედველობაა, იდეებისა და შეხედულებების სისტემაა სამყაროზე და მასში ადამიანის ადგილზე.

გაოგნებული გიორგი ვერასოდეს წარმოიდგენდა, თუ ქუჩაში მოისმენდა ლექციას ფილოსოფიაზე და ის ასეთი სასიამოვნო მოსასმენი იქნებოდა.

კაცი აზრებით დახეტილობდა მიწიდან ზეცისკენ და უკან – ხან დალაგებულად, ხანაც ჭკუარეულივით. როდის-როდის დაუბრუნდა სააქაოს და ახლა დიალექტიკაზე დაიწყო საუბარი:

– მეგობრებო, დიალექტიკა არის მსჯელობა, კამათის ხელოვნება, მოძღვრება განვითარების შესახებ.

ხალხის მცირე ჯგუფი უგულისყუროდ უსმენდა, ზოგიც ოხუნჯობდა, ისევ შეუბერა თავისებურად. ზოგმა ხელი ჩაიქნია და იქაურობას გაშორდა. ერთმა შუახანს მიტანებულმა გლეხმა, რომელიც ვირს ამოსდგომოდა გვერდით, თანაგრძნობით თქვა:

– ისევ გარეკა ამ უბედურმა. ხან ისეთ სიბრძნეს წამოისვრის, გაცეცხისგან თვალები შუბლზე აგვიკა, ხან კი ისეთ სისულელეს დააბრუნებებს, მისი საცოდაობით შეძრულს ტირილი მოგინდება. სადაც კი ორ-სამ კაცს ნახავს ერთად, ასეთ გაურკვეველ თემებზე ბჭუტურობს.

მოედანი თითქმის დაცარიელდა, გიორგი ახლოს მივიდა მოქადაგესთან და როდესაც მომხსენებელმა რაციონალიზმზე დაიწყო საუბარი, მოედნიდან საერთოდ გაიკრიფა ხალხი. უცნობი დადუმდა, შეეყოვნდა, მიიხედა-მოიხედა. მის წინ ერთადერთი ადამიანი იდგა. გიორგი მოკრძალებით შესცქეროდა უცნობს, რომელსაც თვალები ხან აემღვრეოდა და ხანაც ისე გაუცისკროვნებოდა, მთელ სამყაროს დაინახავდი მასში. მერე რაღაც არამინიერმა ღიმილმა დაუფარა სახე, კიბის საფეხურები დინჯად ჩამოიარა, გიორგის მიუახლოვდა, ხელი გაუწოდა, კეთილი თვალები შეანათა და უთხრა:

– გამარჯობა, მეგობარო.

გიორგიმ ხელი შეაგება და უცნობის შანთივით გავარვარებული ხელი მუჭში მოიქცია. დენის დარტყმას ჰგავდა შეხება, ჟრუნტელმა თავიდან ფეხებამდე დაუარა. წუთის შემდეგ უცნობმა ხელი გაითავისუფლა და გიორგის რამდენიმე ნაბიჯით გასცდა, მერე შეეყოვნდა, მობრუნდა და ჰკითხა:

– თუ გცალიათ, პატარა გავიაროთ.

გიორგის გაელიმა:

– ჩემზე მოცლილი ახლა ეს ნაძვის ხეც კი არაა.

– მოცლილი ნაძვის ხე? – უცნობს ღიმილმა დაუფარა სახე, მერე კი ისეთი გადაიხარხარა, გამვლელების ყურადღება მიიქცია.

ერთ ხანს უბრად მიდიოდნენ. ქარიშხლიანი ფიქრები მიჯრით იჭრებოდნენ გიორგის თავში – ნეტავ ვინ არის? მგონი, ჰიპნოზიორია, აბა, რანაირად მიმაჯაჭვა ერთ ადგილს?! უცნობმა თვალი შეავლო, თითქოს მიუხვდა ნაფიქრალს. სასაუზმეს ჩაუარეს, მადისამღძვრელი სურნელი ქუჩას მოსდებოდა. უცნობმა ფეხი შეანელა, გიორგის გვერდიდან გახედა და მორიდებით ჰკითხა:

– თუ გაქვთ საშვალება, ორი დღის უჭმელი ვარ.

– რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, – მღელვარებით უთხრა გიორგიმ.

შევიდნენ სასაუზმეში და მაგიდას მიუსხდნენ. მალე ახალგაზრდა, მოხდენილი მიმტანი გამოჩნ-

და.

– რას მიირთმევთ? – იკითხა მიმტანმა და გაკვირვებული თვალებით შეათვალიერა უცნობი. გიორგიმ არჩევანი უცნობს მიანდო, რომელმაც თხოვნით უთხრა:

– თუ შეიძლება, ერთი ბოთლი წითელი ღვინო.

– რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, – დაბნეულად თქვა გიორგიმ.

უცნობმა ყურადღებით შეათვალიერა მომხიბვლელი გოგონა:

– არაფერი ისე არ ამშვენებს სამყაროს, როგორც ქალთა მოდგმა, ამოუცნობი ფენომენი. კაცი კი არ შეიქმნა ქალისათვის, არამედ ქალი კაცისთვის – პავლე მოციქულის ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ, თავი მეთერთმეტე, მუხლი თერთმეტი.

„ნეტავ ვინ არის ეს უცნაური კაცი? რაღაც გამოცანას მინყობს წუთისოფელი, ბედისწერაა თუ შემთხვევით გადავეყარე?“ – გაიფიქრა გიორგიმ.

მას შემდეგ, თითქმის ყოველდღე, დაბარებულიებით ხვდებოდნენ ერთმანეთს ბანკთან. ხუთი კაცი მაინც რომ ყოფილიყო, უცნობი ორატორობას იწყებდა. განსაკუთრებით ფილოსოფიურ და რელიგიურ საკითხებზე მსჯელობდა. დაიწყებდა დინჯად, პატარა ხანში კი სრულიად განსხვავებულ განზომილებაში აღმოჩნდებოდა. ამ დროს იგი მიწიერს აღარ გავდა, თითქოს არც იყო მიწაზე, თითქოს ეს სამყარო უკაცრიელი იყო მისთვის. როდის-როდის დაბრუნდებოდა, მიანათებდა გიორგის სიკეთით სავსე თაფლისფერ თვალებს და მორიდებით ჰკითხავდა, შენც აქ ხარო? გიორგი შეპყრობილივით დადიოდა. არავინ და აღარაფერი აინტერესებდა, გარდა ერთისა, ამოეცნო ეს იდუმალი პიროვნება, ერთ წუთს ზეცნობიერი არსებასავით რომ საუბრობდა და წამის მერე ჭკუაზე გადასულივით იქცეოდა.

იმ დღეს, მორიგი გამოსვლის შემდეგ, გიორგის ხელი გამოსდო და ჩვეულებისამებრ სასაუზმისკენ გასწიეს. ჩამოსხდნენ. კაცმა კითხვაჩამდგარი თვალები მიანათა გიორგის და ჰკითხა:

– რატომ ერთხელ მაინც არ მკითხე, ვინ ვარ? – პასუხს არ დალოდებია და განაგრძო, – ვაფასებ შენ თავშეკავებას და მოთმინებას, – ფეხზე წამოიწია, გიორგის ხელი მხარზე მეგობრულად მოუთათუნა და უთხრა, – ახლა კი ჩემთან ნავიდეთ.

– ჯერ გვესადილა.

– არა, დღეს მე გიმასპინძლები.

გაუყვანენ ქუჩას, გაცდნენ ორსართულიანი სახლების მწკრივს. გიორგი შეეყოვნდა, მის წინ მხოლოდ ტრიალი მინდორი გადაშლილიყო.

– მეგობარო, რატომ შეეყოვნდი?

– სად მივდივართ? – გიორგიმ გულუბრყვილოდ იკითხა.

უცნობმა წინ გაიშვირა ხელი. გიორგიმ ტყის პირას რაღაც შენობა შენიშნა. კარგა ხანს იარეს და ბოლოს უცნაურ ნაგებობას მიაღწენ.

– აი, ეს არის, მეგობარო, ჩემი სახლი, – თქვა უცნობმა ხარხარით და ღვარად მომსკდარი ოფლი ხელუკუღმა მოიწმინდა.

გიორგი სახტად დარჩა. ეს იყო საბძელი, ნა-ლია, ბოსელი, თავლა – ყველაფერი, ოღონდ არა სახლი, რომლის უკანა ნაწილი ტყის სიღრმეში იყო შეჭრილი.

– როგორ მოგწონს, მეგობარო?

გამოაფხიზლა უცნობის ხმამ და სანამ პასუხს გასცემდა ფარღალალა ფიცრულის კარი ჭრიალით გააღო.

– შემოდი, შემოდი, სტუმარი ღვთისაა.

გიორგი შევიდა. ნახევრად ბნელოდა, მხოლოდ ჭუჭრუტანებიდან ირიბად შემოჭრილი მზის სხივები ანათებდა საცხოვრისს. ორი რკინის საწოლი, შუაში მაგიდა, ორი სკამი. კედელზე მიჭედებული, ხის ყუთის თავზე შემოდგმული ნავთის ლამფა და იატაკზე მიმოფანტული წიგნები. ისევ ხმამ გამოაფხიზლა:

– დაჯექი, დაჯექი.

გიორგიმ სკამი გამოაჩოჩა და ფრთხილად ჩამოჯდა. უცნობიც ჩამოჯდა. ღრიჭობიან მაგიდაზე საჭმელი ელაგა. შუაში მრგვლად მოხარშული დედალი, გარშემო ხაჭაპურები, დანამული დოქი, მწვანელი, კიტრი, პამიდორი, ნიგვზიანი ბადრიჯანი და ორი ბორჯომის ბოთლი. უცნობმა გიორგის გაკვირვებულ სახეს რომ შეხედა კეთილად გაუღიმა.

– მოთმინება, მეგობარო, მოთმინება. სიმშვიდისა და მოთმინების წინაშე ყველაზე ბოროტი ძალაც კი უძლურია. რა თქმა უნდა, ჩემი სახელი გაინტერესებს, – ცოტა ხანს შეყოვნდა, მერე გაიღიმა და განაგრძო, – ისე, სახელს რა მნიშვნელობა აქვს, მთავარია, სახელს მიღმა რა იმალება. ჩემი სახელი მათხოვარია, ასე მიცნობს ყველა.

„ჯერ კიდევ არ მენდობა“ – გაიფიქრა გიორგიმ.

– ისე, ყველანი ღვთის გლახები ვართ, ხელი ღვთისკენ გვაქვს გაშვებული. ორაზროვანი მსჯელობა, დედამინის ზურგზე ჯერ არ დაბადებულა ადამიანი, ბოლომდე გულწრფელი რომ იყოს. დაველოდები, დრო ყველაფერს თავის ადგილს მიუჩენს, – მათხოვარი განაგრძობდა, – ყველაზე რთული ადამიანის ბუნების შეცნობაა. რამდენ მეგობარს უღალატნია, რამდენს კრიტიკულ მომენტში შეუქცევია ზურგი. ზირაქი ამბობს: თუ მეგობრის შეძენა გსურს, განსაცდელში შეიძინე და მყისვე ნუ მიენდობი. ერთგული მეგობარი მტკიცე სიმაგრეა, მისი მპოვნელი საგანძურის მპოვნელიაო, – თქვა და დადუმდა. მერე ფეხზე წამოდგა, შუბლშეჭმუხნილმა ფრთხილი ნაბიჯებით გაიარ-გამოიარა, სადღაც უსიერში ქროდა მისი გონება. შემდეგ ისევ ჩამოჯდა და

შუბლიდან საავდრო ღრუბლებგადაყრილი დიდხანს ღიმილშეპარული სახით მიაჩერდა გიორგის. მტანჯველი დუმილის შემდეგ, როგორც იქნა, ხმა ამოიღო, – ამბიციურ და პატივმოყვარე ადამიანს მეგობრობა არ შუძლია. ჭკვიანი კაცი ყოველთვის მოერიდება ქებისმოყვარე და მაქებარ ადამიანს.

„ნეტავ რას ელის ჩემგან?“ – ძლივს მოასწრო გიორგიმ გაფიქრება, უცნობმა გულთამხილველივით რომ თქვა:

– გაკვირვებული თვალებით მიყურებ, ცალკერძო შიში გაგკრავს ხოლმე გულში, ცალკერძო ცნობისმოყვარეობა გკლავს, თუ ვინ ვარ – მინიერი არსება, თუ მოჩვენება. ჰა, რას მეტყვი გიორგი? – შეყოვნდა, თითქოს პასუხს ელოდა, წამის მერე კი დასძინა, – არც ერთი შენი პასუხი არ იქნება ჭეშმარიტებასთან ახლოს, მე თვითონაც არ ვიცი, ვინ ვარ. ისიც ვერ ამიხსნია, რატომ დაგიახლოვდი, მაგრამ იმას კი ვგრძნობ, შენი გამოჩენით ჩემში რაღაც რომ შეიცვალა. წუთისოფელი ამოუცნობი მოვლენებითაა სავსე, ჩვეულებრივმა, თითქოსდა უმნიშვნელო შემთხვევამ, პატარა დეტალმა შეიძლება, მთელი შენი მომავალი ცხოვრება განსაზღვროს, შეცვალოს და ამოატრიალოს. ათი-თერთმეტი წლის ვიქნებოდი, ერთ საღამოს მეზობლის მეათეკლასელი გოგო დედაჩემთან რომ მოვიდა და უთხრა, მარტო ვარ სახლში, ღამით მარტო დარჩენის მეშინია და იქნებ შენი შვილი გამოუშვა ჩემთანო, ხმის გამცემი რომ მეყოლება, აღარ შემეშინდებო. ჩვენთან დარჩიო, უთხრა დედაჩემმა. არა, სახლს მარტო ვერ დაგტოვებო. დედაჩემმა მითხრა, აბა, შენ იცი, ტარიელ მკლავაძე, გოგოს ვინმემ ბუზი არ აუფრინოსო. ნათქვამისთვის ყურადღება არ მიმიქცევია და მეზობელს გავყევი. ყველაზე მეტად რამაც გამაკვირვა ის იყო, რომ იმ ღამეს იმ გოგომ თავისთან დამინიწა. მე მალე დამეძინა. ხანდახან უჩვეულო შეხება გამომალვიძებდა ხოლმე, მაგრამ მალევე ვიძინებდი. ის ღამეც ჩვეულებრივად გათენდა, როგორც სხვა ღამეები გათენებულა. ვითომ არაფერი, მაგრამ რამდენიმე დღის შემდეგ უცნაურობები დამეწყო, რაღაც შეიცვალა ჩემში. თითქოს ვიღაც სხვა ჩამისახლდა სხეულში. დანოლისთანავე ვიძინებდი, მერე ვდგებოდი და დავდიოდი. თითქოს ამაში უჩვეულო არაფერია, მაგრამ მე მძინარე დავდიოდი. ასეთ ადამიანებს მთვარეულებს ეძახიან. შენუხდნენ ჩემები და ექიმთან წამიყვანეს. დიდხანს მიკვლევდნენ და ბოლოს, როგორც იქნა, დიაგნოზი დასვეს – „დიონცეფალური პაროქსიზმები“. ფიზიკურად კი ვიყავი მინაზე, მაგრამ ჩემი სული სად დაეხტებოდა, ამის ახსნა მე არ შემეძლო, ყველაფერი ბურუსში იყო გახვეული. თითქოს რაღაც უსხეულო და უფორმო არსებებს ვხედავდი, რომლებიც არაფერს მეუბნებოდნენ. საკვირველი ის იყო, რომ არ მეშინოდა. ადვილად ვმოძრაობდი, სხეულს ვერ ვგრძნობდი, თითქოს უწონო ვიყავი. მოვლენების აღქმას ვერ

მხატვარი სოფიო ქელიძე

ვასწრებდი, რომ რალაც ძალა მალევიდა. და კიდევ ერთი, იმ ღამის შემდეგ გამიჩნდა გაუცნობიერებელი ინტერესი გოგონებისადმი. ასაკთან ერთად ლტოლვა და ინტერესი სანიანალმდეგო სქესის მიმართ სულ უფრო მიმდგრდებოდა. შეხედული, წარმოსადგევი ახალგაზრდა კაცი ვიყავი, გოგონები ადონის მეძახდნენ – გეცოდინებათ, მამაკაცური სილამაზის ეტალონი ბერძნულ მითოლოგიაში. შინაგანად ძალზე მორცხვი ვიყავი და დიდ ყურადღებას მათ მიმართ არ ვიჩენდი. ამის გამო ბევრი ფარულად თუ აშკარად მტრობდა. ერთ საღამოს ბაბუამ მითხრა – შენ, ბაბუა, მოხდენილი ვაჟკაცი ხარ და ქალებს მუდამ დაინტერესებ. უნდა გახსოვდეს, ღმერთმა ერთი ქალი გვიბოძა თანამეცხედრედ. შეურყენელად უნდა შეინახოს სარეცელი კაცმაც და ქალმაცო. ბოლო კლასებში ფიზიკა-მათემატიკამ გამიტაცა, შემდგომში ფილოსოფიამ და რელიგიამ. ღამეულ სიზმრებს, მოჩვენებებს, დაუცხრომელ ლტოლვას სანიანალმდეგო სქესისადმი სწავლით და ფიზიკური ვარჯიშით ვთრგუნავდი. ეს ყველაფერი არაადამიანურ ძალისხმევას მოითხოვდა ჩემგან. სკოლის დამთავრების შემდეგ ჩავირიცხე ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე. ძალზე დამინტერესა ბირთვულმა ფიზიკამ. მნიშვნელოვან წარმატებებს მივაღწიე ამ სფეროში, ვესწრებოდი სხვადასხვა სამეცნიერო კონფერენციებს. უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ რუსეთში რომელიღაც დახურულ ინსტიტუტში მიმიწვიეს. საიდუმლო იარაღზე უნდა მემუშავა. ღამეებს ვათენებდი, მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს ყველაფრის ინტერესი დაგვარგე. მე დამოუკიდებელ სამშობლოზე ვოცნებობდი და თუ რაიმეს შექმნას შევძლებდი, ჩემი ქვეყნისთვის უნდა შემექმნა. ეს კი იმ დროს ყოვლად წარმოუდგენელი იყო. ძალზე უგულისყურო გავხდი. ამასთან ძილში ღამის ზმანებები და ხეტიალი გამიმძაფრდა. მიყურეს, მიყურეს და ბოლოს უკან გამომიშვეს. საიდუმლო იარაღის შექმნის იდეა კი მოსვენებას არ მძლევედა. თავდაცვის სისტემაზე ვმუშაობდი, რომელიც გამოსროლილ ჭურვს თუ ქობინს უკანვე დააბრუნებდა. ჩამოვედი და ფიზიკის ინსტიტუტში დავინწყე საქმიანობა.

იჯდა გიორგი, უსმენდა და თან ფიქრობდა, ნეტავ რა უნდა ჩემგან, რატომ მიაშობს თავის ცხოვრების შესახებ. ხანდახან რა მწყობრად და საინტერესოდ საუბრობს. ღმერთო, ამომახსენე, რა იმალეა ამ პიროვნების მიღმა.

ფიქრის ჩათავება კი ვერ მოასწრო, უცნობი ფეხზე რომ წამოიჭრა, ჰაერს ხელი მოუქნია, თითქოს კაცს სილა გაანწაო და შეჰყვირა:

– აღარ ჩამომშორდები, მახინჯო სულს? რაც არ უნდა მეტრძოლო, შენი არასდროს გავხდები.

უცებ ეს ახოვანი მამაკაცი მოსხლეტით დაენარცხა იატაკს. გორავდა, თითქოს ვილაცას ეჭიდებოდა, თავის დაღწევას ცდილობდა,

გაურკვეველ სიტყვებს ისროდა. გიორგი ახლოს მივიდა, უნდოდა, ფეხზე წამოეყენებინა. ძირს მფორთხავმა წამოინია, ამღვრელი თვალებით შეხედა და ისეთი შემოჰკრა, ბურთივით მოისროლა კუთხეში. გიორგი მაინც არ შეეპუა, ფეხზე წამოვარდა, გაახსენდა მთვარეულებს წყალი აფხიზლებსო, დასწვდა ბორჯომის ბოთლს და სითხე სახეში შეასხა. შეკრთა მბორგავი და ზურგით იატაკზე გაიშლართა. ცოცხალი ადამიანის ნიშან-წყალი აღარ ეტყობოდა. შემინებული გიორგი ინსტიქტურად დოქს დასწვდა, ჭიქა ღვინით შეავსო, პირი გაუღო და ერთი ყლუპი დააღვინა. უცნობმა თვალი გაახილა, წამოდგა, სკამზე ჩამოჯდა, მზერა გიორგის მიაპყრო და დაბნეულმა იკითხა:

– რა მოხდა?

გიორგის არაფერი უპასუხია, ღვინით სავსე ჭიქა სულმოუთქმელად გადაჰკრა და სადგომიდან გამოვიდა.

იმ უჩვეულო დღის შემდეგ გიორგი სახლს აღარ გასცილებია. ხან იჯდა, ხან იწვა, ხან წიგნს გადაშლიდა, მაგრამ გულს ვერაფერს უდებდა, მხოლოდ თავის თავს ებაასებოდა – ახია შენზე, დასასვენებლად ჩამოხვედი და რა თავგადასავლები აგიტყდა. დატკბი ბუნების მშვენიერებით. დასვენების მაგივრად ღამეები არ გძინავს. შეეშვი იმ კაცზე ფიქრს, როგორც ჩანს, ავადმყოფია, თავის გაჭირვება ეყოფა. რამდენი დამსვენებელია ამ დაბაში, რომელი ერთი დაუახლოვდა, ან რომელ ერთს გადაუშალა გული? შეეშვი, რამე შარსა და

ხათაბალაში არ გაყო თავი. უნდოდა, დაევიწყებინა უცნობი, მაგრამ მისი ხატება თავში ლურსმანივით ჩასჭედოდა, რაზეც არ უნდა ეფიქრა საბოლოოდ მაინც უცნობზე ჩერდებოდა.

უძილობით გატანჯული მომდევნო დღეს ადრიანად წამოვარდა ზეზე და ბევრი ფიქრისა და ყოყმანის გარეშე დაბის ცენტრისკენ გასწია. ღამის ზმანებებმა მოსვენება დაუკარგა. უცნობის ხატებას ჭრილობასავით დაელო პირი. ამოუცნობი, რალაც დაუძლეველი ძალა მისკენ მიაქანებდა. როგორც იქნა, მიაღწია ბანკამდე. უცნობი კიბეზე ორ ძაღლს შუა ჩამომჯდარიყო და გიორგის გაოცება რომ შეატყო, მშვიდად უთხრა:

– ეს ძაღლები ჩემი ყველაზე ერთგული მეგობრები არიან, რომლებიც არასოდეს მიგატოვებენ განსაცდელში და არასოდეს გიღალატებენ, – ძაღლებს თავზე ხელი გადაუსვა, ფეხზე წამოდგა, გიორგის გადევნა და ცრემლი წასკდა.

გიორგიმ ძლივს შეიკავა თავი, რომ არ აცრემლებულიყო.

– ეჰ, ჩემო გიორგი, მარტოსულობა კაცობრიობის ყველაზე დიდი სატიკივარია და მის დაძლევის სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს. დიდი მოაზროვნეები ბევრს ფიქრობდნენ ამ დილემაზე, ეგზისტენციალიზმის მთელი აზრი სარტრთან ერთ ფრაზაშია მოქცეული – „არსებობა წინ უსწრებს არსს“, ანუ ადამიანი ჯერ არსებობს, შემდეგ განსაზღვრავს თავის თავს. ადამიანი მარტოა სამყაროში და არანაირი დახმარების იმედი არ უნდა ჰქონდესო. საკამათოა, მაგრამ მეც დაახლოებით ასე ვფიქრობ. მხოლოდ ჭეშმარიტი მორწმუნენი არ იტანჯებიან მარტოსულობით, მათთან ყოველთვის უზენაესია. არ ვიცი, როგორ ამოხტა ეს ფრაზა ქვეცნობიერიდან. არც ის ვიცი, ვინაა ავტორი. რალაც ამოუცნობი მოვლენები ხდება ჩემს თავს. ხშირად ვერ ვიხსენებ, ცოტა ხნის წინ რაზე ვფიქრობდი, მაგრამ ზეპირად შემოძლია, მოვიყვანო ციტატები წლების წინ თვალგადავლებული ტექსტებიდან. მე ხან აქ ვარ, ხან – იქ. რაც იმ დღეს ჩემ სახლში მოხდა, ჩემი ნების გარეშე მოხდა, ისე შეგაშინე, დაბიდან აბარგებასაც კი აპირებდი. სამწუხაროდ ვერ ვარ ჩემი ნებელობის ბატონ-პატრონი. ასეთ კაცთან ურთიერთობა და მეგობრობა ძალზე რთულია. იმიტომ ვარ მარტოსული და ეული.

მოედანზე ხალხის ნაკადმა იმატა. ზოგნი ჯგუფ ჯგუფად იდნენ და ერთმანეთს ემუხაიფებოდნენ, რალაც ამბებს ჰყვებოდნენ და შიგადაშიგ იცინოდნენ კიდევ. უცნობი ფეხზე წამოიმართა და იქაურობას თვალი მოავლო. მერე გიორგის მიმართა:

– ხედავ, აუდიტორია უკვე შევსებულია, ჩემი გამოსვლის დროა. დიდ მადლობას მოგახსენებთ, მეგობრებო, მოზრანებისთვის. ჩვენი დღევანდელი განხილვის თემა მწერლობაა. მოგეხსენებათ, რომ კაცობრიობა დიდად დავალებულია

მწერლების მიმართ. მწერალი იმ ეპოქის უნებლიე მემკვიდრეა, რომელშიაც უხდება ცხოვრება. თვალნათლივ სურათს გვიხატავს საზოგადოების მორალურ-ზნეობრივი პრინციპებისა და ყოფა-ცხოვრების შესახებ. ჩემზე წარუშლელი კვალი დატოვა ილიას „ივერიამ“. ვფურცლავდი და ცხვირში მეღიტიწებოდა მეცხრამეტე საუკუნის სურნელი. თითქოს კინომატიანეს ვუცქერდი. ყველა საუკუნეს თავისი დამახასიათებელი სურნელი აქვს. მწერალი ან ღმერთთანაა ან სატანასთან. სულიწმინდის მიერ შთაგონებული ნაწარმოებები მორალურ-ზნეობრივია, დაცემული ანგელოზების მიერ შთაგონებული გამრყენელ-დამამდაბლებელი ქვენაგრძნობების გამღმერთებელი. მწერალს ყოველთვის უნდა ახსოვდეს არისტოტელეს კათარსისის თეორია, რომლის თანახმადაც, ლიტერატურულ ნაწარმოებს ევალება ადამიანის სულიერი განწმენდა.

დროში შეუზღუდავი ორატორი გაუჩერებლად საუბრობდა, ვის აღარ გადასწვდა. ჩარლზ დიკენსს შემოქმედება მოუწონა, მაგრამ საქციელი დაუწუნა. ათი შვილის პატრონმა ოჯახი დაანგრია და ვილაც ჩვიდმეტი წლის გომბიოს გაეკიდაო. გიორგის გასაკვირად, ამჯერად უცნობი დინჯად საუბრობდა, ემოციების გარეშე, ერთხელაც არ შეუწყვირია. ხალხი კი, როგორც ცხოვრების კიბეზე, ისე ადიოდ-ჩამოდიოდა ბანკში ამავე საფეხურებზე. გაიხედავდნენ შელანძღულსამოსიან ორატორისკენ, პატარა ხანს შეყოვნდებოდნენ, ზოგიერთი ხურდა ფულს ჩაუგდებდა ხის თეფშზე, ზოგიც შესაბრაღისად თავს გადააქნევდა და უკანმოუხედავად მიდიოდნენ. უცნობმა მცირე ხნით შეწყვიტა საუბარი, მიმოიხედა, გაიარ-გამოიარა, თან დაჟინებით უცქერდა შეთხელებულ მასას, გეგონებოდა, ვილაცას ეძებო. მერე ორივე ხელით ჭალარა თმები თითებით უკან გადაივარცხნა და ისევ განაგრძო.

გიორგიმაც მოავლო თვალი პატარა მოედანს – კაციშვილი არ უსმენდა ორატორს. მოედანიც თითქმის დაცარიელდა. მისდა გასაკვირად, მანაც ყოველგვარი ინტერესი დაკარგა მქადაგებლის მიმართ, საშინელი მოწყენილობა დაეუფლა, ისევ იჩინა თავი ყველაფრის დამთრგუნველმა ვერაგმა სენმა, არადა, ეგონა, რომ თავი დააღწია. ამ აღმოჩენამ გააკვირვა და შეაშინა. მოეშვა, მოდუნდა, მოითენთა, თითქოს მუხლებში ძალა გამოეცალა და ნაქცევის შიშმა კიბეზე ჩამოაჯინა. ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ესმოდა მფრინავი ფრაზები. ამჯერად ოსკარ უაილდზე საუბრობდა – ჰედონისტური მიმართულების მიმდევარი იყო, რომლის მიხედვითაც განცხრომა და სიამოვნება წარმოადგენს ცხოვრების ნამდვილ მიზანს და უდიდეს სიკეთესო. ისე კი განსაკუთრებული ტალანტი ჰქონდა. ანდრეი ჟიდთან საუბარში სინანულით უღიარებია, რომ გენიოსობისკენ მოწოდება პირად ცხოვრებას შესწირა. არა მარტო შემოქმედებით

ფასდება მწერალი, არამედ მისი პირადი ცხოვრებით. გაგონილი გექნებათ ინგლისური გამოთქმა: „მშვენიერია მხოლოდ ის, ვისი მოქმედებაც მშვენიერია“.

გიორგი ძალზე ცუდად გრძნობდა თავს, ისევ შიშმა შეიპყრო. გონება არ დავკარგო, გაიფიქრა, ძლივს წამოინია ფეხზე და მოედნის ბოლოსკენ გაემართა. პატარა შადრევანთან ჩამოჯდა, პეშვით წყალი ამოიღო და სახეზე შეისხა, ცოტა კიდეც მოსვა. მოედანი გაუკაცრიელებულიყო. მხოლოდ უცნობი იდგა კიბის თავში და ვილაცას ესაუბრებოდა. გაუკვირდა, არასდროს უნახავს ვინმესთან მოსაუბრე. ახალგაზრდა კაცი იყო, ბანკის თანამშრომლის უნიფორმა ეცვა. მცირეხანს ისაუბრეს, მერე ახალგაზრდამ უცნობს პატარა ჩანთა გაუწოდა და ბანკში შევიდა.

გიორგის დარჩენა აღარ უნდოდა და წასვლაც ეუხერხულებოდა. თავჩალუნულს უცნობი მიუახლოვდა და მხარზე ხელი დაადო. გიორგიმ თავი წამოსწია, უცნობი ძალზე სერიოზული სახით უცქერდა.

– გიორგი, ცუდად გამოიყურები, გადაღლილი სახე გაქვს, ეს მოჭარბებულმა ემოციებმა იცის. უმჯობესი იქნება, თუ წახვალ და დაისვენებ. მეც უნდა წავიდე, – მეტი არაფერი უთქვამს, შებრუნდა და წავიდა.

გიორგი პატარახანს კიდეც იჯდა, მერე წამოდგა და სახლისაკენ მიმავალ ქუჩას გაუყვა. ტყუილად ფიქრობს ადამიანი, რომ ის მარტოა. ფიქრი ხომ ცოცხალი ადამიანის თანმდევი. ქუჩაში კი ხალხის მასა მდორედ მიედინებოდა. მხიარულობდნენ, იცინოდნენ, რალაც ამბებს ჰყვებოდნენ. ბავშვები ცელქობდნენ, დიდები ამუნათებდნენ. გზის ერთ მხარეს ფერდობს მიჯრით ჩანყობილი დასასვენებელი სახლები იწონებდნენ თავს. მათ ზემოთ კი წინწარი, უფრო ზემოთ – უკიდვანო ცა. გზის მეორე მხარეს ვრცელი მინდორი, რომლის ბოლო ტყის კიდეც მინვდებოდა. აქვე იყო ავტობუსის გაჩერება, უფრო ქვემოთ კვადროციკლების გასაქირავებელი პუნქტი და საჯინიბო. აქ ყოველთვის ხალხმრავლობა იყო. ერთობოდნენ, ისვენებდნენ, ცხენებს დააგელვებდნენ. გიორგის უკნიდან ხმა მოესმა:

– ბაბუ, ბაბუ!

შეყოვნდა, შეტრიალდა, მისკენ თმაგაჩეჩილი ახალგაზრდა ლიმილით მოემართებოდა. მიუახლოვდა და ხელი გაუწოდა:

– ბაბუ, ძალიან ჩაფიქრებული მოდიოდით და არ შემეძლო, რომ არ შეგხმინებოდით. აქ არ არის სევდის ადგილი, აქ მხიარულების და სიცოცხლის ადგილია.

გიორგის გაელიმა და ახალგაზრდას ხელი ჩამოართვა.

– ალბათ შეეჩვიეთ და შეეგუეთ აქაურობას, – უთხრა ბიჭმა.

– როდესაც შევეგუე და შევეჩვიე, მაშინ მოვ-

იდა აქურობის დატევების დრო.

– ბაბუ, დედა მყავს იმერელი. საოცარია, მაგრამ ძალიან გავხარ ჩემ იმერელ ბაბუას. გახედე ცხენებს, რომელზეც გინდა, ამხედრდი. მაშინ ცხენი დამიწუნე, მკვირცხლი ცხენები მომწონსო. ა, ბატონო, მკვირცხლი ცხენი, ნახე, როგორ ცქმუტავს, როგორ კისკასობს. რამდენ ხანსაც გინდა, იმდენ ხანს იჯირითე.

– გეზუმრე, რა დროს ჩემი ცხენით ჯირითია.

– არა, ბაბუ, აუცილებლად უნდა ამხედრდე, ძალიან მინდა, გუნება-განწყობილება გამოგიკეთო.

– თანახმა ვარ, ოღონდ პირველ ჯერზე დაღვინებული ცხენით გავისეირნებ.

– ბაბუ, ჩემი სახელი ბაჩუკია, აქ ყველა ბაში-აჩუკს მეძახის, – ბიჭმა ცხენი მოიყვანა.

გიორგიმ ხელი უნაგირის კეხს ჩასჭიდა, უზანგში ფეხი შედგა, წამოინია, ბაჩუკი წამოემველა, ოდნავ უბიძგა და ცხენს ზურგზე მოექცა.

– აჰა, ალვირი. ახალგაზრდობაში ხომ გიჭენებია ცხენი, ჰოდა, გაიხსენე ახალგაზრდობა. ტანი უნდა ააყოლო ცხენის მოძრაობას, მოკლედ, უნდა იცეკვო.

გიორგიმ ალვირი ჩაბლუჯა და ცხენს დეზი ჰკრა. ცხენი დაიდრა.

– მეც გამოგყვები, ბაბუ.

პატარა ხანს წყვილად მიდიოდნენ. ორმოცდაათი მეტრის გავლის შემდეგ ბაჩუკიმ ცხენი შეაჩერა.

– ბაბუ, ძალზე მალე აუღე ალღო. ახლა მივბრუნდები, ბავშვებს გავასეირნებ, ესაა ჩემი საქმე და ჩემი შემოსავლის წყარო. შეგიძლია, ცოტა ტემპსაც მოუმატო, კარგად გამოგდის, – ბიჭმა ცხენი შემოაბრუნა და გაქუსლა.

„რაო, კარგად გამოგდისო?“ – გიორგიმ ცხენს ალვირი მიუშვა და მსუბუქად დეზიც შემოჰკრა. ცხენმა ნაბიჯს აუჩქარა. არ გათამამდე, გიორგი. ხომ არ დაგავიწყდა სიყმანეილის ჟამს როგორ მოგისროლა ულაყმა. ცხენის კი არა, შენი ბრალი იყო. მდინარეში ნაბანავებ, უბელო ცხენს სველი რომ მოახტი ზურგზე, აბა, რა დაგემართებოდა?! ხო, თავს იწონებდი, რა დასამალია, მაშინ გოგოებს აწონებდი თავს, სველ ცხენზე ამხედრებული ისარივით რომ მოწყდი ადგილიდან, მოსახვევში ველოსიპედის წკარუნმა დააფრთხო ცხენი და შენც ვენახებში მოგისროლა. ძალზე ჭკვიანი ცხენი იყო, არ გაქცეულა, თითქოს გეპოდიშებოდა, დარცხვენილი გელოდა. შენ ხელი მოუთათუნე კისერზე, შუბლზე აკოცე, ვითომ არაფერი მომხდარა. ისევ შეასკუპდი, შემოაბრუნე და მდინარისკენ გაქუსლე. როგორც კი ცხენმა წინა ფეხები წყალში ჩაყო, ზენამოიძრთე და მდინარეში თავით გადაეშვი. ასე ჩამოირეცხე იმ დღის სირცხვილი. ახლა კი ის დროა, ახალგაზრდობა გაიხსენო.

მიიხედ-მოიხედა, შეჩერდა, თითქოს ჭოჭმა-

ნობდა გადაწყვეტილების მართებულობაში, მერე ღრმად ამოისუნთქა, ცხენს დეზები ძალუმაღ შემოჰკრა, წინ გადაიხარა და აღვირი მიუშვა. ცხენი ადგილს მოსწყდა, წამიერად მოეჩვენა, თითქოს ფრთები შეისხა და გაფრინდა. შემხვედრი ჰაერის მასა ქარიშხალივით სცემდა სახეში, რამაც კიდევ უფრო გაახელა, მოწყდა ყოველგვარ მიწიერს და ზეცას გახელდა. ვილაც უხილავი მხედარი თეთრ ღრუბელს დასალიერისკენ მიაქანებდა. „უნდა დავენიო, უნდა დავენიო“ – ქროდა გონებაში. წლების სიმძიმე უკვალოდ გამქრალიყო. ჭაბუკივით მიაჭენებდა მერანს, კარგა ხანს მიქროდა და როცა ტყისპირს შეეჩეხა, მაშინ დაუბრუნდა აწყმოს.

დასვენების დღეები იწურებოდა, სულ მალე დატოვებდა აქაურობას და მშობლიურ ქალაქს დაუბრუნდებოდა. დაბრუნებით კი დაბრუნდებოდა, მაგრამ გამოცანა გამოცანად რჩებოდა. ვერაფერი გაარკვია უცნობის შესახებ, ვერ მოიპოვა მისი ნდობა. სახელიც კი არ უთქვამს. ბევრს ფიქრობდა – უნდოდა, ამოეცნო ამ კაცის უცნაურობის მიზეზი. ნუთუ მართლა ავადა, იქნებ თამაშობს და თუ თამაშობს, რატომ თამაშობს, რატომ აირჩია სალოსობის ფორმა? ვის გამოექცა, ან რატომ გამოექცა. იქნებ ვინმეს ემალება და თუ ემალება რატომ? ერთი სიტყვაც არ უთქვამს თავისი ოჯახის შესახებ. და თუ ოჯახი ყავს, რატომ არ ეძებენ ოჯახის წევრები. ვერ აესხნა, რატომ გაუცვიდა მის მიმართ გული; იმიტომ ხომ არა, ბოლომდე რომ არ გაეხსნა. ფიქრობდა მასზე, ხან გული მოეწურებოდა სიბრაღისაგან, ხანაც გული უცვიდებოდა.

„ხვალვე მივალ და ვეტყვი, რომ ყველაფერი ამიხსნას. ბოლოსდაბოლოს ის მაინც მითხრას, რას ელოდებოდა ჩემგან, აქამდე ხომ სულ ის ლაპარაკობდა, ახლა მე ვილაპარაკებ“.

ისევ დაადგა ნაცნობ გზას და ბანკთან მივიდა. ხალხი ისევ ირეოდა. უცნობი არსად ჩანდა. მეორე დღესაც იგივე განმეორდა. დიდხანს იჯდა შადრევანთან. უშედეგოდ ჩაიარა იმ დღემაც. ჯოუტად აგრძელებდა ძებნას. მესამე დღესაც მივიდა, უცნობი თითქოს ცამ ჩაყლაპა. ისევ შადრევანისკენ გასწია, ჩამოჯდა და აქეთ-იქით მიმოიხედა. თვალი მოჰკრა გლეხკაცს, ვირით ბავშვების გამსეირნებელს, რომელსაც ბავშვების მოლოდინში თავი ჩაექინდრა, ხელში აღვირი ეჭირა და საფიქრალს მისცემოდა. მიუახლოვდა, გამარჯობა უთხრა და ჰკითხა, ხომ არაფერი იცოდა უცნობის შესახებ. მოხუცმა თავი წამოსწია, ცნობისმოყვარე თვალებით შეაცქერდა და პატარა დუმლილს შემდეგ მიუგო:

– მგონი, ორი დღეა, არ გამოჩენილა. ჩვენც ისე მივეჩვიეთ, თვალში გვაკლია. საბრალო, უწყინარი და მშვიდი კაცი იყო. ბევრს არ ესმოდა მისი ლექციების, მაგრამ ამ გზით პურის ფულს შოულობდა. უცნაური კი იყო, მაგრამ არ-

ავის არაფერს უშავებდა, ვინ იცის, იქნებ რალაც უჭირს, – თქვა დანანებით და ისევ ინტერესით შეავლო თვალი მოსაუბრეს. მერე ირგვლივ მიმოიხედა, ხელი ჩაიქნია, თავი ჩალუნა და ისევ თავის საფიქრალს დაუბრუნდა.

დაიბნა გიორგი, ძალზე შეწუხდა, ადგილს ვეღარ პოულობდა. მოუსვენრობამ არაქათი გამოაცალა. იქნებ მართლაც უჭირს, ავადა, იქნებ შველა ჭირდება, ვინ იცის, მელოდება – მე კი განვიკითხავ და განვსჯიო. ბევრიც აღარ უფიქრია და მისი სახლისაკენ მიმავალ გზას დაადგა. ნახევარი საათის შემდეგ მიადგა ტყის პირს, მაგრამ არათუ სახლი, პატარა ნაშთიც კი არ ჩანდა, იქაურობა მოსწორებული იყო. დაიბნა. აღარ იცოდა, რა გზას დასდგომოდა, საკუთარმა უსუსურობამ შეაძრწუნა. არა, გიორგი, არ შეიძლება ხელების ჩამოშვება, აუცილებლად უნდა ვიპოვო, მაგრამ საიდან დავიწყო? დიდხანს ფიქრობდა, მესხიერება გადაჩხრიკა, იქნებ რაიმე მიმანიშნებელს მივაგნო. ხელისჩასაკიდი ვერაფერი იპოვა და ისევ ბანკის წინ დაინყო წრიალი. დაქანცული კიბის საფეხურზე ჩამოჯდა.

„აბა, კარგად გაიხსენე რა მოხდა ბოლო დღეს? არაფერი ისეთი, ჩვეულებრივად ქადაგებდა, ოღონდ დინჯად, რალაც სხვანაირად გამოიყურებოდა იმ დღეს. აუჰ, ეს როგორ დამავიწყდა“ – შემოიკრა თავში ხელი. „იმ დღეს ბანკის თანამშრომელს ესაუბრებოდა, რომელმაც პატარა ჩანთა გადასცა. ეს როგორ გამოგრჩა, ეს როგორ გამოგრჩა“ – ფეხზე წამოვარდა და ბანკში შლეგიანივით შევარდა. გაფაციცებით ათვალერებდა ყველას. ბოლოს ამოიწრო ვისაც ეძებდა, აპარატთან იდგა, ხანში შესულ ქალს უხსნიდა, თუ როგორ მოეხსნა აპარატიდან თანხა. დაელოდა, მერე კი მიუახლოვდა და მორიდებით ჰკითხა, ხომ არაფერი იცოდა უცნობის შესახებ. თანამშრომელმა ყურადღებით შეათვალერა და ჰკითხა, მწერალი ბრძანდებითო? თავის ქნევით დაუდასტურა. ხო, სამი დღის წინ ჩემთან შემოვიდა, პატარა კონვერტი გადმომცა და მითხრა:

– აქ აუცილებლად მოვა ჩემი მეგობარი მწერალი და ეს კონვერტი გადაეცითო. ახლავე მოგიტანო.

რომელიღაც ოთახში შევიდა, რამდენიმე ნუთის შემდეგ გამოვიდა და კონვერტი გადასცა, თან დიდხანს ცნობისმოყვარე თვალებით შესცქეროდა.

– ხომ არაფერი შეემთხვა? – ჰკითხა გიორგიმ.

ბანკის თანამშრომელმა მხრები აიჩეჩა, არაფერი ვიციო, იმ დღის მერე აღარ მინახავსო და გასცილდა. კონვერტი ხელს უწვავდა, ოფლმა დაასხა, ერთი სული ჰქონდა, როდის გახსნიდა. სწრაფად დატოვა ბანკის შენობა. გული ლამის ამოვარდნაზე ჰქონდა, ხელის კანკალით გახსნა კონვერტი. ლამაზად ჩაგვირისტებული ასოები

იუნყებოდა: „მიდი წმ. ელიას სახელობის საყდარში, მამა იოანესთან“. ეს იყო და ეს, მეტი არაფერი ეწერა.

ღმერთო ჩემო, როდის მორჩება ეს რეზუსობანა? მთავარია, ჯანმრთელადაა, უკვალოდ არ გამქრალა და რალაც ხელის ჩასაჭიდი მაინც დამიტოვა. ნეტავ რა უნდა ჩემგან, რატომ ამომირჩია? რას მოვეხეტებოდი აქ, დავტეულიყავი სახლში, ხომ ვიქნებოდი მშვიდად, მაგრამ შემთხვევით ხომ არაფერი ხდება ბუნებაში, ყველაფერი რალაც კანონზომიერებას ექვემდებარება – დეტერმინებულია. აჰა, შენც ფილოსოფიაში გადავარდი? უკვალოდ არ ჩაუვლია ლექციებს ფილოსოფიაში. ღმერთო! ვინ არის ეს კაცი, რალაც ზებუნებრივი ნიჭითაა დაჯილდოებული, საიდან ამდენი ცოდნა, საიდან იცის ჩემს შესახებ თითქმის ყველაფერი? როგორც ჩანს, გამოცანის გასაღები მამა იოანესთანაა, ყველა გზა მამა იოანესთან მიდის – ფიქრობდა გიორგი.

ბინდებოდა, სახლში რომ მივიდა. დღეს უკვალოდ არ ჩაუვლია, მთავარი გაიგო. ერთი დღელა დარჩა, ერთი დღის შემდეგ აიკრავს გუდა-ნაბადს. ნეტავ რას მიქადის ხვალინდელი დღე? რატომ იქცევი მოუთმენელი ბაშვივით?! დღეს მეტს ველარაფერს შეიტყობს, დანარჩენს ხვალე იტყვის.

მზის ამოსვლისთანავე გაუდგა გზას ეკლესიისაკენ. ღამის ძილს მიცემული ბუნება ნელ-ნელა იღვიძებდა. ყველა სულიერი საზრდოს საპოვნელად შესეოდა დედა ბუნებას. გზის პირას ამოლტილ წინვარზე ციყვები დაცუნცულებდნენ. კოდალაც გვარიანად ურაკუნებდა დაფულურობულ ხეს. ჩიტებიც სათოხარში ღიღინით მიმავალი გლეხი კაცივით მისტიკური ჩიტური ოროველათი აფხიზლებდნენ გარემოს. ტაძრამდე ბევრი აღარ იყო დარჩენილი. გორაკიდან შვებისმომგვრელად იმზირებოდა პატარა, კოპნია, ნითელთუნუქსახურავიანი, ჯვარგუმბათოვანი ეკლესია, რომელსაც თეთრი ღრუბელი შარავნდელივით დასდგომოდა თავს. შეუყვავა აღმართს – იქით-აქეთ მწვანეფარჩიანი მცენარეთა ჯარი, შუა ფართო გზა, რომელზედაც დაკუნთული მამაკაცის მკლავზე ამოზურცული ძარღვებივით ამოყრილიყო მიწიდან ფესვები და საფეხურებივით ჩანყობილიყო ტაძრისაკენ მიმავალ გზაზე.

დინჯად აიარა საფეხურები. ტაძრის წინა მხარე მოსწორებული და მოპირკეთებული იყო. ასწლოვანი, ტოტებგადაბარდნილი ხის ძირში გრძელი სატრაპეზო მაგიდა იდგა ძელსკამებით შემოსაზღვრული. შეყვონდა, მიმოიხედა, არავინ ჩანდა. მერე ტაძრის კარს მიუახლოვდა, სახელურს ხელი ჩასჭიდა და ძალუმად გამოქაჩა. ხის მასიური კარი მძიმედ გაიღო. პირფვარი გადაიწერა და ტაძარში შევიდა. ტაძარში არავინ იყო. სივრცე საკმევლის სასიამოვნო სურნელით გაჯერებულიყო. ფეხაკრეფით გადაადგილდე-

ბოდა. ყურადღებით ათვალიერებდა ხატებსა და ფრესკებს, რომლებზეც წმინდანების იდუმალი სახიერება ამოუცნობი ნათლით გასხვიოსნებუ-ლიყო. ანალოლიაზე დაბრძანებულ ხატს კრძალვით ემთხვია და ტაძარი უკუსვლით დატოვა. ხის ძირში სკამზე ჩამოჯდა და საფიქრალს მიუბრუნდა. ადრე მომიწია მოსვლამ, დაველოდები, სხვა რა გზაა. ახლა მშველელი და ჩემი თოკი მამა იოანეა.

გაუჭირდა ლოდინი, მოუთმენლობამ დარია ხელი, ვერ ისვენებდა. წამოდგა, სივრცეებს ზვერა-ვდა. შორს, დასავლეთის მხარეს, მთის წვერზე კიდევ ერთი ეკლესია ჩანდა. ჩვენთან ეკლესიების უმეტესი ნაწილი მთის წვერზე ან შემაღლებულ ადგილზეა აგებული. მთა ხომ ცასთან ახლოსაა, ცაში კი ღმერთია.

„პრიმიტიულად აზროვნებ გიორგი, პრიმიტიულად. ღმერთი ყველგანაა, მთაშიც, ბარშიც და ცაშიც. არა, მთას მაინც გამორჩეული ადგილი უჭირავს, მოსეც ხომ სინას მთაზე შეხვდა ღმერთს?!“

დაბლა ფერდობზე შეფენილ ტყის მასივს შეავლო თვალი. ბეჭებზე ვილაცის მწველი მზერა იგრძნო და უმაღლ შებრუნდა. ტაძრის წინ სასულიერო პირი იდგა – მაღალი, გამხდარი, უსპეტაკესი თეთრი წვერით და, მისდა გასაკვირად, ჭალარაშეურეველი შავი თმით. ღელვამორეული მიუახლოვდა მღვდელს.

– მშვიდობა გიორგი.

– მშვიდობა მამაო, – მღვდლის გამონვდილ ხელს გიორგიმ ხელი შეაგება.

– არ გიკვირთ, რომ სახელით მოგმართავენ?

– უკვე აღარაფერი მიკვირს, მამაო.

მღვდელს ღიმილმა კიდევ უფრო დაუმშვენა ისედაც ღამაზი სახე.

– წამოდი, გიორგი, წამოდი, პატარა ხნით ჩამოვსხდეთ, ხომ არ გეჩქარებათ? – გვერდიდან გახედა სათნო თვალებით მღვდელმა.

– არა, მამაო, არსად მეჩქარება. მოუთმენლად ველოდი თქვენთან შეხვედრას. შენდობას გთხოვთ, მამო, მოუთმენლობისთვის, უნდა მომიტევოთ აცეტება. როგორც იტყვიან, კანში ველარ ვეტევი. იქნებ მითხრათ, ვინ არის ეს ჩემთვის საიდუმლოებით მოცული კაცი, რომელიც ხან ზებუნებრივ ადამიანად იქცევა და ხანდახან კი უკანასკნელ ვიგინდარად. მომიტევეთ ამ სიტყვისთვის.

მღვდელი მცირე ხანს ჩაფიქრდა, ჯერ ჰორიზონტს გაუსწორა მზერა, მერე ცას ახედა, ბოლოს თვალები დახარა და მოსაუბრეს შეაცქერდა:

– აბა, რა გითხრათ, ბევრი მეც არაფერი ვიცი. ერთი მიუსაფარი, ძალზე ჭკვიანი და უცნაურობით აღსავსე პიროვნებაა. უყვარს საუბარი. იშვიათად მინახავს თეოლოგიაში და არა მარტო თეოლოგიაში ეგზომ განსწავლული პიროვნება. რითაც შემიძლია, ვეხმარები. ფულს იშვიათად

თუ მოკიდებს ხელს, საკვები მიაქვს.

ის დღე გაახსენდა, გიორგი სახლში რომ დაპატიჟა. მაშინ გაუკვირდა პურმარილის სიუხვე. ახლა კი ყველაფერი ცხადი გახდა.

– არც მე ვიცი მისი სახელი, – თქვა მღვდელმა, – სახელი არ უთქვამს, არც აღსარება ჩაუბარებია, არც მიზიარებია, არ ვარ ჯერ მზადო. დიდ საქმეს ვარ შეჭიდებულიო, – და გაჩუმდა.

„ეჰ, გიორგი, გიორგი, რა გულუბრყვილო ხარ, გეგონა, ყველა საიდუმლოს გაგისხნიდა? აქვს კი უფლება ყველაფერი გითხრას?“

მღვდელი წამოდგა:

– გიორგი ბატონო, ახლა ის, რისთვისაც ჩემთან გამოგზავნა „კაცმა გამოცანამ“. აქ დამელოდეთ, ახლავე მოვალ.

გიორგიმ თვალი გააყოლა მიმავალს. რამდენიმე წუთში გამოვიდა მღვდელი. ერთ ხელში ჩემოდნის მსგავსი მომცრო ზომის ვერცხლისფერი მეტალის ყუთი ეჭირა, მეორე ხელში კი – კონვერტი.

– აი, ესენი გადმომცა თქვენთვის.

გიორგიმ ნივთები ჩამოართვა. გაკვირვებული დასქეროდა ხან კონვერტს და ხან ყუთს, მერე მღვდელზე გადაიტანა მზერა. მან კი ხელები გაშალა და მხრები აიჩეჩა, მეტი ვერაფრით დაგეხმარებო.

– მამა იოანე, თუ ცოტახანს არ ჩამოვჯექი, სახლამდე ვერ მივალწევ, – ორივენი ჩამოსხდნენ, – როგორ ფიქრობთ, რატომ ამომირჩია მე, ან რა უნდა ჩემგან?

– იქნებ მაგ ნივთებშია პასუხი თქვენს კითხვაზე, გიორგი ბატონო. მეტს ვერაფრით დაგეხმარებით. ერთს კი გეტყვით, ძალზე სათნო და კეთილი ადამიანია, ამოუცნობი ძალით მოსილი და თანაც სიყვარულის დიდი ნიჭი აქვს. სიყვარული კი, როგორც წმინდა მამები ამბობენ, არის დედა ყოველგვარი სიკეთისა. ისე, კი, ვისაც სიყვარული არ შეუძლია, ის ჭეშმარიტი ქრისტიანი ვერასოდეს გახდება. იმ კაცმა შეგიყვარათ, ყველასგან გამოგარჩიათ და ამიტომაც გამოგიცხადათ დიდი ნდობა, ჩემზე უფრო მეტი ნდობა. ვფიქრობ, რაღაც დიდ საიდუმლოს ფლობს და იტანჯება მისგან, მაგრამ როგორც არსთა განმრიგე ამბობს – „არ არსებობს დაფარული, რომ არ გამოჩნდეს და არც რამ საიდუმლო, რომ არ გამომჟღავნდეს“. შესაბამისი დრო და მომენთია ამისთვის საჭირო. თუ რამეს გაარკვევთ, იქნებ მეც გამაგებინოთ. თუ კი ოდესმე მოხვდებით ამ მხარეში შემომიარეთ. აბა, მშვიდობით გატაროთ ღმერთმა.

გიორგი, როგორც ძალზე ახლობელს ისე გამოემშვიდობა მოძღვარს, მხარზე ემთხვია და შინისაკენ გაუყვია გზას. მამა იოანე კი, დაფიქრებული, დიდხანს გაჰყურებდა თავქვე მიმავალ სტუმარს.

როგორც იქნა, მიაღწია სახლამდე. ვერცხ-

ლისფერი ყუთი და კონვერტი მაგიდაზე დადო. მიუხედავად დაღლილობისა, იმწამსვე არ ჩაუმუხლავს, გაიარ-გამოიარა, მალიმალ შეავლებდა ხოლმე თვალს უცნაურ ნივთს. აღარ ჩქარობდა, საჩქაროც აღარაფერი იყო. ფანჯარასთან მივიდა, ფარდა გადასწია და თვალი ტყის მასივს შეავლო. ხეები მთვრალი კაცებივით ტორტმანებდნენ. „მორჩა ყველაფერი, დამთავრდა ჩემი ოდისეა ამ პატარა დაბაში“. გიორგი ზღაზვნით მიუახლოვდა მაგიდას. ჩამოჯდა. მიუხედავად დიდი თავშეკავებისა, მაინც მღელვარებამ დარია ხელი. წაეტანა კონვერტს და შუქზე გახედა. რაღაც ახლის გაგების სიხარულის მოლოდინს იხანგრძლივებდა. როგორც იქნა, გახსნა.

ტექსტი ძალზე ძუნწად გადმოსცემდა სათქმელს. კიდევ ერთხელ გადაავლო თვალი და ყურადღებით ჩაიკითხა:

„გამარჯობა გიორგი, ჩემი მოულოდნელი გაუჩინარება ძალზე მნიშვნელოვან საქმესთან არის დაკავშირებული, რომელსაც მე ამდენი ხანია ვწევი. შენ ჩემს შესახებ იმდენი იცი, რამდენიც უნდა იცოდეს. იმდენი ბურუსითაა მოცული ჩემი ისტორია, რომ მოგიყვე, ტომები არ ეყოფა და შეიძლება, არც დაიჯერო. ახლა ასე მოვიქცეთ, დაურეკე შენიანებს, არ ჩამოვიდნენ. ხვალ დილით შენს სახლთან მოვა ტაქსი, ის წაგიყვანს. ასე ჯობია უსაფრთხოებისთვის. სიტყვა უსაფრთხოებამ არ შეგაშინოს, ყველაფერი მისხალ-მისხალაა გათვლილი. რატომ გენდე შენ და სხვას არვის? ახლა ამის ახსნა არ შემიძლია. ტრაბახში ნუ ჩამითვლი, მაგრამ ადამიანების ამოცნობის დიდი ნიჭი მაქვს. კიდევ გიმეორებ, ყველაფერს ვერ გეტყვი და არც არის საჭირო. ეგ ყუთი ჩემოდან-სეიფია, სულმა არ წაგძლიოს, არ შეეცადო მის გახსნას, მაგის გახსნა შეუძლებელია. ბევრ რამეზე გვექნება საუბარი, თუ ყველაფერი ისე წარიმართა როგორც ჩაფიქრებულია. ყუთი ჩადე შენს ჩემოდანში და ისე წაიღე. დედაქალაქში რომ ჩახვალ, ტაქსის მძღოლი მიგიყვანს იმ ადგილას, სადაც ყუთი უნდა დატოვო. შავ ცელოფანის პარკში ჩადებ, ყუთს ზემოდან პურებს დააწყობ და ნაგვის ბუნკერთან დატოვებ. მერე ისევ ტაქსში ჩაჯდები და მძღოლი სახლში მიგიყვანს. არ მინდოდა, მეთქვა, მაგრამ აქვე დავამატებ – ეს არის სახელმწიფო მნიშვნელობის ძალზე დიდი საქმე, ჩვენი ქვეყნის უსაფრთხოებას ეხება, რომელზეც ჩვენი სახელმწიფოს მომავალი დამოკიდებულია. არ გესწავლება, ჭეშმარიტი მამულიშვილისთვის ჯერ მამულია და მერე ყველა სხვა დანარჩენი. ბუნებრივად გაგიჩნდება კითხვა, რატომ მეო. ჭეშმარიტმა ქრისტიანმა კარგად იცის, რომ ღვთის ნების გარეშე არაფერი ხდება. ეს არის და ეს, მეტის თქმა და ახსნა არ შემიძლია. იმედია, კვლავ შევხვდებით, ველოდები შენ მორიგ მოთხრობას, რომელიც ძალზე განსხვავებული იქნება. წერილს ფრანც გრილპარცერის სიტყვებით

დავამთავრებ: „რასაც განაგებ, ისიც განაგებს, ვისზეც ბატონობ, მონაც ხარ მისი“. წარმატებები მეგობარო“.

კიდევ პატარა ხანს იჯდა ფიქრს მიცემული გიორგი, მერე წერილი გადაატრიალ-გადმოატრიალა, ისევ კონვერტში ჩადო და ფეხზე წამოიმართა. ყველაფერს ელოდა, მაგრამ მოვლენების ასეთ განვითარებას არც ერთ შემთხვევაში. „რაო, ასე ჯობია უსაფრთხოებისთვისო? უკანდასახევი გზაც კი არ დამიტოვა, როცა სამშობლოზე ლაპარაკი უკანდასხევი ყველა გზა მოჭრილიაო. შიშმა ხომ არ გამკრა გულში? ნებისმიერს გაჰკრავდა. მერე რა, შიში და თავდაცვის ინსტიქტი ადამიანის არსობის შემადგენელი ნაწილია და რადგანაც შენ აღარაფრის შეცვლა შეგიძლია, ისე ხომ შეგეძლო, ბოლო-ბოლო, უარს ეტყოდი მღვდელს, მაგრამ აზარტმა შეგპყრო, ინტერესი გკლავს, ელოდები კვანძის გახსნას. დაუოკებელმა ინტერესმა და ცნობისმოყვარეობამ შეიძლება, დაღუპვამდე მიიყვანოს კაცი. არა, აქ არ არის მარტო აზარტი, აქ არ არის მარტო ინტერესი და ცნობისმოყვარეობა, მე მენდო და ვერ ვუღალატებ, არ აქვს მნიშვნელობა დიდი საქმეა, თუ თამაში, მე ჩემს როლს კეთილსინდისიერად შევასრულებ, ასეთია ჩემი ცხოვრების მრწამსი, მე სხვანაირად არ შემოიძლია, ლალატის გვირგვინს ვერ დავიდგამ. აჰა, რამდენადაც საბოლოო არჩევანი გაკეთებულია. გეზუმრება? სახუმაროდ გაქვს საქმე? ვინმეს რომ მოუყევი, არ დაიჯერებს. „ზღაპარ იყო ზღაპარ იყო, ჭალას ჩიტი ჩამჯდარიყო“, თუ მომკვდარიყო? რალა მნიშვნელობა აქვს? ნუთუ ისე გავალ ამ წუთისოფლიდან ჩიტის ამბავი ამოუხსნელი დამრჩება?..

გაზაფხულის სურნელმა ქალაქშიც შემოაღწია. გაღვიძებული ბუნება სიცოცხლით ხალისობდა. შეიფოთლენ ზამთრისგან ურცხვად გაშიშვლებული ხეები და ძვირფასი სამკაულების მოლოდინში ახალი ფარჩა-სამოსით ინონებდნენ თავს. დროებით სამშობლოს მონყევეტილნი ფრთოსნები დაუბრუნდნენ თავიანთ კარ-მიდამოს. განსაკუთრებით მერცხლები კისკასობდნენ, კუდმაკრატელა მგოსნები სერავდნენ ცას და ისეთ ვირაჟებს ხატავდნენ, რომლებსაც ადამიანის გონების მიერ შექმნილი ვერცერთი საფრენი აპარატი ვერ მოახერხებდა. სიცოცხლე მეფობდა ყველგან. ბეტონის გზის ნაპრალიდანაც კი ამონვერილიყო ყვავილი. მოდი და, ნუ გაგიკვირდება ადამიანის გონებისთვის მიუწვდომელი საოცრება.

მიუყვებოდა სიცოცხლის ფერხულში ჩაბმული გიორგი გზას. თითქოს წლებიც გამქრალიყო. ზამთრისგან მოდუნებულმა სისხლმაც კი ახალგაზრდულად დაიწყო ჩქრიალი. ყველაფერი აფოფრილი, აქოჩრილი და აღტყინებული იყო. რეალურსა ირეალურს შორის საზღვარი გამქრალი-

ყო.

გიორგი შვილიშვილების გამოსაყვანად სკოლისკენ მიიჩქაროდა. სკოლა ხომ ცოდნისა და სინმინდის ტაძარია, რომელთანაც შეხება სიყმანვილეში გაბრუნებს... ყველაზე დიდ სიხარულს მაშინ გრძნობდა, როცა მინის ანგელოზები თავიანთ თბილ ხელს ჩასჭიდებდნენ და სკოლის ამბების მოყოლას ერთმანეთს არ აცლიდნენ. მათი ხელები თითქოს ენერგიის უღევი წყარო იყო, რომელიც მსცოვანს სიცოცხელს უხანგრძლივებდა.

ექესი თვე გავიდა მას შემდეგ, რაც გიორგი მაღალმთიანი კურორტიდან დაბრუნდა. ჩვეულებრივი ცხოვრებით ცხოვრობდა, ტკბილ-მწარე განცდებით. მთიანი კურორტის ამბავი არც თუ ისე ადვილი დასავინწყებელი იყო. უცნობი გაქრა, თითქოს არც არსებულოყო. ხანდახან იმასაც ფიქრობდა, ეს ყველაფერი ხომ არ მომეჩვენაო. „იქნებ ჩემი წარმოსახვის ბრალია, ან წარსულში წაკითხული რომელიმე წიგნის ანარეკლი? მგონი, ფსიქიკური პრობლემები გეწყება გიო. არა, არა, ეს შეუძლებელია“.

გიორგიმ მოსვენება დაკარგა, ისეთი დაბნეული და ჩაფიქრებულ დადიოდა, ოჯახის წევრებიც კი შეშფოთდნენ. ხშირად ეკითხებოდნენ ჯანმრთელობის შესახებ. უგულოდ პასუხობდა, ჩვეულებრივად ვარო.

იმ დღეს ქუჩაში გასული და ფიქრებში ჩაძირული ტელეფონის ზარმა გამოაფხიზლა. ამოუცნობი ნომრიდან რეკავდნენ:

– გამარჯობა, გიორგი, – ნაცნობი ხმის გაგონებისას კინალამ ხელიდან გაუვარდა ტელეფონი. ამ ხმას რა დაავინწყებდა, – როგორ ხარ, მეგობარო? გახსოვს, რომ გითხარი, თუ ყველაფერმა კარგად ჩაიარა შეგხვდები-მეთქი? ყველაფერმა კარგად ჩაიარა. უნიკალური თავდაცვითი სისტემა შეექმენი, რომელსაც ანალოგი არ მოეპოვება, რომელიც მტრის მიერ ნებისმიერი იარაღიდან გამოსროლილ ჭურვს თუ რაკეტას, უკანვე, გასროლის ადგილზე დააბრუნებს და მონინალმდეგეს თავისივე ბუნაგში გაანადგურებს. გიხაროდენ, საქართველო! შენი დაბადების დღეს შეგხვდები, მაისის ბოლოს. მოთხრობა თუ დაასრულე? კარგი, კარგი, ამაზე და სხვა დანარჩენზე, რომ შეგხვდები მერე ვისაუბროთ, – დაასრულა საუბარი და ტელეფონი გათიშა.

კარგა ხანს იდგა ფეხშეკრულივით, როდის-როდის გამოერკვა. გაზაფხულის თბილი ქარი კი ურცხვად დათარეშობდა. არეული ფიქრებით აწეწილი თმების გასწორებას შეეცადა, მაგრამ ქარი არ ანებებდა. დაუჯერებელი ამბავია, როგორც ჩანს, ამ კაცზე ფიქრი კიდევ დიდხანს გაანვალებს. გორგის გაელიმა, მხრები შეარხია და დაფიქრებული გზას გაუყვა.

ლაშა
ნადარეიშვილი

მ
ლ
ა
შ
ა
ნ
ა
დ
ა
რ
ე
ი
შ
ვ
ი
ლ
ი

კმარა!
გააღეთ ზეურის თავანი,
გააღეთ ყველა კარი მიღეთის...
ედემის ზღაში ძვრება მავანი,
ტიბეში უფევს თქვენი ზილოთი!

რა გნიასია? – იქნებ ზამთრებმა
გამოაჯენეს გესლის რაშენი...
ხაოხო!!! –
პილატე ისევ მართოდება,
აღზევებული თქვენი ცაშენით!

ლ. ნადარეიშვილი

მ
ლ
ა
შ
ა
ნ
ა
დ
ა
რ
ე
ი
შ
ვ
ი
ლ
ი

30

ვარ ქართველი, ესე იგი...

მზე არავის
არ ემხრობა,
ყველა
მეფე
დაემხოვა!!!
დაემხოვა
კართაგენი!!!
ოსმალეთიც
დაემხოვა!!!

დარუბანდის
კართან გელი,
არც –
სამშობლო...
არც –
მხედრობა...
ვარ ქართველი,
ესე იგი,
შემრჩა
ბრძოლის
თავხედობა!!!

ზნელი წარვალს!

ქვესკნელიდან მონაბერი
გადალენავს ქარი ალვას...
ნუ გეშინინ, მონამეო:
ზნელი წარვალს!
ზნელი წარვალს!

იქნებ ქარი გოლგოთაზე
უკვდავების მიმტანია...
აპატიე,
აპატიე
შენი სულის ლიტანია;

და თუ ქარმა,

დ თუ ქარმა,
და თუ ქარმა დაგაშინა...
რა გინდოდა ასე მაღლა?!
ვინ გელოდა ცათა შინა?!

შეძლებ?

გზად
უამრავი ჩაივლის წყალი,
საკუთარ ჯვართან
მაინც მიხვალ და...
შეძლებ? –
განაგდო სურვილი მწყრალი,
შეძლებ? –
მტერზედაც მითხრა:
მიყვარდა!!!

შემოეცალა
ქედებს ცირცელი,
საყორნიაზე ქარმა დარეკა...
მოდის ზამთარი –
განსაცვიფრელი,
მოდის და...
გულზე მაყრის ნარ-ეკალს.

როგორ

გაუძლოს

გულმა

პოეტის...

როგორ გაუძლოს
გულმა პოეტის
ამ უსაშინლეს
ორომტრიალებს, –
კვლავ ოცდაათი
ვერცხლის მონეტის
ატრაქციონი

ქვეყნად ტრიალებს...

ყიდის იუდა,
ყიდის პილატე,
ყიდის ხალხი
და ყიდის ჰეროდე,
შენ კი მოგელის
გიჟის პალატა,
რომ ავაზაკთა
სიტყვის გჯეროდეს.

სასახლეები
მორთეს ვარდებმა,
ეკლებმა
შუბლზე
გადაიარეს...
გოლგოთის თავზე
მზე დავარდება
და გაანათებს
უფლის იარებს!

ღავით!

ეს ზაფხულიც გათავდება,
შემოდგომა გათეთრდება,
მოედება
ბასიანს და ხრესილს...
ცის თავანი დაიხრება,
ჯოჯოხეთი განიხვნება,
საფლავებზე დაიყრება ხრეში.

აქ საუფლო ენთო შინდი,
გაურბოდა ქედებს ბინდი,
მზე გფარავდა
შეუვალს და ტყიანს...
რა უნდოდა მიწას გულთან,
ისევ კივის წინამურთან
ავაზაკის გასროლილი ტყვია.

იქნებ უკვე მეტიც გთხოვეს,
იქნებ უკვე სვეტიცხოველს
იქადნიან
გამოხრული თავით...
დიდგორიდან გადმოდექი
და თუ შვილად გამოვდექით,
სინათლისკენ გაგვიძეხი,
დავით!

განთიადამდე ჰეტრეც გაგყიდის!

ბრბომ
სიყვარული
არ გაპატია...
ბრბომ ავაზაკსაც
არ გამჯობინა...

ლაშა ნადარეიშვილი

ვერ გამინელა
დრომ აპათია,
ვინ თქვა,
ქვეყანა
გამომჯობინდა?!

აქ ისევ უყვართ
ბზების დაფენა...
აქ ისევ უყვართ
გათხრა
სამარის...
შენ კი შესძელი
ცაში
აფრენა,
შეგუებულმა
ლალატს ამნაირს!

ვიდრე მიწაზე
მეფობს ჰეროდე,
არ დაილევა
ვერცხლი
ასპიდის...
არ დაიჯერო,
მაგრამ
გჯეროდეს –
განთიადამდე
პეტრეც გაგყიდის!

სიმღერა ერთიან საქართველოზე

ვიდრე მამულს ამჩნევია
ბუღა-თურქის ალიყური,
ვიდრე გულში ჩამრჩენია
ოსმალეთში გარიყული
ჩემი დიდი ივერია,
იმერი და ამიერი,
აფხაზეთში მიმღერია
ვიდრე მრავალჟამიერი;
ვიდრე ქართლის სანახებში
ყაყაჩონი მიკრეფია,
საინგილოს არტახებში
ვიდრე ჩემი ფიქრებია;
სვანეთიდან მომწყდარ „ლილეს“
ვიდრე რწმენით ვეგებები,
ვიდრე ახსოვთ
ნისლის ფთილებს
ფშავ-ხევსურთა ლეგენდები;
ვიდრე ჩემი მაჭახელა
ჭოროხსა და პონტოს ერთვის,
ლენჩხუმის და რაჭასხელა
გულით გვლოცავს
ვიდრე ღმერთი;
ვიდრე მოჩანს მყინვარწვერი
იმერეთის ზეგნებიდან,
უძველესი მინანერი
გვიხმობს ტაოს ძეგლებითა;
ვიდრე ისმის კვლავაც ჩქამი

დიდებული სამცხისაო,
არ დამდგარა ვიდრე ჟამი
ჯავახეთის მარცხისაო,
თუშეთი და მთიულეთი
ვიდრე აკვნის დამრწვევია,
სამაჩაბლოს, მიუვლეთის
ვიდრე ქარი დასწევია;
გურიამი ვიდრე გული
ისევ წინ-წინ იპარება,
ვიდრე კახეთს გადარგული
მზე მტევნებით იფარება;
ვიდრე ვხედავ სამეგრელოს
თვალხატულა ცირებითა,
ვიდრე მცხეთა გამგებელობს
სვეტიცხოვლის წირვებითა;
ვიდრე უფლის ტაძრის წინა
დიდი მეფის ხმალი გვიძევს...
„არ მომკვდარა,
მხოლოდ სძინავს
და ისევე გაიღვიძებს!!!“

ეი, ზიჟო,
სამშობლოსთან
არაფერი
შეგეშალოს!

ღმერთმა ჭირი გვაშოროს და
შოთას ფრესკა არვინ შალოს...
ეი, ბიჭო, სამშობლოსთან
არაფერი შეგეშალოს!

სხვამ არ თოხნოს ჩემი ყანა
არც ჩონგური ჩემი თალოს...
მე ისეთი მგლები მყვანან,
ალგეთს მტერმა ვერ დათვალოს!

ალავერდში ვანთებ სანთელს,
იმ გმირების წასვლას ვნანობ, –
არტანუჯთან ვხვდები ხანძთელს,
რომ ფეხები ცრემლით ვბანო!

ბერი – თათრის ანაკუნი –
გვარიდებდა სისხლის კალოს...
ყველა დუშმანს, როგორც უწინ,
გზა თევდორემ გაუკვალოს!

ვინ აგაკრას აწი ზეცას,
გორგასლანის დიდო ფარო?
აქ აბჯარი მთასაც ეცვა,
აქ თამარი დედოფალობს!

ღმერთმა ჭირი გვაშოროს და
შოთას ფრესკა არვინ შალოს...
ეი, ბიჭო, სამშობლოსთან
არაფერი შეგეშალოს!!!

ისე მტკივა
წინამყრი...

ედებოდა მტერი მთა-ველს,
გვედებოდა ყიზილბაშთა მზერა...
ვერვინ ასწვდა მყინვარწვერის თაველს,
თვალი დასწვა საქართველოს მზემა.

მამულს ყიდდა შინაური,
თუმცა, ხმლების გალავანი რტყმია...
ისე მტკივა წინამყრი,
როგორც გულში მოხვედრილი ტყვია!

ჩვენ
უსათუოდ
გავალოთ
ფსოუმიდე!

რატომ მარგუნა
უფალმა ბედი,
რომ ეს მახვილი
ძილშიაც ვლესო?
დამადგი მკერდზე
კავკასის ქედი,
უნმინდესო და
უპირველესო!

მიტხარი,
საით მიდის ენგური
ან რატომ მიყვარს
ასე ძალიან
ჩემი სვანური,
ჩემი მეგრული –
სისხლით ქართული
იავ-ნანინა?

რატომ მაგიჟებს
ველი ალაზნის,
რად ვიბადები
ისევ იორთან,
ანდა ფაზისი –
ასე ლამაზი –
პონტოს ნაპირთან
როდის მიგორდა?

რატომ იხრჩობა
მტკვარში არაგვი,
ან ვის ეძახის
ახლა ყვირილა?
თუ საქართველოს
მტერი გადაგვის
მზეც დააყრუოს
ჩემმა ყვირილმა!
როცა კოდორშიც

მეცვა ფარაჯა,
ეპოქამ – ეშმას
გამონაცვალმა –
ჭოროხთან თურქი
დამიდარაჯა,
ტაო-კლარჯეთი
ამომაცალა!

როდესაც თერგის
წყალი დავლიე,
შევეკარი ფიცი
უფლის მონათგან,
ამოდ გავხედე
დღეებს ცარიელს,
ჰაოსის ჯარი
ლორეს მოადგა!

მტერს ჩვენი სისხლი
ველარ მოუნდეს,
საქართველოსთვის
ღმერთმა ილოცა...
ჩვენ უსათუოდ
გავალთ ფსოუმდე,
ჩვენი იქნება
საინგილოცა!!!

თუ ერთხელ მაინც
პოეტად მოკვდა!!!

არა,
პოეტი არ უნდა მოკვდეს,
პოეტმა უნდა
გაუძლოს წარღვნას...
ისედაც მუდამ
ვიღაცა მოგვდევს,
ვიღაცა გვესვრის,
ვიღაცა გვთათხავს!

არა,
პოეტი არ უნდა შეცდეს,
პოეტმა უნდა
იპოვოს ზეცა,
პოეტი უნდა
ვარსკვლავებს შეწვდეს,
რომ ისევ გიჟის
ხალათი ეცვას!

პოეტი უნდა
უფალთან წარსდგეს,
მშვიდად მიიღოს
სასჯელი მოგვთა...
არა,
პოეტი არ უნდა აღსდგეს,
თუ ერთხელ მაინც
პოეტად მოკვდა!!!

იესოს!

შენ არ გჭირდება
კაცთა ბოდიში,
შენ დაგასახლა
ცაში მამამან, –
და იყვავილა
შენს მოლოდინში
ორი ათასმა იასამანმა!

ეშაფოტს ისევ
მსხვერპლი სწადია,
რადგან სინდისი
არ გაგიხდია...
ორი ათასი წელიწადია,
ადამის ძენი
ბოდიშს გიხდიან!

იბერიელნო!

ბევრი მოვაო
ჩემი სახელით, –
ბრძანა უფალმა...
დროებამ სუფრა –
მოსალხენი გადაუფარა
ყველა კუდიანს,
ყველა მპარავს,
ყველა ავაზაკს
და მაინც გვფარავს,
ვისაც უკვე ვყიდით აბაზად...

გაიფდაო,
თურმე, ქრისტე,
მავანს ჰგონია,
ჯოჯოხეთიდან
ქარი გვისტვენს
და კაცს, გონიანს,
არ შეეშლება,
ვინ აღიღოს –
ეშმა თუ ღმერთი,
რადგან ხელკეტან
მუდამ იღო
ხელმწიფის კვერთხი!

იბერიელნო,
ვინაც
ვლიდით
გზებით
მაცხოვრის, –
კვლავ მივეახლოთ,
ძველი რიდით
უფლის საცხოვრისს!!!

გ. გიგაყორი

34

მღაწეობა

ჩემს ცხოვრებაში გამოჩნდა –
ერთი, ლამაზი ქალია,
უეცრად, მომაჯადოვა,
ნამკიდა ცეცხლის ალია.
გავისაუბრეთ, მასმინა
ხმა ნიავისა ქროღვისა,
ვარდიდან გადმოძანვიმა
ანკარა ნყარო – ბროლისა.
გიშრის სხივებში გამხვია,
სახე მზიანმა, ლამაზმა,
მომნუხსა როგორც მზენვია,
თვალეზბრიალა გავაზმა,
უცებ, ვაკოცე, განითლდა,
მინდვრის ყაყაოს ფერადა,
გვირილეზივით გაფანტა
მორცხვი ღიმილი ველადა.
შირაზის ვარდად გიცანი,
შენი ალერსიც მეღირსა,
სინაზით, ამოვიცანი –
სურნელი შენი თმებისა...
მაშინ გასახავდი დილის მზედ,
ახლა, იმისი ლანდი ხარ,
მეც ჩემ გზას ავცდი, პირიმიზევ,
შენც, სხვა ბილიკით დადიხარ.
შენიც ჩამქრალა ლამპარი,
სხვა ქარმა გადაიყოლა,
ასე დამთავრდა ზღაპარი,
იყო... და... არა იყო რა...
10. 02. 2025

შემინდე ღმერთო!..

ო, რა ბავშვურად ნამოვედი ჩემი სახლიდან,
დავტოვე კერა, დედა შვილი, ვინც, მე, მიყვარდა,
ბედნიერება რომ მეგონა, ვნახე ახლიდან,
ღმერთმა, ის, ცოდვა, მისხალ-მისხალ გადამიხადა.
დრომ დამაბერა, გამახუნა, დამთოვა თმაში,
ვერ დავივინყე სოფლის სითბო, ვერა და ვერა,
რა, ნაღვლიანი დავბრუნდები საკუთარ სახლში,
რომ... იქ, დამხედება, ჩანავლული ჩამქრალი კერა.
ვნახავ ჩემს მარანს, პაპისეულ ყანწს და ფიალას,
კედლიდან მიცქერს დედაჩემის სახე, მწუხარი,
ის მომცემს ძალას, მომაშორებს დარდს და იარას,
ავახმიანო, შემეჭვარტლული, ჩემი ბუხარი.
მინდა მივხედო სახლს და ეზოს ბალახმორეულს.
მამა-პაპეულ ფანდურს მივწვდე, მისვლა ვახარო, –
წავუღიღინო დაუვინყარ, ძველ დროს, შორეულს,
„შავი ჩარჩოდან“, დედის სახე რომ გავახარო.
მიჭირს, რა ვუთხრა, რა მოვუყვე მოუვლელ ვენახს?!..
მისი დანახვა, სულს შეძრავს და გამატიანებს,
დაღონებული, ცრემლიანი მიუვალ, მჯერა, –
იქ, ყველა ვაზთან, დედაჩემის სული ტრიალებს.
შემინდე ღმერთო, თუ კი, რამით, შევცდი თავიდან,
შენც მაპატიე, ჩემო ეზოვ, მწვანევ და ნეღლო,
ისიც მაკმარე, რაც, უშენოდ, წლები გავიდა,
რომ... აღარ ვიცი, ამ ტკივილით რას მივეკედლო?!..
ჩემი დაისიც შეიფერა, წელი წელს მისდევს,
და... სინანული, საგლოველი ტვირთივით დამაქვს,
ობოლ ბავშვივით ვდგავარ ახლა გზაჯვარედინზე,
რომ... წასასვლელი, სხვა გზა-კვალი, დღეს აღარა მაქვს.
გაფრინდა წლები, უმიზნოდ და... უმისამართოდ,
ორმაგ ცხოვრებამ, გული ორად გამაყოფინა.
დღეს, აღარაფერს აღარ ველი და, მარტო ვდარდობ,
ხანდროს, სიკვდილი, სიცოცხლეზე ტკბილი ყოფილა.

25.01.2025

თავი III

პოლონურ ზამთარს ქართველებმა, როგორც ჩანს, თავისი ქვეყნის თავარა მზე დაუმატეს. საინტერესო იყო ყოველი დღე, ბავშვები მონანილეობას ღებულობენ არა ერთ ტურნირზე, არამედ, ორზე. ერთი – ასაკობრივი და, მეორე – რეიტინგული. ასაკობრივი, დღეში, სამი პარტია და რეიტინგული – დღეში, ერთი თამაში. მთელი დღე ტურნირის მასპინძელ სასტუმროში უწევთ ყოფნა და განცდა, ემოციათა ცისარტყელა თამაშობს მათ გულეში. ეს პარტია წავაგე, შემდეგს მოვიგებ, ან, ეს პარტია მოვიგე და შემდეგსაც მოვიგებ. იმედი ცოცხლობს გულეში. ეს, პირველი ტურნირია გარეთ, ქვეყნის გარეთ. უცხოა ხალხიც, გარემოც, ქალაქიც, ქუჩებიც, უმძიმესად მორაზრახე ტრამვაებით გადაჭედილი გზები, უამრავი ხიდები ზედ ლიანდაგებით.

ტურნირის ემოციას ერთვის ქალაქის გაცნობა-შეცნობის ხიბლი, უკვე, აღარ არის რთული, ნაქირავები სახლისკენ მიმავალი გზის და ავტობუსის პოვნა.

იმედი მეფობს გულეში და რწმენა უფლისა, ყველაფერი კარგად იქნება, ნაკლებად იგრძნობა ქვეყანაში, მაგრამ კარს ახალი წელი მოგვდგომია, დრაკონის გამოქვაბულის ქალაქს დრაკონის წელი ეწვევა...

ბედნიერი და მშვიდობიანი წელი ყოფილიყოს ცეცხლოვანი დრაკონის წელი ყოველი ადამიანისთვის...

მწვანე დრაკონი ყოფილიყოს თითოეული ჩვენ-განის გულში გაზაფხულის მომყვანი...

მხატვარი სოფიო ქელიძე

თავი IV

ჩაიარა პოლონურმა ახალმა წელმა მშვიდად და ხმაურის გარეშე, არაქართულად და არა ხმაურიანად, ზედმეტი გადაჭარბებისა და დატვირთვის გარეშე.

ჭადრაკის ტურნირებიც დასასრულს მიუახლოვდა. უკვე, დარჩენილი დღეების უკუთვლა დაიწყო.

ბევრი ადგილის დათვალიერება მოვასწარით, განსაკუთრებით, ქალაქის ცენტრის ფეხით შემოვლა იყო საინტერესო. მართლაც, ბევრი ლამაზი ეკლესია და ბაზილიკა იმშვენებს თავს, უხვად არის თავმოყრილი მონუმენტური ნაგებობები. ასევე, ბევრია ბაზრობები. ამ ლიანდაგებითა და ხიდებით დაქსელილ ქალაქში სუფევს სიმშვიდე, ჰარმონიულობა. ყველას თავის ცხოვრება აქვს და თავის საქმეს აკეთებს. არავინ ლანძღავს სხვას თავისთვის დადებითი იმიჯის მოსაპოვებლად.

მომენტარება, ნეტავ, აქაურობა? ეს, ხომ, პირველი ვიზიტია ევროპაში ჩემი და ჩემი შვილების...

ადგილზე ყოველთვის ყველაფერს ვერ აცნობიერებ და ვიზიტის ბოლოს გრჩება მოგონებები ასახ-

ული კადრებად.

მოიწყინე? ფოტო-ვიდეო მასალა შეგახსენებს შენი ცხოვრების ჰაეროვან მომენტებს... მოგენატრება? მაშინ, კვლავ, დაბრუნდი მომდევნო ტურნირზე, უკეთესობის იმედით. მანამდე კი შენი ქვეყნის ძვირფასი ჰაერით, კულინარიული შედეგებით და ცხოვრების ქაოტური აურზაურით დატკბი.

საერთაშორისო ტურნირმა, თავის მხრივ, საინტერესოდ დაგვამახსოვრა თავი. მივიღეთ კარგი გამოცდილება და დავიმსახურეთ რეიტინგი. აქ, მონანილეობას ღებულობდა სხვადასხვა ქვეყნის სხვადასხვა ასაკის მოჭადრაკე და ბავშვებისთვის, ასეთ ჭიდილში, თავის კარგად წარმოჩენა იყო პრიორიტეტი. საკუთარ ასაკობრივ კატეგორიაში V-VI ადგილები გაინაწილეს, კმაყოფილი და დამუხტული დაუბრუნდნენ სამშობლოს, – შემდეგ ტურნირებში ახალი შემართებით თამაშისთვის...

შეუპოვართა დიადემა კვლავ გაიელვებს ჩვენსავ ცარგვალზე...

გიული ჩიხიაშვილი

გაზაფხული

მივალ, მიმიხარია,
თითქოს სადღაც მელიან,
ნინ – მაღალი მთებია
და... ხასხასა ველია...
ისე მხიბლავს სინორჩე, –
გაზაფხულის და... დღეთა,
როგორც – ჩუმი შრიალი
ცად აწვდილი ამ ხეთა.
მზე, – ბრდღვიალა დილისა,
ზედ, ამ, მთებზე ჰკიდია,
ნაკადული რაკრაკებს,
და... ცაც ისე მშვიდია,
გეგონება – ედემი,
ან – სიზმარი დილისა...
ილიმება აპრილი, –
მსგავსი თეთრი ფარჩისა,
მოკისკისე ნუშების, –
ფერი – მათი კაბისა.

სამშობლო

სამშობლო, განა, მარტოდენ,
ბალ-ვენახები, მთებია?!...
ფერადი მდელოები და...
ზღვა სილამაზის ფრთებია...
სამშობლო – სიყვარულია,
სინათლე – ორთავ თვალისა,
იმედია და ნუგეში, –
დღევანდელი დღის, ხვალისა.

წარსულში მომხვედურთ ომები,
დღეს – შემდგარი და ძლიერი,
„ცა-ფირუზ, ხმელეთ-ზურმუხტი“
გამარჯვებულის იერით.
სამშობლო – წმინდა ტაძარი,
სალოცავია, – ბიბლია,
სამშობლო ქეთევანია,
დემეტრეა და ილია.

ქარები

არავინ არ იცის, არც – თვითონ იციან,
საიდან მოდიან, ან, საით მიდიან,
დაგეშილებივით, აღმართ-დაღმართზე –
დაქრიან... დაქრიან – დღეა, თუ, ბინდია.
გადაუქროლებენ ხვავიან ველ-მინდვრებს
და... აცრემლდებიან ლურჯთვალა იები,
დაღონებულები რჩებიან: ხეები,
დაფნები, შინდები თუ, აკაციები.
არავინ არ იცის, არც – თვითონ იციან
კვლავ, იძალადებენ, როდიდან – როდემდე?!..
თავანწყვეტილებო, უსულგულოებო,
გეყოფათ წვალება – საიდან, სადამდე?!..
არავის არა გვსურს თქვენი ძალადობა
ვითომ, მიდიხართ და... ისევე, უხვევთ თან!
ერთხელაც იქნება, რომ... თქვენ აღმოჩნდებით
ძლიერ და უშიშარ, –
პირისპირ მუხებთან!...

ნეტავ...

ამ ცის ნათელში,
ზოგჯერ, ბინდია,
გამიბატონდა სიმუხთლე ბედის,
და... ბედის ფონზე –
პეპლების როკვა,
როკვას მაგონებს,
ხან, თეთრი გედის.
წლებმა ნისლივით
გადამიარეს,
გულში ვხატე და...
არც – სული ვივნე,
ნეტავ, თუ არის –
ქვეყნად ისეთი,
თუ, ვუყვარდე და...
ვახსოვდე ვინმეს?!..

დაემუქრა ბიჭი:
– მანანალა, ცეტო,
მოგიმწყვდიო,
ოთახში
თუ არ გამოგკეტო!

შეაშინა მუქარამ,
დაფრთხა ეს ანგალი,
ვერ გაუძლებს ტყვეობას
ლალი ნიავეარი.

ჰოდა, როცა ხელახლა
ისევ ამოქროლდა,
ფანჯარასთან ჩამოსვა
ბეზია და ქოლგა.

ლახტი

აქეთ – მტერი,
იქით – მტერი,
ნინ მტერი და უკან – მტერი,
ვერ უცვალეს მაინც ფერი –
დედა ღვთისმშობელი შველის!

ეს ცა რომელს უფრო უყვარს –
მზე და მთვარე კამათობენ,
თეთრი ცხენით მიგვიძღვება,
შუბით გმირავს ქრისტეს მგმობელს.
გიორგის ვინ დაგვიმარცხებს,
გამარჯვების მანათობელს!

დატრიალდი, აბა, ჰერი,
შენც არ შეგიცვალონ ფერი,
სამშობლოც ხომ ლახტის წრეა,
არ შეუშვა შიგნით მტერი!

ძველებურად იყოჩაღე,
გაიხსენე, როგორ ქუხდი,
„მტერი“ შიგნით „შეიტაცე“,
ანდა, გარეთ გამოუხტი!

ეგ მარჯვენა,
საქართველოს,
გადაარჩენს, ახლაც მჯერა,
შენი ლოცვა გააბრწყინებს
შენი პირფერის გადანერა!

გაყნობა

ჩამოგჭიკჭიკა მერცხალმა
რაც ხდება, უცხო როდია,
წავიდნენ თოვლის ფიფქები,
ატმის ფიფქები მოდიან.

თოკო, ბევრი არ იფიქრო
გამოიცანი, მითხარი,

ვინ აამწვანა მინდვრები,
ხნულები ნაგვირისტალი?!

ნუ ემუქრები წინილას
დაუნდობლო, პნკლიანო,
რომ მოვეფერო
მაცალე,
ქორო, არ წაანიალო!

სხივებო, გაახალისეთ,
ვინც ნაზამთრალი ტყვეაო,
ბელურას გულში ჩახედე,
დარდები გაანიავოს.

ბებერ ობობას აღვიძებს
ფუსფუსი ფურისულების,
ქსელსა ქსოვს,
რომ შიგ გააბას
ბზუილა ბუზი, სულელი!

ჩიტები ააჟივჟივე
დღეო, თბილო და მზიანო,
ხანდახან წამოუბერავს,
მინდვრებში ქარი ხმიანობს,
პეპელას კოპლებიანი
კაბა რომ აუფრიალოს.

გაღვიძებული დათუჩავ,
სულ რომ ბუზლუნებ,
მშიაო,
ფრთხილად, ფეხი არ დაადგა,
ცოდვა არ დაატრიალო –
ენძელა, ყოჩივარდა და
ია არ დააზიანო!..

– მაღლობა!
ყვავილებმა რომ
სულ შენთან ერთად ვიაროთ,
შენი სახელიც გვითხარი!..
– მე გაზაფხული მქვიანო!

რიკი თეთრი წვერით

ჯერ ნორჩია, მოსაწყენად
რიკის სადა სცალია,
ხარიხიდან ხარიხაზე
დახტის, როგორც კალია.

ეკითხება თოკო ბებოს,
რალა დასამალია –
პაპას გაჭლარავება
თუ სიბერის ბრალია,

ჩვენი რიკიც,
როგორც ყველა,
როცა ჩამობერდება,
ყვითელი ბუმბულის ნაცვლად,
თეთრი წვერი ექნება?!

ჰანო ჩიკვაძე

თოკო და „ლეტკოპი“

შეგიძლია ეკვატორზეც
დააყენო უცებ ბული,
ტახტზე წამოგორებული,
დედამინას შემოუვლი.

თოვით მაშინაც დატკბები,
მაისიც რომ ჩავლილია,
მაინც შენზე ბედნიერი
მინდვრის ციცქნა ყვავილია.

ჯეჯილში ამოღერილი
ვის არ ნახავს,
რას არ ნახავს –
გაიგონებს, ხიდან ბარტყებს
ჩიორამ რა ჩამოსძახა.

ტოროლა თუ აფრინდება,
სანადირო ძაღლის კუდო,
არ გაბედო,
მიეკარო,
სადაც მწყრის ოჯახი ბუდობს!

ბუჩქის ძირას,
ლურჯთვალეზა
ია, მზის გულზე რომ თბება,
ბილიკი რომ სერ-სერ გარბის
და უღრანში იკარგება.

ვარდს „ლეტკოპიც“ მიხაკისგან
გამოარჩევ, გამოიცნობ,
მაგრამ, თუკი არ დაყნოსავ,
სურნელებას როგორ იგრძნობ?!

აქეთ ფშანი,
იქით – ველი,
გუთანს ჯერ რომ არ მოუხნავს,
კოხტა ბიჭი

კოხტა გოგოს
ზიზილების გვირგვინს უწნავს.

აქ როგორ არ დაიმღეროს,
თებრო გოგომ,
ბიჭმა მიხომ,
ან მერცხალმა, ჭიკჭიკელამ,
ხმა როგორ არ ამოიღოს!

ხან ბულბულის სტვენა გიხმობს,
ხან – გუგულის
„კაფე-თესე!“
„დედენიდან“ გეძახის
ქვასროლია ბიჭი სესეც:
– ვერც ცხადში და ვერც სიზმარში
ვერსად ნახავ ასეთ მხარეს,
ცხვირი რომ დააცემინო
ქვაც კი გეტყვის:
– გაიხარე!

გაზუტულო ჩიტი

გვიკვირს, რა მოუვიდა,
ვინმემ ხომ არ გათვალა,
ასე რამ დაამუნჯა
ჩიტი ენაჭარტალა.

თოკოსაც დაემდურა
თავისავით პატარას,
ან მათ შორის,
ნეტავი,
ენა ვინ გაატარა!

კაიხანს რომ გვანვალა,
ჩვენთან უბრად რომ იყო,
მონყალეზა გაიღო,
ბოლოს ხმა ამოიღო:

– გუშინდლიდან აქამდე,
წყლის წვეთები ვიკმარე,
არც მწვანელი მომეცით,
ფეტვიც არ დამიყარეთ!

თუ თქვენ, როცა მოგშივით,
მხოლოდ „მშის“ იძახით,
მე როგორ გიგალობოთ
ცარიელი ჩიჩახვით?!

მეც ხომ უნდა გამიგოთ,
გაგებუტეთ მაგიტომ!

ჰოდა, მინდა, გახსოვდეთ,
როცა დაგავინყდებით,
ავდგები და სულ ასე
გაბუტული ვიქნები!

სამხეცეში

ულრანეთში თუ არ ყმუის,
არ მიაღწევს ლელიანს,
აბა, ის რა ლომი, ანდა,
რანაირი მგელია!

გული როგორ არ მოგიკვდეს,
როცა ეძებს ნამცეცებს,
გალიიდან
ვეფხვი მორჩილ
თვალს რომ შემოგაცეცებს!

თავისუფალი ნავარდი,
რომ არც დასიზმრებიათ,
ტყევაში ჩნდებიან და
ტყევაში კვდებიან!

ასე როგორ დაიმონე,
ბედისწერავ, ტიალო,
ვოლიერში მბრძანებლის
აჩრდილი დაყილობას –
მენატრება, ამოხეთქო,
ჯუნგლის მეფის ღრიალო!

დათვის გასაჭირი

სცდება, ვინც კი გაიფიქრებს
ქვეყნად უძლეველი მე ვარ!
მოგონილი არ გეგონოთ,
იშვიათად ასეც ხდება –
ქვას წვეთი ხვრეტს,
ბურღი – რკინას,
დიდს პატარა მოერევა.

ყელში ძმრად ამოადინა,
რაც აქამდე ემსახურა,
ასტკივდა და ციცქნა კბილმა
ჭიანჭა და გამოხრულმა,
ულრანეთი გააყრუა,
დათვი ისე ააღმუვლა!

ომი

დაერივნენ ერთმანეთს,
გრძელკლანჭა და გრძელფრჩხილება,
მინას მათი ბუმბულის
შავი ფერფლი ეფინება.

ბუდეები აიკლეს
არავინ გაახარეს –
გააქვთ მოთქმა-ჩხავილი
დაობლებულ ბახალებს.

დარდობს ნადირ-ფრინველი,
ცეცხლი თუ არ ჩაქრება –
ყვავეთი და ყორნეთი
სულმთლად გაჩანაგდება!

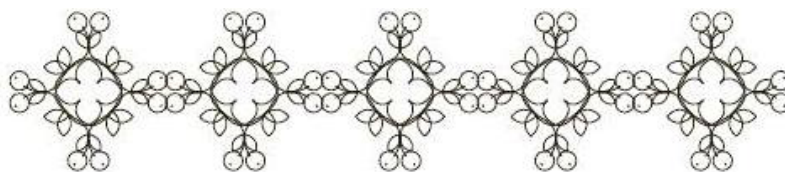
ბრძენ ბუს თუ დავუჯერებთ,
მაშინ ხდება, რაც ხდება,
ჭკვიანიც და სულელიც
როცა გამოლაყდება.

საყვავეთში ომია,
საყორნეთშიც ომია,
ვინც მეტ ბუდეს დაანგრევს,
გამარჯვება ჰგონია.

გასაყოფი რალა აქვთ,
როცა შეუბანებენ,
ორივენი ერთ ხმაზე
მანც არ ყრანტალებდნენ!..

მხოლოდ ტურა ზეიმობს,
ნათესავი ნათესავს,
ჩუმ-ჩუმად რომ წაჰკიდა,
სამტროდ ვინც წააქეზა!

ასე რომ გააგრძელონ,
ფეხი არ მოიცვალონ,
სიყვარული ბარტყებმა
ვისგან უნდა ისწავლონ?

ნუნუ ჯამუკაშვილი

კუბიკებით, კოხტა მესერი შემოავლეს, და... შიგ ყვავილებიც დარგეს. ამ დროს, ნიკას დაიკოს, ეკას ხმა გაისმა:

– ჩვენ, მე და ლელას არ გვათამაშებთ?

– მოდით, მოდით გოგონებო, ოლონდ, თოჯინები მოიყვანეთ. ნახეთ, რა ლამაზი სახლი ავეშენეთ.

გოგონებმა შეა-

ქეს მშენებლები:

– ეტყობა თოჯინებსაც მოეწონათ ლამაზად მოწყობილი სახლი.

– აი, ეს კი მესმის! – გაისმა ნიკას მამის, გიას ხმა, – ნამდვილი ინჟინერ-კონსტრუქტორები ყოფილხართ! ყოჩაღ, ყოჩაღ, აი, რას ნიშნავს საქმის სიყვარული! კრუხს კი ის ეწყინა, შვილები რომ ვერ დაინახა, ეგონა წაართვი!

შექებით ძალიან გაიხარეს ბავშვებმა, და... თქვეს, ხვალ, მეგობრებსაც მოუყვებით ჩვენი მშენებლობის ამბავს! მათაც ვათამაშებთ, მშენებლები ვართ, ნამდვილი მშენებლები!

მზემ ხელი დაუქნია ბავშვებს, ახლა კი დაისვენეთ, კარგად იყავითო და... მთებს მიეფარა.

„ნეტავ, კრუხი ჩემზე ისევ ბრაზობს?..“ – ამ ფიქრში ტკბილად ჩაეძინა ნიკას.

მზის შვილები...

– რა კარგია გაზაფხული, რა ლამაზი, რა ცქრიალა! მარტის თვე გახალისდა... ამ დროს, ნიავეს ამოირბინა ფერდობი და გაშლილ მინდორზე გაიშალა.

– ბავშვებო, აი, თურმე, სად ყოფილხართ! კონცერტი გაქვთ ამ მდელზე? – გაიბადრა ნიავე.

– ნიავე, ნიავე, ლექსებს ვამბობთ: გაზაფხულზე, მზეზე, ყვავილებზე, პეპლებზე, ფრინველებზე. ჩვენი წელიწადის ყველა დროს ვუძღვნით კონცერტს.

– მე შორიდან გისმენდით, ბავშვებო, გააგრძელეთ ლექსების თქმა.

ბავშვების მიერ ნათქვამმა ლექსებმა ყველა დაატყბო, რამდენი ლექსი ყოფილა გაზაფხულზე?!.. გაზაფხულმა დიდად გაიხარა, დიახ, პატარებო, პოეტები ლექსებს წერენ გაზაფხულზე, მხატვრები ხატავენ ლამაზ სურათებს, ხოლო, მუსიკოსები – მუსიკას წერენ...

ნიავე კი ფიქრობდა, – გაზაფხულზეც ბევრი ლექსები გამიგონია, ნახატებიც მინახავს, შემოდგომაზეც, ზამთარზეც და... მოგზაურობა განაგრძო.

ზაფხულს, სადღაც, შორიდან მოესმა კეთილი ნიავის ჩურჩული: „სადა ხარო?“ – აქაო, მოვდივარ, მოვდივარ, გზაში ვარო, – იყო პასუხი.

– რაო, ნიავე, რაშია საქმე?!..

– აბა, შენი სიკეთეები ჩამოთვალეო.

– მე არასოდეს ვლაპარაკობ ჩემს სიკეთეზე მაგრამ, რახან, ასე გსურს, მცირეს გეტყვი! ხილს ვამნიფებ: ვაშლს, მსხალს, ბალს, ალუბალს, მარწყვს, ყურძენს მოსაწევად ვამზადებ, მდინარეში წყალს ვათბობ, ბავშვებს არდადეგებზე ვასვენებ და... რა ვიცი, აბა... რომელი ერთი ჩამოვთვალო, მაგრამ... ვერაფერ სიკეთეს ვერ გავაკეთებდი, მზე რომ არ მეშველებოდეს და არ მეხმარებოდეს...

-- შენზე ლექსები გაგიგონია?.. – ზაფხული დაფიქრდა...

– ლექსები უამრავია, სიმღერებიც, ნახატებიც საინტერესო, ლამაზი სანახაობებიც.

– მაღლობთ, მაღლობთ ზაფხულო, ახლა შემოდგომისაკენ მივქრევარ!

– რაო, ნიავე, რაზე მესტუმრე? – გახალისდა შემოდგომა.

– აბა, შენი დამსახურებები და საჩუქრების შესახებ მიაბე!

– რახან, ასე გინდა, გეტყვი! მზესთან ერთად ბადაგს ვუსვამ ყურძენს, ასევე, ნობათად: კაკალი და თხილია, კომში თუ ატამი, ქლიავი, ჩურჩხელები ხომ უამრავი!

– ლექსები თუ გაგიგია შენზე? – და, უცებ, შემოდგომამ ნაიმღერა: „რა კარგია შემოდგომა, დივილი-დალალო, ვაშლი, მსხალი და ატამი დივილიდალალო, ყველაფერი ჩვენივეს არის, დივილიდალალო... არ მოგისმენია? – ბავშვები, რომ მღერიან, ან შემოდგომა მოსულა, თავს იწონებს ყურძენი, – ყველას, – დიდს თუ, პატარას, რა ნობათი ვუძღვნი...“

– კარგი, კარგი, სასიამოვნო იყო შენთან საუბარი, შენი საქმე გააგრძელე... ახლა, მე ზამთრისკენ მივდივარ!

ზამთარსაც გაუგია შემოდგომის და ნიავის საუბარი და... დაიწყო, – ბავშვებს როგორ ვუყვარვარ, როგორ ელიან ჩემს ფიქვებთან თამაშს, თოვლი, ციგა, გუნდაობა, თოვლის პაპასთან თამაში... ფისოც და ცუ-გრიაც კი თამაშობენ ჩემთან და... ახალი წელიც, ხომ, მე მომყავს?.. ხანდახან, ზამთრის მზეც ჩვენთან არისო!..

ნიავე უსმენდა ყველას და, ბოლოს, სიყვარულით თქვა:

– ყველაზე მეტი ლექსები, სიმღერები, ნახატები მზეზე იქნებაო!

დიახ, წელიწადის ყველა დრო დაეთანხმა: იმიტომ, რომ, მზე ჩვენი მაცოცხლებელიაო! ხომ, ასეა, მზეო?..

მზემ გაიცინა, უსაზღვრო სიყვარულით და... მომხიბლავად მიცურავდა ცის კამარაზე, – წელიწადის ყველა დრო, ჩემი შვილიაო!.. ცხრათვალას კი მეძახიან, მაგრამ... სხივებიც და თვალბეც დაუთვლელი მაქვსო, ამიტომ, მაცოცხლებელ სხივებს კოცნით ვუგზავნიო დედამინას!..

რატომ იპყრობ?!..
რატომ იტაცებ?!..
სხვას:
რატომ ართმევ?!..
იმას,
რაიც –
შენი არ არის?!..

პოეტი ღვთის სახელით სვამს კითხვას: „რატომ?!..“ და ცდილობს მოძებნოს მორალური დანაშაულის მიზეზები. მრავალგზის გამოყენებული კითხვა დრამატულ სიმძაფრეს სძენს ლექსს. სტილური ლაკონიურობა არ ზღუდავს პოეტს ბოლომდე თქვას სათქმელი. აქაც სიმბოლოებითა და ერთგვარი მინიშნებებით ცდილობს მკითხველის გონზე მოყვანას, გამოფხიზლებას. ეს გახლავთ ინტელექტუალური პოეზიისათვის ნიშანდობლივი სტილი, გნებავთ ფორმა, სადაც ემოცია და სიბრძნე ერთმანეთს ავსებს და ერწყმის.

სიტყვები: „ბრძენი“ და „ქველი“, „წრფელი“ და „ალალი“ ბიბლიური და ეთიკური კატეგორიებია, რაც ღვთის მიერ დაკანონებულ ადამიანურ ღირებულებებზე მიგვანიშნებს. ამ ღირებულებებზე უარის თქმა სიკეთის უარყოფას, რწმენიდან განდგომას ნიშნავს. რწმენა, მორწმუნოება ავტორისთვის ფორმალურ რელიგიურობას არ ნიშნავს. რწმენა მაშინაა ღირებული, როცა მას ქმედითი ზნეობა განსაზღვრავს.

პოეტისათვის დამახასიათებელი მძაფრი ირონია გამოსჭვივის ლექსში „თეატრი გახდა – თვითონ, ცხოვრება“, სადაც ტკივილითაა აღქმულ-გააზრებული ხელოვნებასა და მძიმე რეალობას შორის წაშლილი ზღვარი.

ვულკანის ლავით –
ფიქრის
მთა მაშრობს,
და... წლებიც, –
თითქოს,
იქცნენ –
მსტოვრებად...
თეატრში –
ახლა,
ვინღა
თამაშობს?!..
თეატრი გახდა –
თვითონ,
ცხოვრება...

ლექსი წარმოადგენს სიმბოლურ-მეტაფორულ ხედვას თანამედროვე ყოფასა და ადამიანის როლზე. სათაურშივეა გაჟღერებული პოეტის ძირითადი სათქმელი. „თეატრი გახდა – თვით ცხოვრება“ – მხოლოდ მეტაფორა არაა. ესაა რეალობის მტკივნეული აღქმა, სადაც ცხოვრებასა და რეალობას შორის როლები არეულია. სულიერების, თვითგამოხატვის კრიზისია როგორც

თეატრში, ასევე ხელოვნურობითა და ნიღბებით გაჟღერებული სამყაროში.

ფარნა რაინას შემოქმედება ზოგადსაკაცობრიო საკითხებთან ერთად ვერ შეიძენდა იმ სიმაღლეს, ვერ იქცეოდა ქართველი მკითხველის ნავსაყუდლად, რომ არა მკვეთრად გამოხატული ეროვნულ-პატრიოტული თემატიკა, რაც ერთმნიშვნელოვნად ზრდის მისი შემოქმედების სიღრმესა და ღირსებას.

გავიხსენოთ ლექსი „ყველაზე, უფრო: სასახელოც... ძნელიც, – უფრო...“

ვინ არ გვებრძოდა, –
დასაბამით,
ცა-მინის მძვრელი,
ყველა ქაჯეთმა –
ქართველობას
სანთელი
უქრო...
სასახელოა –
თუ,
რამ, უფრო,
და... უფრო... ძნელიც,
ქართველობაა:
სასახელოც...
და... ძნელიც...
უფრო...

ლექსში მკაფიოდ იკვეთება ქართული პატრიოტიზმის არსი, სადაც ქართველობა წარმოდგენილია როგორც მარადიული და გმირული ბრძოლის სიმბოლო. მეტაფორული სახე – „ცა-მინის მძვრელი“ – განასახიერებს ყველა იმ ძალას, რომელიც ეროვნული იდენტობის წინააღმდეგაა მიმართული. ესაა უნივერსალური მტერი, მუდმივად არსებული, ქართულ კულტურასა და რწმენასთან მებრძოლი.

„ქაჯეთი“, როგორც ბოროტებისა და სიბნელის ალეგორიული სივრცე, პოეტის ინტერპრეტაციაში ღებულობს მტრის სახეს, ყველა ისტორიულ თუ თანამედროვე რეალობაში. სწორედ ამ კონტექსტში იძენს ქართველობა იმ სიდიადეს, რომელსაც პოეტი გამოხატავს პასაჟით: „სასახელოც... და... ძნელიც... უფრო...“ – ქართველად ყოფნა ერთდროულად პატივიცაა და პასუხისმგებლობაც, ტვირთიცაა და სულიერი ამაღლებაც. სიღრმისეული მნიშვნელობით, ლექსი ხაზს უსვამს იმას, რომ ქართველობის შესანარჩუნებლად ბრძოლა გრძელდება... უფრო... და უფრო.

პოეტური ტექსტის სტრუქტურული თავისებურება – პაუზების ხშირი გამოყენება – ემსახურება ლექსის ემოციური მუხტის გაღრმავებას. ეს პაუზები ამყარებს პოეტურ შთაბეჭდილებას, აძლევს მკითხველს ფიქრის საშუალებას და ქმნის სივრცეს ტექსტთან ინტენსიური დიალოგისთვის.

ეროვნული იდენტობის უპირველესი ნიშანი ენაა. ეს უტყუარი ჭეშმარიტება ფარნა რაინას არაერთ ლექსში ვლინდება. გავიხსენოთ ლექსი „უწინარეს, უპირველეს, დედაენა, – ქართული...“:

ყველა ენა –
სინდისია,
სიყვარულის
ნათლული, –
უწინარეს,
უწინარეს,
უწინარეს,
ქართული!!!
ყველა ენა –
სიცოცხლეა
და... სიკეთით
განთქმული...
უპირველეს,
უპირველეს,
უპირველეს:
ქართული!!!

წარმოდგენილი ლექსი პატარა ოდაა, საქართველოს სიყვარულითა და სინაზით სავსე. ფარნა რაინა ქართული ენის არამხოლოდ ეროვნულ უპირატესობას უსვამს ხაზს, არამედ მას მაღალი მორალურ ეთიკური ნიშნით განიხილავს, როგორც სინდისისა და სიყვარულის ნათლულს.

ლექსის რიტმული ორგანიზება ქმნის ემოციურ ინტენსივობას და ამყარებს ტექსტის ძირითად მესიჯს – ქართული ენა ეროვნული კულტურისა და თვითმყოფადობის უმთავრესი ღერძია.

მსგავსი პოეტური ტექსტების განხილვა არ ეფუძნება სუბიექტურ შერჩევას. არ გვიძებნია

საუკეთესო, საყოველთაოდ აღიარებული და გამორჩეული. ამგვარი მიდგომით ფარნა რაინა ისეთ პოეტად წარმოჩინდება, რომლის თითქმის ყველა კატრენს შეუძლია მნიშვნელოვანი აზრის გამოწვევა და შემეცნებითი დიალოგის ინიცირება.

ამ მოკლე მიმოხილვიდანაც ნათლად ჩანს, რომ ფარნა რაინას ლექსებში იგრძნობა ქართული ენისა და მოქნილი, ცოცხალი სიტყვის „გემო“. ფარნა რაინა იმ პოეტაგანია, ვინც 21-ე საუკუნის პოეზია გააძლიერა ემოციური და ესთეტიკური პოტენციალით და მკითხველის ყურადღება მიმართა არა მხოლოდ პოეტური სამკაულების, ტროპული აქსესუარებისკენ, არამედ არსის შეცნობა-ძიებისკენ. აქ სიტყვას არამხოლოდ ესთეტიკური, არამედ გარდამქმნელი ძალაც აქვს.

ფარნა რაინა – ეს არის პოეტი, რომლისთვისაც ლექსი რწმენის გამოხატულებაა, ხოლო სიტყვა – სინათლისკენ მიმართული საიმედო გზამკვლევი. მისი დიდაქტიკური კატრენები – მორალურ ჭეშმარიტებაზე ორიენტირებული ლექსები – სწორედ ის ფორმაა, სადაც პოეტის სიტყვის ძალა ვლინდება. სიტყვების სიმცირე და აზრის სიმძიმე ქმნის ტექსტებს, სადაც იგრძნობა ავტორის უდიდესი პასუხისმგებლობა საკუთარი მკითხველის წინაშე.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ლიტერატურული ჟურნალი „ოლე“, №4 (31), 2016;
2. ფარნა რაინა, კატრენები, ტ. I. გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი, 2023.

**ნელი
ზურობვილი**

ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ ਮਲਾ

ნაუა დუღაშვილის სიმღერების ეპოქური დიაპაზონი, ნაჭიფი ღირიზმით, მღვდელმთავრის გამოქმენველობით, ქალური სინაზით და, თქვენ წარმოიდგინეთ, რაღა, ვაჟაყური შეძართებთა, გულს გითმზს, გეამაყება, რომ ასე ღრმად სწვდებ იმ სილამაზეს, მშენიერებას, რაე დამახსიათებელია ქართული მუსიკალური, როგორე გლეხური, ისე ქალაქური ფოლკლორისთვის. არასდროს არ იყენებს თავის წანარმოებში არე კლასიკური, არე ხალხური მუსიკის რეტირებას, მასთან არ არის კაზირება ქართული ხალხური შემოქმედების რაიმე ნიშნებისა. კომპოზიტორთან შენებრივად იზადება ის, საინტერესო მღვდელმთავრის თავისებურებანი, მღერადობა. სინაჭიფი შერწყმულია გრძნობათა, განდებათა სიღრმესთან, გმირული და პატრიოტული პათოსთან.

6. ზუსტობები

ჩვენი მიზანია

„მიყვარხარ ტკბილო პახეთო“...

საქართველოს, განსაკუთრებით კახეთს, მრავალი გამორჩეული, უნიჭიერესი მუსიკოსი ჰყოლია და ჰყავს. ზოგი, ძალზე პოპულარული იყო სიცოცხლეშივე, ზოგი – თავისი მოკრძალებული ბუნების გამო და, სხვადასხვა მიზეზით, ჩრდილში რჩებოდა.

ისე კი, პოპულარობა, ხელოვანისათვის. სიხარულის მომტანია, მაგრამ... არიან ადამიანები, ვინც არ ითხოვს დიდ ყურადღებას, დაფასებას. ისინი იღწვიან, იწვიან და თავისი ნაღვანით მაინც ხდებიან ხალხისათვის ძვირფასნი.

განსაკუთრებულ პოპულარობაზე არასდროს პრეტენზია არ ჰქონია კომპოზიტორს, საუკეთესო ჯაზმენს, სიმღერების ავტორს (ასევე შემსრულებელს), „ქართული სიმღერის დედოფალს“, როგორც მას უწოდა ცნობილმა მუსიკოსმა დ. ევგენიძემ.

ამ, უნიჭიერესი ქალბატონის სიმღერები შეიყვარა ჩვენმა ხალხმა მთელი სულითა და გულით. ეს გახლავთ ჩვენი საამაყო ქალბატონი – ნუნუ დულაშვილი.

ნამდვილად, რჩეულთა ხვედრია, როცა
შენი სიმღერები დამკვიდრდება ყოფაში, ღრმად
გაიდგავს ფესვებს.

ნუნუ დულაშვილის სიმღერები გახალხურდა ისევე, როგორც ნიკო სულხანიშვილის, რევაზ ლალიძის, სულხან ცინცაძის, გიორგი ცაბაძის, ლილი იაშვილის, მერი დავითაშვილის, ინოლა გურგულიას, არაჩვეულებრივი იორამიშვილის „მატილის ასულო“ იოსებ ლონგიშვილის და სხვა...

სად არ მღერიან მის სიმღერებს – ესტრადზე, მეგობრულ თავყრილობებზე, კონკურსებზე, სატელევიზიო გადაცემებში, შემოქმედებით საღამოებზე, ოჯახური მოღბენისას... ზოგმა

შეიძლება არც კი იცის, რომ სიმღერა, რომელსაც გატაცებით უსმენს და თვითონაც მღერის, ნუნუ დულაშვილს ეკუთვნის.

სამწუხაროდ, კომპოზიტორის, ესოდენ პოპულარული სიმღერების, ნოტები არ გამოცემულა ძალიან დიდხანს. მისივე თქმით, რომ დაგწერდი და სიმღერას, ხან, ვის ვჩუქნიდი, ხან, ვისო...

მისი სიმღერების მოტრფიალებმა, თვითონვე შეუგროვეს, ზოგმა დაუბრუნა ხელნაწერები და მოახერხეს კრებულის გამოცემა. რა თქმა უნდა, დიდი ძალისხმევა ჩადეს ამ საქმეში – თვით, ავტორმა, უნიჭიერესმა მუსიკოსმა და კონცერტმეისტერმა ნინო გულიაშვილმა და სხვებმა. მადლობა ყველას.

რაც შეეხება კომპოზიტორის ცხოვრებისეულ გზას, – დაიბადა – თბილისში 1934 წ. ინტელექტუალთა ოჯახში. მამა – კახეთიდან, გზრდილა რუსეთში; დედა – რაჭველი, ჯაფარიძე. ამიტომ, ნუნუს უყვარს კახეთი, რაჭაც უყვარს ულამაზესიაო. მას მთელი საქართველო უყვარს.

იგი იგონებს – „ჩემი დიდი პაპა სიმონიკა, პატივსაცემი კაცი, ქიზიყიდან გურჯაანში გადმოსულა. ძალიან მდიდარიც ყოფილა – ბევრი მინები შეუსყიდია, ამიტომაც, მისი ულამაზესი ქალები, სულ, თავადიშვილებს შეურთვიათ“.

კომპოზიტორი თავისი ბიოგრაფიის მონაწილეს ასე ჰყვება: „სამი წლისა სხვადასხვა მელოდიებს ვიგონებდი, ოჯახის წევრებს ხშირად დავჟავდი კონცერტებზე, ოპერაში. ხუთი წლისამ დავწერე ნაწარმოები.

ერთხელ, მამამ წამიკითხა იროდიონ ევდომ-
ვილის მოთხოვნა „მწყემსი გოგონა“. წარმოე-
დგინე მე, პატარა ობოლის მძიმე ყოფა, ასევე,
როგორ უკრავდა სალამურზე. ძალიან განვი-

ცადე, ბევრი ვიტირე და, შემდეგ, დავწერე ძალზე ნაღვლიანი პიესა“.

ცოტა რომ გაიზარდა, მისი ახალი გატაცება იყო ჯაზი. „რომ ვუკრავდი და, მაშინ თბილისში ძალიან მოდაში იყო ჯაზი ჩვენს ფანჯრებთან მსმენელები გროვდებოდნენ ხოლმე.“

ვცხოვრობდით ქიაჩელის ქუჩაზე. იმდენი ცნობილი პიროვნება ცხოვრობდა ჩვენს მეზობლად – მუსიკოსთა, თეატრალთა, მხატვართა, მწერალთა, მეცნიერთა, მთელი სამყარო იყო: აკადემიკოსი გრიგოლ ნულუკიძე, გიორგი მუხაძე (მან საქართველოში პირველად გააკეთა გულის ოპერაცია), ელენე ახვლედიანი, თამარ ციციშვილი, გიორგი ლეონიძე, იოსებ ნონეშვილი, რომელსაც განსაკუთრებულად უყვარდა ბავშვები, მათ შორის მეც, აკადემიკოსი ნიკო მუსხელიშვილი და სხვა.

ჩემი გამზრდელი ბაგრატიონის ქალი იყო“ ...ისე, რომ, მისი ესთეტიკა ჩამოყალიბდა ასეთ კულტურულ ინტელექტუალურ გარემოცვაში.

დაამთავრა VI ქალთა სკოლა, „ნიჭიერ მუსიკოსთა“ ათწლედ (ფორტეპიანოს პედაგოგი მარო სახვაძე.) შემდეგ, თბილისის კონსერვატორიაში მეცადინეობდა გამოჩენილ ქართველ – ანდრია ბალანჩივაძესთან (კომპოზიციის კლასი). უკვე თხზავდა ულამაზეს მუსიკას;

უკრავდა „ძალიან მაგრად“ – ცნობილი პროფესორი გროსმანი აღნიშნავდა: „Она играет как Молодой Рахманинов“ – „ის უკრავს ახალგაზრდა რახმანინოვივით“; პროფესორი მოლოდინოვი „Славная девочка“ – „ჩინებული გოგონაა“. რა თქმა უნდა, ქართველი მუსიკოს – პედაგოგებისგანაც უამრავი ქათინაური დაუმსახურებია. ასევე, ხშირად, გაისმოდა უმაღლესი შეფასება მისი პიანისტური და შემდგომ კომპოზიტორული მონაცემებისა.

კომპოზიტორი იგონებს: „გავიზარდე ევროპულ კლასიკურ, პროფესიულ მუსიკაზე. ჩემი სიყვარული ბავშვობიდან იყო ბეთჰოვენი, ნეტარების მწვერვალზე ავდივარ მისი VII და IX სიმფონიების შესრულებისას აღფრთოვანებას განვიცდი. რუსი კომპოზიტორებიდან, აღვნიშნავ მუსორგსკის, რომელიც, ჯერ კიდევ, ბოლომდე გაუხმოვანებელია; მიყვარს რახმანინოვი და განსაკუთრებით – სკრიაბინი:

არ მიყვარს თანამედროვე მუსიკა. პროფესიული მუსიკა ჩემი აზრით, აღარ არსებობს, ეს – რაღაც, გაელვებაა.

X-IX სიმფონია არის ჩემთვის „დედა ენ“.

უნიჭიერეს შემოქმედს ძიებების გრძელი გზა არ გაუვლია. მუშები, ხშირად, ახსენებდნენ თავს. მის შემოქმედებით აზროვნებაში ხალხური, ქალაქური, პროგრესული და პატრიოტულია – მთავარი.

მიგუბრუნდეთ, ისევ, კომპოზიტორის მოგონებებს: „რეჟისორი რამაზ ჩაგუნავა რიონის ხეობას რომ იღებდა, მთხოვა, რომ ქუთაისზე დამეწერა სიმღერა. სტუდენტი ვიყავი. დავწერე დუეტი. ნაწული აბესაძემ და სულიკო კოროშინაძემ შეასრულეს. ამ, შესანიშნავმა დუეტმა ჩეხოსლოვაკიაშიც დიდი მოწონება დაიმსახურა“.

უამრავი მეგობარი ჰყავდა და ჰყავს. „ძალიან მიყვარს ადამიანები. ყველა მიყვარს. ვინც ჩემზე ცუდს იტყოდა, ისიც მიყვარდა. მგონია რომ ზევიდან რაღაცა მათობს, რაღაცა მფარველობს“.

ერთხელ, კითხვა დაუსვეს ერთ-ერთ ინტერვიუში: „სად არიან დღეს კომპოზიტორები, ვის თვლით, ახლა, წარმატებულ კომპოზიტორად?“ მისი პასუხი ასეთი იყო: „მოკვდა მუსიკა. ჩვენშიც მოკლეს მუსიკა და რაც ინერება – შიფრია“.

„ცხოვრებაში ჩემი გატაცება, როგორც გითხარი, იყო – ჯაზი; ძალიან მომწონდა რახმანინოვი, სულში მეჯდა სკრიაბინი და ვბაძავდი მას: საერთოდ, ჩემი თავის მიმართ – ყველაფერში, – ვარ ძალიან კრიტიკული“...

ნუნუ დულაშვილის სიმღერების ემოციური დიაპაზონი, ნატიფი ლირიზმით, მელოდიური გამომსახველობით, ქალური სინაზით და, თქვენ წარმოიდგინეთ, რაღაც, ვაჟკაცური შემართებითაც, გულს გიტბობს, გეამაყება, რომ ასე ღრმად სწვდება იმ სილამაზეს, მშვენიერებას, რაც დამახასიათებელია ქართული მუსიკალური, როგორც გლეხური, ისე ქალაქური ფოლკლორისთვის. არასდროს არ იყენებს თავის ნაწარმოებებში არც კლასიკური, არც ხალხური მუსიკის ციტირებას, მასთან არ არის კოპირება ქართული ხალხური შემოქმედების რაიმე ნიშანთვისებისა. კომპოზიტორთან ბუნებრივად იბადება ის, საინტერესო მელოდიური თავისებურებანი, მღერადობა. სინატიფე შერწყმულია გრძნობათა, განცდათა სიღრმესთან, გმირულ და პატრიოტულ პათოსთან.

„ჩემს პატარა ქვეყანაში იმდენი ნიჭიერებაა გაფანტული“, – სიამაყით ყვება კომპოზიტორი, მაგრამ... მისი „სიმღერა კახეთზე“ რომ მოისმინა რევაზ ლალიძემ, მისთვის ჩვეული სიტბოთი თქვა: „ამ კახელმა პატარა გოგომ ყველას გვაჯობაო.“

ნუნუ დულაშვილი მუშაობდა პედაგოგად „ნიჭიერთა ათწლეულში“ 27 წელი. საქართველოს ტელევიზიაში მუსიკალური განყოფილების ხელმძღვანელად, „სტუდიაში ხშირად შემოდიოდა ხოლმე იოსებ ნონეშვილი, რომელიც ყველას უყვარდა, რომ დამინახავდა, დამიძახებდა, შენც აქა ხარ, ლამაზო და ნიჭიერო?“

ვაჟა აზარაშვილი, ქართული კლასიკური სიმღერების დიდოსტატი, ეხუმრებოდა თურმე: „მე ამინდის ბიუროს“ კომპოზიტორი ვარ, შენ საქართველოს რეგიონებისო.

ნუნუ დულაშვილმა საქართველოს მრავალ კუთხესა და ქალაქს მიუძღვნა სიმღერა: „იმერეთის ნიაგო“, სიმღერა ქუთაისზე (ალიონზე ვარდი ფეთქავს), „სიმღერა ბათუმზე“, „ბათუმი რად ღირს მარტო“, „მე თბილისის მოტრფიალე ვარ“, „ქართულო მინავ“, „თბილისო სიყვარულო“. მოუსმენ სამეგრელოსადმი მიძღვნილ სიმღერას და დიდხანს გაგყვება ის აღტაცება, რომ „საქართველო – ხოხობია, სამეგრელო – ხოხობის ყელი“ და რომელი ერთი ჩამოვთვალო. ამ სიმღერებს რომ ისმენ, თვალნათლივ გეხატება ამ კუთხეების კოლორიტი თავისებური „სურნელით“. „სიმღერა კახეთზე“ (მიყვარხარ ტკბილო კახეთო), ჩემი აზრით მწვერვალია მისი სასიმღერო შემოქმედების.

სიმღერა კახეთზე. ასრულებს ნუნუ დულაშვილი

„მრავალჟამიერი“ – ღმერთების სიმღერაა – ამბობს კომპოზიტორი. – კახელებმა შეინარჩუნეს თავანკარა ქართული ენა. ამ პატარა კუთხეში რამდენი ნიჭიერი ადამიანი არსებობს, საოცარია!

„კახეთზე სიმღერას სანამ დავწერდი, როიალთან ვიჯექი. ზემოდან, რაღაც მესმოდა; ისეთმა ნიუანსებმა გაიღვეს, კახურ სიმღერას რომ აქვს (შეურყეველი ძალა და ა.შ)“...

ქართველების საყვარელი პოეტის იოსებ ნონეშვილის ლექსით ვინ არ აღფრთოვანებულა, ვის გულში უფრო მძლავრად არ გაღვივებულა სიყვარული ამ კუთხისა:

მიყვარხარ, ტკბილო კახეთო,
დიდო ალაზნის ქალაო;
ქვეყანა შემოვიარე,
ვერ ვნახე შენისთანაო.
ალაზნის ტალღამ გაკურთხა,
იორმა პირი გბანაო,
ვერ მოგერია დუშმანი,
თუმც ბევრჯერ მოგეძალაო,
ერთიან საქართველოს
შეურყეველო ძალაო!

და, ამ, ზეაღმატებულ სიტყვებს ნუნუ დულაშვილის მუსიკა ისეთ ძლიერ ემოციას, ისეთ პატრიოტულ შემართებას ჰფენს ირგვლივ, რომ... ეს ჰანგები პოეტის ლექსის ტოლფასი ხდება.

ამას მოსდევს კახეთის თვალწარმტაცი ხედებით ტკბობა:

ცივ-გომბორიდან სიცოცხლის
სიმღერით გადასახედო,
გხედავ იისფერ ნისლებში,

ირმების გადმოსახედო
კახეთო, ჩემო კახეთო...
და, ამ დროს, ვაჟთა გუნდი შემოიჭრება
გმირული შემართებით, მატულობს დინამიკა,
მძაფრდება ემოციები.

ეს ალმები კი არ არის –
ოცნების თეთრი ფრთებია,
ომში დაკარგულ შავგვრემან
ვაჟკაცებს ელოდებიან.

და, მერე, მუსიკალური საბურველი როგორ
თანხვედრაშია ამ სტრიქონებთან:

ღრუბლებში ამალგებული
დგას ალავერდის ტაძარი,
თავს დაჰფენია იყალთოს
აჩრდილი უზარმაზარი,
რუსთველის სიბრძნის აკვანი –
განა ამ ქვეყნად სად არი?

ასე, ოსტატურად, სიმღერა-ბალადის ფორ-
მაში მოაქცია ავტორმა თავისი სიყვარული კახ-
ეთისადმი:

ნუნუ დულაშვილი და ვაჟა აზარაშვილი

ზვრებზე გიდელი, მარანი
ყურძნის მთებშია ჩაფლული,
მთელი კვირაა, რქანთელს
ქვევრებში გააქვს ჩქაფუნი,
დულს, მაგრამ ცეცხლი სად არი?...
ვინ შეუკეთა ბუხარი.
ქვევრი გულსა ჰგავს კაცისა
უცეცხლოდ ამომდულარი.

მუსიკა მიგაქანებთ კახეთის ზვრებში, ტკ-
ბებით ალაზნის ველით, ხდებით ქვევრებში დუ-
ლილის თანამონაწილე და, ეს – წარმოსახული
სურათები კინოკადრივით ენაცვლებიან ერთ-
მანეთს.

ცნობილმა ქართველმა მუსიკატმცოდნემ:
პროფესორმა ანტონ ნულუკიძემ ძალიან ზუს-
ტი განსაზღვრება მისცა მის სასიმღერო შემოქ-
მედებას: „შენი სიმღერები – სხვადასხვა, ნამდვი-
ლი ისტორიებია. შენ უნდა მოგიგონოთ რაღაც,
თავისებური უნარი რომელშიაც მოთავსდება ამ
სიმღერების ისტორიები, – შენებურად გააზრე-
ბული ფორმა, ემოციები“.

სატრფიალო სიმღერებში „გადამრიე, გადამ-
რიე“, „ღმერთი სიყვარულისა“, „გამიფრთხილ-
დი“, ასევე სიმღერაში „თქვი, შავთვალა, არაბი
ხარ?“ – სინაზეცაა, მოკრძალებაც, ემოციების
აფეთქებაც.

სიმღერა: „შენ და მზე“ კომპოზიტორმა
დანერა ცნობილი ჯაზ-ფუმენის გიული ჩოხ-
ელისათვის. ამ სიმღერამ საზღვარგარეთ
ჯაზური სიმღერების კონკურსზე ოქროს
მედალი დაიმსახურა. როგორც პროფე-
სიონალი მუსიკოსები ამბობდნენ, ეს იყო
„აბსოლუტურად ჯაზი და, აბსოლუტურად,
ქართული მუსიკაც“.

შარშან დიდი მუსიკოსი 91 წლის გახდა.
ის ხუმრობით ჰყვება: „მეხვალე ქალი ვარ,
ჯერ არაფერზე ვფიქრობ...“ ის მისდევს
ცხოვრებას, უყვარს თბილისი, საქართვე-
ლო, ოჯახი (მისი შვილი გიორგი მიქაძე –
კინორეჟისორი, ის ასევე კარგად ხატავს),
მეგობრები.

მინდა განუმეორებელ ხელოვანს ვუ-
სურვო ჯანმრთელობა და ის ენერგია,
რომელსაც მუდამ აფრქვევს ირგვლივ,
დიდხანს შერჩენოდეს. მჯერა, რომ ნუნუ
დულაშვილი – ეს ძალზე ნიჭიერი, თვით-
მყოფადი, ულამაზესი ქალბატონი სამშობ-
ლოს კიდევ დაუნერს სულში და გულში ჩამ-
წვდომ, ძარღვიან სიმღერებს.

ქრისტიანული პოეზიის XV ფესტივალი

„წმინდა ნინოს ჯვარი“

ფესტივალის დამფუძნებლები არიან: სამშვიდობო ორგანიზაცია „სადაკო“, მწერალთა ასოციაცია „ლიტერატურული კახეთის“ ლიტერატურული ჟურნალი „ოლე“, წმინდა ილია მართლის (ჭავჭავაძის) სახელობის ლიტერატურული ჟურნალი „საქართველოს მოამბე“.

ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარეა **ლია დაუშვილი**.

ჟიური: **ზაალ ბოტკოველი** (თავმჯდომარე), **ვანო ჩხიკვაძე**, **გივი ჩილვინაძე**, **აკაკი დაუშვილი**.

ჟიურის გადანყევტილებით ქრისტიანული პოეზიის XV ფესტივალის მთავარი პრიზით – „წმინდა ნინოს ჯვარი“ დაჯილდოვდნენ: **თამაზ ბარჯაძე**, **ქეთევან ნათელაძე**, **მირანდა ერისთავი**.

ფესტივალის პრიზით — „წმინდა ნინოს ჯვრის მედალიონი“ დაჯილდოვდნენ: **დალი მაზმიშვილი**, **ელდარ ჭიჭიაშვილი**, **გიორგი გობეჯიშვილი**, **სოფიო ლლონტი**, **ციური მესხიშვილი**, **მაკა გელაშვილი**.

ფესტივალის პრიზით — „წმინდა ნინოს ჯვრის მედალი“ დაჯილდოვდნენ: **მედეა რატიანი**, **ბადრი სულაძე**, **მაკა აბულაძე**, **იამზე არველაძე-ხეცურიანი**, **თამარ შაიშველაშვილი**, **მაია ქარსაულიძე**.

ქრისტიანული პოეზიის ფესტივალი „წმინდა ნინოს ჯვარი“ იმართება თბილისის მერიის ფინანსური მხარდაჭერით.

52

თამაზ ბარჯაძე

გეგებებით...

ზღვა ისეთი მშვიდია, მთა ისეთი ნორჩია,
მაღე ამ გაზაფხულებს ელვის ცულით მოჭრიან.

ტიხრებს ისე ვალაგებ ყაყაჩოთა ბრწყინვალში,
თითქოს ვდგავარ დაკარგულ სიყვარულის წინაშე...

ჩამომწკრივდნენ ეტლები – თვალი მზისკენ უჭირავთ.
ზღვა მშვიდი და სათნოა, ცაჯ ზღვასავით ლურჯია.

ქარმა ვით დაამსხვრიოს ჩემს გვირგვინზე ეკლები.
ერთადერთი დამაკლდა, დავითვალე ნეკნები!

არეული დაისი დღის ცოდვებით ერთობა,
აღარც სიდარბაისლე, არც მდულარე შენდობა...

ცის სისავსეს შევიგრძნობ დაბადების ალლოთი,
მზის და მთვარის გვეგონე – შენ ჩვენ სულში სახლობდი.

ვიცი გესმის ცოდვილთა წრფელი გულის ბაგუნი,
ჩვენ კი – შენი ფეხის ხმა, კარზე ფრთხილი კაკუნი...

გეგებებით ცხოვრებით, რადგან შენ ხარ ცხოვრება.
სიყვარულით აგავსო წმინდა სიუცხოვემა.

გეგებებით ლოცვების ჩაუმქრალი ალებით,
წმინდა მეტანიებით, დიდი ფერისცვალებით...

* * *

მე ჩვეულებრივ საღამოს ვუცდი,
ჩვეულებრივი ფიქრებით ვერთვი,
არ ვიცი, ვისგან ვიცი და მახსოვს,
ჩვეულებრივად მოდისო ღმერთი...

ჩვეულებრივი ნაბიჯით, მზერით,
ჩვეულებრივი საღამო ჰყოფნის,
როცა ლურჯ მთებში მზეს ღვრიან თაფლად,
და ზარებს რეკენ ტაძარში სოფლის.

ცის ქლივრისფერი სინათლე მათბობს,
კარებს კი მაინც არ ვრაზავ გვიან,
ვინ იცის, ქრისტე მოვიდეს მარტო
და სახლის კარი არ დახვდეს ღია.

ხშირად მომხდარა, როცა ქრისტე გესიზმრებოდა,
თეთრი ტუნიკით შემოსილი, ლამაზი ქრისტე,
მნიფე ვაშლები მოჰქონდა შენთვის
და წყვდიადის სხვაგვარი ხედვა.

მინის წიაღში დაგუბებულ წმინდა წყალს სვამდით,
უცქერდით გვალვით დადუღებულ, ეკლიან ფერდობს,
აღმოგხდებოდა გასაგონად ვიღაც არმყოფის,
– აი, შენც ხედავ? აი, ჩემი ლამაზი ღმერთი!

და სუთქვასავით გიწყდებოდა ყოველი სიტყვა,
დღემდე შემორჩა შენი სიზმრის დაბზარულ კედლებს,
იმ ხრიოკ ფერდობს, ყველა კუთხეს და ყველა კუნჭულს,
ასე ძალიან ახლობელი და უცხო ქრისტე....

იმ დროს იხსენებ, როცა ქრისტე გესიზმრებოდა,
რატომღაც ასე გიმართლებდა, ხდებოდა ასე...
და დილაობით მაგიდაზე გხვდებოდა მუდამ,
ძველი ხის ჯამი დამნიფებულ ვაშლებით სავსე.

...მოვიდა წვიმა ჩვეული მარშით,
და ცეცხლში ჩაყრილ ვარსკვლავებს მიქრობს,
ვით მეოცნებე, ყრუ-მუნჯი ბავშვი,
ვერასდროს ვერთქმულ სიტყვებზე ვფიქრობ.

მიმხვდარა ზეცა წვიმების მიზეზს,
და ჩემს სიზმრებში შთენილა მარტო,
როგორც ჩემს ნაცნობ ლურჯთვალა ბიჭზე,
ჯვარცმამდე მცხოვრებ ქრისტეზე ვდარდობ.

სუბლიმაცია

სხეულში გიდგამ, როგორც კათეტერს
და შენს ცეცხლოვან ამბორს ვიგონებ –
რა დრო სჭირდება, რომ არ გათენდეს, –
თუ კი არც გვინდა აბორიგენებს.

დრომ, ვხედავ, უკვე აქეთ გვიხელთა
და მთვარეც იწყებს ისევ კონნიას
ზუსტად იმ ტოტზე, ზუსტად იმ ხესთან,
სადაც ჩიტები დღეებს კოცნიან.

რომ მერე ყველა ჩვენ ჩვენს ალბატროსს
გავცდეთ და შევხვდეთ ტრფობის ტარიგებს!
როცა ღვინოც კი უკვე არ მათრობს
და სალამივით ხალხში გარიგებ.

გნატრობ გარანტად გიგანტს გალანტურს,
ან ვის არ უნდა შენ არ გაგენდოს,
მე მარტო მზიან ცასთან გლაღატობ
და გეძებ, როგორც ჩემს არმაგედონს.

რას არ ვიტყვი და რას არ გამიგებ,
როცა სიმართლეც ითვლის აბსურდებს,
როდესაც თვითონ არსთა გამრიგეც
ისე გვიყურებს, – თითქოს არც სურდეს.

ვარიგებთ ჩვენს თავს, როგორც ნამცეცხვს –
ქრისტეს სხეულის ერთი ლუკმიდან
და თვალებს ისე დიდხანს ვაცეცხვებთ,
რომ კარგად ვნახოთ, ვის რა უკვირდა

ჩვენი ლხინის, თუ უზომო დარდის,
მწვავს კვლავ ცრემლების სუბლიმაცია,
ირგვლივ თუ ყველა შიშველი დადის, –
მე დღემდე შენი სული მაცვია.

ხან უარესიც უკეთესია,
რითაც გათბობდი, – იმით მაციებ,
შენი ნაყოფი უკვე თესია
სულშიც და ვგრძნობ შენს იმიტაციებს.

დღეს კი, არც მიმჩნევ! – (ალბათ, შურია!) –
და არც მაფასებ უკვე სალადაც.
რადგან ოცნებაც აბაჟურია, –
მე ვირჩევ ძილს და ისიც სალათას.

აბდაუბდების აბლაბუდების
გავაბი ქსელი, ჰოდა, მოდი შინ!
თუმც კარგად ვიცი, არ დაბრუნდება
და ამომხდება სული ლოდინში.

ალარც მწერ, ჰოდა, სულ შენ იხარე!
ალარაფერი არ ღირს კამათად!
თუ შეძლებ, მოდი, კვლავ შემეყვარე
და სიზმრებივით წყალს ნუ გამატან!

საფ ღაგვეკარგა

სად დაგვეკარგა
მოშრიალე მახობლის თესლი,
საანეულო, ვინ ჩაგფარცხა
ბიბინა ხნულო,
ქართლის გულიდან მოთარეშე ქარის ხმა მესმის,
როგორც უდაბნო უწყლოდ,
დავრჩით უსიყვარულოდ!
და ტკივა მინას ხელისგული,
ღვთისმშობლის წილი,
მთებს უთეთრესი გვირილების ნამქერი ფარავს,
ბაბუანვერა შემომხვდება თმებანწილი,
ასე დაეძებს მონატრება
მშობლიურ ალაგს!
ჩამქრალ ნათელში ჩამოშლილა
უფლის სამშენი...
და იცდის მინა,
მოლოდინის დიდი სამარხი,
არ წყდება წვიმა,
ვინ გარგუნა ეს განაჩენი,
ალარავინ გაყავს –
არც დამმარხველი,
არც დასამარხი!
უფსკრულის პირზე ცოდვებს ითვლის
კრიალოსანი,
არვის მორჩილებს გაბედული პილატეს ხელი,
ლაჟვარდებიდან მაინც ისმის ხმები „ოსანის“,
ვაშლის შემხმარ ტოტს მოლაღური მაინც
შემღერის.
უფლის წყალობა ყველასთვის ხომ შეუცვლელია,
ხანდახან მთვარეც ველარ ნათობს,
მთებიც ზანზარებს...
დაბრუნდებიან უსათუოდ მართა, მარიამ
და ნამოდგება, ნამოდგება
ფეხზე ლაზარე!

ელდარ ჭიჭიაშვილი

პეტრეს მონოლოგი

ცადამალლების
ვისმენ რექვიემს,
და ვერკინები
შავფერ ერკემალს,
სადაც სიცოცხლე
ბორგავს, ძალუმი
და ზართა გრიგალს
მოერეკება!
მოერეკება,
მოერეკება,
თან მოაქვს, რისხვით,

ზღვა და ხმელეთი,
 მეც, ამ ცათარღვნას
 და ზღვათა ფრთონას,
 ერთ შებერვად და
 სუნთქვად შევერთვი!
 დე, ალიგავოს,
 რაც ველარ გასწვდა
 ბედისწერის და
 დროის სამანებს,
 წარმავლობით რაც აღიმოსა
 და ნებსით, თვისით,
 თავს ისამარებს!
 რად მინდა სხივი
 და ქალთა ფრფინვა,
 თუ მზე ბრწყინავს და
 მაინც ბნელია,
 იქ დასამარდეს
 და ჩაქრეს სუნთქვა,
 სადაც მანძილი გამოეღია!
 ასე მგონია,
 ჩამოდგა ჟამი,
 როცა იესო
 უნდა წამგვარონ
 და ზეთისხილის
 ბაღში მომხდურებს
 შევეზიარო და ვეარგანო!
 ლამეა ცივი და ნიავექარი,
 მსუსხავი ატანს
 თითქმის ძვლებამდე,
 თვალებს მილულავს
 ლამის სიცივე,
 თვლელმა გვერევა
 მე და ზებედე!
 უფალო ჩემო,
 შენს ნატიფ მხარ-ბეჭს,
 შვენოდა თეთრი,
 თხელი ქლამინდი,
 ჰგავდი სასიძოს,
 რომ დაუყენეს,
 არა ჯვრისწერის,
 ჯვარცმის ამინდი!
 ლოცვად მიმავალს,
 ფეხაჩქარებით,
 უკან მოგდევდით
 მე და ზებედე,
 გული მიგრძნობდა
 რალაც ავბედითს,
 თქმა მსურდა,
 მაგრამ ვერ გაგიბედე!
 სული მხნეა და
 ხორცი უძლური,
 იფხიზლეთ, ლოცვით,
 მამას ევედრეთ,
 დაგხსნათ განსაცდელს,
 მოგვიწოდებდი,
 წუხდი ჩვენ გამო
 და ჩვენს სვე-ბედზე!
 პეტრე, შენ ჩემი

რწმენის ქვასვეტო,
 მალე იხილავ
 უფლის სიყვივნეს,
 სამგზის უარმყოფ,
 ბრბოის წინაშე,
 სანამ მამალი
 სამჯერ იყივლებს!
 მოვარდა ბრბო და
 ვერ დაგიფარე,
 უძლური ვიყავ,
 უხმლოდ, უფაროდ,
 როცა მამალმა
 სამჯერ იყივლა,
 მე შენზე უწინ
 მოვკვდი, უფალო!
 ბევრ წმინდა ზეთს და
 ნელსურნელებას
 დაღვრის მხევალის
 ალებასტრონი,
 მაგრამ სად ვპოვო
 ჰანგი დიადი,
 ციდან მდინარი,
 გულის გამწონი?!

ციური მესხიშვილი

თიხის ქალი

|
 სიზმარში ვნახე, ვითომ მაჩუქეს,
 ტაოსთვალეებისფერი საკაბე,
 ზუსტად ისეთი, ჩემს დიდ ბებოს რომ
 მზითევში განძად გამოატანეს.
 მზე იცინოდა იმ სასიზმრეთში
 და სხივოსანი ქსოვდა მაკრამეს,
 ობობები კი სიხარულისგან,
 ვითარცა ქრისტეს, ჯვარზე აკრავდნენ.
 მე კი პატარა ჩიტის ბუდეში,
 ჩემთვის მოვიწყე ვინრო საკანი
 და დავარნიე უფლის უბეში,
 ბაგრატიონი მეფის აკვანი.
 კლარჯეთს ვახარე ლერწი ვაზისა,
 დიაოხური ჯიშ და ჯილაგის,
 თეთრას დავარქვი ლეინო ყანწისა,
 ხარისთვალას კი – „წმინდა გივარგი“.
 ვაზის ფოთლებით ვჭრიდი თარგებს და
 ქვაქარგულებში ვთლიდი „დაროშკებს“,
 ხუროს, რომელიც ტაძრებს აგებდა,
 ვასმევდი ლეინოს მხოლოდ – საოშკეს.
 ვაშენე: ბანა, პარხალ – ხახული,
 ნაომარმა და ასჯერ მარხულმა,
 ღმერთიც გაოცდა, ჯერ არნახულით
 და წამნამები ააფახულა.
 ჩამოივკა ციდან – მიწამდე,
 იმლერ-იცეკვა დოლით ყანაში,

ამიტომ, შურით დამიკლეს მეფე,
საკურთხეველთან დოლისყანაში.
სიზმარში ვნახე, ვითომ, მაჩუქეს
ტაოსთვალეებისფერი საკაბე,
მე ჩემი ტაო მინდოდა თორემ,
მეორადებშიც ვნახავ მზა კაბებს!

II

გამომეღვიძა.
უცებ ვიგრძენი
იასამანის მძაფრი სუნი და
თითქოს გაცოცხლდა დიდებულჩემი
ყელმოღერებულ, ლამაზ სურიდან.
შეაჯანჯლარა მუხის კომოდი,
ობმოღებული ძველი უჯრები
და სამზეოზე გამოიტანა,
რაც მზითვში მოჰყვა, ის საუნჯენი.
ფრთხილად მივიდა ნამზითვ სარკესთან,
სადაც რომ იდო ვერცხლის ზარდახმა,
ლანვებზე, თითქოს ცეცხლი აკვესდა
ხელი რომ ცისკენ შეათამაშა.
იქვე წააწყდა ლამაზ სატიატეს
მზისფერითა და ლაზის წარწერით,
ზედ აკვდებოდა თავის ნამზითვებს
გათეთრებული, ნაზი ლანვებით.
სცადა კვლავ, მაგრამ ველარ მოირგო
ნათალ თითებზე თითბრის სათითე,
სიცოცხლის გული ველარ მოეგო,
ერთ დროს ჩამოსხმულ, ლამაზ ნათითრებს.
საბარძიმეზე რომ მიდგა ჯერი
და მოვიხიბლე ოქროს კოვზით მე,
მან უცნაური, არქაულ მზერით,
გადამიშალა კრძალვით ზოსიმე.
მიქო და ქარგა ენა ქართული,
მზე უგზავნიდა ზეციდან სირმებს,
ენიგმებით და ნართებ დართულით,
ღმერთების წიგნი ერთად მოვსირმეთ.
„ვეფხისტყაოსნის“ მარგალიტები,
გამოყოლილი ძვირფას მზითვებად,
ხელში ჩამიდო იმის იმედით,
რომ მე არასდროს დამამძიმებდა...
მერე კი ისევ ჩაძვრა სურამი,
კვლავ გადაიქცა ლამაზ ლარნაკად,
შავ როიალზე დასკუპებული
თიხის ქალივით ალაპარაკდა:
სიზმარში ვნახე, ვითომ მაჩუქეს
ტაოსთვალეებისფერი საკაბე,
მე ჩემი ტაო მინდოდა, თორემ,
მეორადებშიც ვნახავ მზა კაბებს.

მაკა გელაშვილი

სიდონია

კვართი ჩაიხუტე, სიდონია,
შენი ბედისწერის ვიყო მინდა,
კვართის სინმინდით და მისი მადლით
სულში მინათებდეს სულიწმიდა.
ქრისტე ხომ გიყვარდა, სიდონია,
ჩემი სიყვარულიც შენსას ჰგავდეს,
შენი მობაძავი მინდა ვიყო,
უფლის საბურველი მიფარავდეს.
მისი წამება და ჯვარზე გაკვრა
იყო ბოროტებით შენამღული,
კვართი ვერ წაგართვეს, მადლიანო,
კვართი მოქსოვილი, მენამული.
მინდა დავიმარხო შენთან ერთად,
სადაც ტაძარი და მინდორია,
მეც რომ ვიხუტებდე მაცხოვრის კვართს,
მეც რომ შენთან ვიყო, სიდონია.

სოფიო ღლონტი

სიზმარ-ქხაღი

არ ვიცი ახლა, მღვიძავს თუ მძინავს,
იქნებ მკვდარი ვარ, ან იქნებ ვცდები?
და როგორც მოსე, ავდივარ სინას
ჩამოსატანად იმ ათი მცნების...
ისევ ჩაუვული მაყვლოვან ბუჩქებს
ის აღარ იწვის, მღუმარებს, მე კი
გაოცებული შევეყრებ ურჩებს,
რომ ჩამოუსხამთ ოქროს ხბოს კერპი...
ლოტის ცოლივით ვშემდეგი ერთხანს,
მერე კი ვამსხვრევ სინას მთის ფილებს,
რომელიც მცნებად დაგვიდო ერთმა,
იმ „ერთმა“, ვინც ჩვენ გვინოდა შვილი...
ვლელავ, სიმშვიდე ვერ მოვიპოვე,
კიდობანს ვამჩნევ, ღია კარი,
მიმიხმო მისკენ მოხუცმა ნოემ
და მე, უგუნურმა, მას ხელი ვკარი...
სოდომ-გომორის შევდექი გზებზე,
აქ, ბაბილონის გოდოლიც, სადღაც...
ვერ ვპოვე იგი, რასაც დავეძებ,
„წუთისოფელი წუთია“ რადგან...
არ ვიცი ახლა, მძინავს თუ მღვიძავს,
ეს სიზმარია, ან იქნებ ცხადი?...
ვხედავ იუდას, იქ ხეზე, უძრავს,
პეტრეს კი მტირალს, ხან ზის, ხან დადის...
პილატე ახლა დაიბანს ხელებს,
შუბლზე წვეთებად ჩამოსდის ოფლი,
ეს ამბავი კი ბრბოს გაახელებს,
ხვალ დაგეგმავენ წამებას უფლის...

ამ ღამით ბაღში ილოცა კაცმა,
 ამ ღამეს თეთრად ათენებს, იცის
 წარინწყმინდება, ვინც იგი გასცა
 და ერთგულების გატეხა ფიცი...
 მოციქულებიც მიეცნენ ღრმა ძილს,
 სიფხიზლის არსის იცინა არც რა,
 ღამე დილამდე დაითვლის მანძილს,
 რომ გოლგოთაზე დაესწროს ჯვარცმას.
 წუხელ, ტრაპეზზე ჩანებულ ლუკმას,
 დღეს რაღაც მწკლარტე გაუხდა გემო,
 მე ახლა გუნდრუკს მამონას ვუკმევ
 და არა იმ კაცს, ვინც უნდა ევნოს..
 ზეთისხილები ფხიზლობენ მხოლოდ,
 გიშრისთვლებში ჩაუდგათ მწუხრი
 და მარიამი მარტოდენ ბოლოს
 ვინც მართალ კაცზე „გაბედავს“ წუხილს...
 ახლა ოთახში შემოდის სხივი,
 დღე უჩვეულოდ თენდება რადგან,
 მამალი ჩემთვის, ჰო, ჩემთვის ყივის,
 სიზმრიდან ცხადში მამცნოს რომ აღდგას...
 კაცი, რომელმაც დატოვა კაცის
 სამოსი და ის ანი და ჰოე,
 კოშმარებისგან ბოლომდე დამცლის
 და მის სიმშვიდეს მეც მოვიპოვებ...

მედეა რატიანი

* * *

ღირდა, არ ღირდა, დღეს ალიონს მე ვეკითხები,
 სულის ხდომამდე შემომიტევეს აპრილის ფითრი,
 აღდგომის მაღლსაც მტკივან სულზე ისევ
 ვიცხებდი
 და ზეციური ანგელოზი შენდობას მითვლის.

სადამდე გვყოფნის, უჟამოა თვითონ ულუფა,
 ცრემლის დენამდე რომ ვიხმით წმინდა თასიდან,
 და მახსენდება, ამ რწმენისთვის იყვნენ ულუმბოს,
 არ მიხმებოდა რწმენის ფესვი იმ ათასიდან...

ღირდა, არ ღირდა, ქვეყანაც და გულიც ენამა,
 ჩვენს სარკოფაგებს სარგებელი მეტი აქვთ
 ხშირად,
 ვიდრე სულიერ უპოვართა ვუყურებთ თამაშს,
 აქ მომავლისთვის საკუთარ თავს ისევ გავწირავთ.

ბედია ესეც, ღმერთო, შენკენ რომ ვიხედები,
 რამდენს გაუძლო და ღალატის ცრემლიც უღვრია –
 ჩემო სამშობლოვ, ვისაც გულში დაეხედები,
 ლხინის დღეებით ნეტავ ქვეყნად რომელს უვლია?!

გიორგი გოგაჯიშვილი

ზმანეჯა

აბიბინებულ ბალახზე
 მზეს გაუშლია ჭილობი,
 ველარც ცრემლები შევნიშნე,
 ველარც – შესხნილი ჭრილობა.
 ფიქრგადახდილი არაგვი
 კალმახის აკვანს მოჰგავდა...
 უწინ, ვით მოყმე სამასი,
 ისიც ფეთქავდა, ბორგავდა...
 ცაზე ქარების ეტლებით
 ღრუბლებმა გადაიარეს,
 მთისთვის ვის გავემეტენით
 აქ ნისლიც გვირჩენს იარებს...
 ცა იყო ისე მაღალი,
 მზეს უგალობდა ნიბლია.
 ამდენი განცდა, ახალი,
 მერგო ბედიან-ილბლიანს...
 რას ინატრებდი უკეთესს
 გულო, ჯავრის მთას ასულო...
 რად არ შეირგე სამოთხე,
 თუმც სიზმრად შე დათარსულო...
 თვალთა ვიხილე ნათელი,
 ღმერთო ის განცდა მიცხოვნე.
 მე მოგკვდე, ოლონდ, ქართველი
 ეგეთ მამულში მიცხოვრე...

ბადრი სულაძე

„გული ვერ გადასხვაფერდა...“

(ფერეიდნელ ქართველებს)

ნასისხლარ სუნთქვად რომ სცოდავს,
 სული – ძველ ფიქრთა ნამსხვრევად,
 „თვალი თვალს თუმცა მოშორდა,
 გული ვერ გადასხვაფერდა...“

აქ ძველად, რწმენაც ღადარში,
 ტკბილად ცხვებოდა ხშიადად, –
 და ბედად ჩვენდა, ავდარიც
 სინათლის მწედ ახმიანდა...

აქ, ჩვენთან, ერთ დროს დაჭრილი,
 მზემ შობა – ვერხვი წყაროსთან,
 მანდ, თქვენთან, კლდეც რომ კაცივით
 ენდობა „ვეფხისტყაოსანს“...

ჩვენც ვნაღვლობდით რა, სიმღერის
 ხმებს ლოცვას სიმწრით აბამდით,
 ცრემლ-დაღბობით და სისხლ-ღელვით,
 გემოსათ ნისლის ნაბადი...

ხიდს – წინაპრამდი გასავლელს,
სქელ ნისლ-ბურანში რომ ზვედით,
სიზმრამდი დათვლით – ასამდე,
მერცხლის გულამდი მოხვედით...

ოხერი ნუთისოფლის ქვას,
ცისოდენ ქედზე ვიდგამდით,
იმაღ გვაცოცხლებს, როდი გვკლავს,
სიშორე ფერეიდანის...

ველზე იანიც სწავლობენ
მზის მცხუნვარების გაძლებას;
მხრებზე ვისვამდით მგალობელ
ჩიტს, მწუხარების დაძლევად...

აქ ძველად, რწმენაც ღაღარში,
ტკბილად ცხვებოდა ხმიადად, –
და ბედად ჩვენდა, ავდარიც
სინათლის მწედ ახმინდა...

ნასისხლარ სუნთქვად რომ სცოდავს,
სული – ძველ ფიქრთა ნამსხვრევად,
„თვალი თვალს თუმცა მოშორდა,
გული ვერ გადასხვადფერდა...”

იამზე არველაქი-ხეცურიანი

მოყვარემ წიხედ ამაგო

„იამზე, საყდრის ნაშალო
რა გზა გაქვს გამოვლილიო,
ან ვისი აგებული ხარ
ან ვისი ჩამოშლილიო.“

მზილეს და მძერწეს თიხიდან
გამოვმდგარიყავ ქალადა,
მამამზემ სხივით მაკურთხა
ლეთიშობლის მიწამ დამბადა.
მაღალმა მთებმა მიშვილა
ზევიდან ღმერთი მფარავს და –
ფუძის სიმტკიცედ გავყურებ
ხევსურეთსა და მარაბდას.
ახლაც იმათი ჯიშის ვარ,
სამყაროს შევრჩი დანაშთად.
კალთაში მთვარე ჩამიწვა –
ვერცხლის თასებით მანათა,
ძმობილად ვირჩევ გიაურს
დავიდაქალე სანათა.
მოყვარემ ციხედ ამაგო,
მტერმა ვერ მძლია აქამდე,
უტეხი მინით გაჩენილს
ვინ მოუდრიკოს სადავე.
დავდივარ ფარ-ხმალ ასხმული
სად მოსახელე ქვა გდია,
ვერასდროს წამშლის ავსული
მამის ნაკვალევს, მადლიანს.

ანა გვინაშვილი

შოშა

მოვიდა ღმერთი, ჩვენთან ამიერ
კრავის ბაგაში კანკალებს, კრთის,
ელვრება მნათი ციდან ზვავიერ,
წამისყოფის შეუცნობელ ჩრდილს.

მზემ გუნდრუკი და მინამ მური
მოიღეს სული წმინდისა წილ,
რძით და ტკბილ თაფლით დანამულნი,
მწყემსნი კრძალვით შეჰხაროდნენ ჩვილს.

შობის ღამეს უსასრულოდ ათოვს
სცნეს მოგვებმა მზე – ვარსკვლავი უფლის.
მოართვეს ოქრო – ვითარცა ბატონს,
თაყვანი სცეს, დაუმაბლეს შუბლი.

სცნეს მოგვებმა უნაპიროდ მძიმე
ერთვის მწუხრი საუცხოო მნათობს,
მზე – ვარსკვლავი თეთრად მოციმციმე
შობის ღამეს უსასრულოდ ათოვს.

ნინო მუხსელი

წრემლიანი ვაზი

ცრემლის წვეთით ინამება ვაზი.
არხილული გზა მიჰყვება ტაძარს.
მაყვლის ბუჩქში იადონი გალობს,
სიტყვა აჩენს გულში რწმენის ხანძარს.

მთის წვერივით დანისლული ფიქრი,
ეჭიდება კეთილ-ბოროტ ძალას.
ოხ, რამდენი მანკიერი ქვაა,
რასაც გული ბნელ კუნჭულში მაღავს.

ჩვილი გული ვერ ერგევა ნაგავს,
ბაგიბუგობს და ეს სევდა ღარავს.
ის სიმშვიდეც, მოუპარავს რასაც,
თვალს აფარებს ამჩატებულ ფარდად.

ია-ვარდი გაიშლება მზეზე,
გულსაკიდად შეებნევა ალაღს.
თუნდაც ბედის უკუღმართი ჩარხით,
ხან აღმა და ხანაც დაღმა მავალს.

თვალი, ხშირად ცოდვის ნექტრით მთვრალი,
ივსება და იხილება ცრემლით
და სამოთხის ვიწრო ბილიკს ლოცავს –
წმინდა ნინოს ვაზის კოხტა ჯვარი.

თაბარ შაიშაქლაშვილი

ქიზიყში ყვაოდნენ იეზი...

(სტეფანე ხირსელს)*

ქიზიყში ყვაოდნენ იეზი,
უფლის ხმა ნეტარად ისმა,
სტეფანე ზეგარდმო იერით
ნამშვენი ილტვოდა ხირსას.

ილტვოდა ათცამეტ ასურელ
მამათგან ნაფიცი მზერით,
ანგელოზთ რჩეული... მსურველი
ცხონების და მადლის გზების...

დაბურვილ იყო ის ადგილი –
ტყიანი, მაყვლოვან ეკლის...
მოჭქონდა ვით სული დაღლილი,
სტეფანე მოწამის ნეკი...

მზე იყო ფიცხი და თაკარა,
ქრისტეს ხმა ფეხდაფეხ სდევდა...
ცხრა მთა და ცხრა ზღვა რომ ატარა
და ჯვარი აანთო სევდამ

მერე ალაზნის ველს გადასწვდა
შვინდ-ბროწეულების შუქი...
ზარის დაძახილი ცას ასწვდა
ხირსელის გულივით მშუქი...

ქიზიყში ყვაოდნენ იეზი,
ნინოს ნატერფალზე, სისხამ...
ვედრება – მშვიდი, ღვთის იერით
სტეფანე ილოცდა ხირსას!

*სტეფანე ხირსელი – ასურელი მამა,
ვინც ქიზიყში ააშენა ხირსის მონასტერი
(ახლანდელი ტიბაანი).

მაკა აკულაძე

* * *

(ვუძღვნი დევნილ მეგობრებს)

ძველი ლოცვებით მომესალმე,
უცხო სიზმრების კართან გელი...
მკლავს ეგ ქალაქი, გრძნობასავით
გათანგული და გამათანგველი.

დამწყდარი გზებია წინ და უკან,
როგორც ტელეგრაფის მავთულები.
ველარ ანათებენ ბნელს და უკუნს
ფორთოხლის ხეების ნათურები.
შემოდგომასავით უამინდო,

შორი სიზმარეთის დარი დგება
და მაინც, მინდა თუ არ მინდა,
გაქცევით მინევს დალოდება.

სადგურზე ამაოდ ჩამოვდგები,
დღეები ტალღებივით გადივლიან.
სადგური – არა დალოდების,
მუდმივი გაქცევის ადგილია.

ნაიარევიდან, მოურჩენელ –
იმედის ხმელ ხეზე ვარ ამოყრილი.
ნუ გაგიკვირდება რომ გიჩემებ,
შენი ტკივილების გამო ვყვირი

და სანამ მივხვდები, რა ვიყავი,
სანამ ჩემს ბარძიშს გამოვცლიდე,
ხიდს გაღმა სახლში გამიყვანე,
ერთხელ იმ სახლშიც მალოცვინე.

მაია ქარსაულიძე

წმინდა ნონო

დღე იყო მშვიდი,
სიკეთით სავსე,
ისმოდა ირგვლივ
ზარების რეკვა.
და იდგა ნინო
ვაზის ჯვრით ხელში
და მცხეთას სხივი –
სინათლის სვეტი
აღმოსავლეთით
მზესავით ედგა.
ყვავილებს ეგრძნოთ
მუქი ღვთიური,
რომ უფლის მადლი,
კარს მიმდგარიყო.
ზეცად ალაპყრეს
თვალები წმინდა,
დაატრიალეს
სურნელი ციდა.
წმინდა ნინო კი
ვაზის ჯვრით ხელში
გზას გასცქეროდა,
იმედით ხვალის,
რომ საქართველო
გაბრწყინდებოდა.
მცხეთას მირონი
გადმოდიოდა
და უფლის მადლი
ცად ადიოდა.
რეკდნენ ზარები,
დღე იყო მშვიდი,
ცაზე ღრუბლები
იმ წლებს ითვლიდნენ,

როდესაც რწმენა,
გულიდან გულში
გადადიოდა.

ბიორბი ზუბიტაშვილი

* * *

ამ მათათა იქით და მწვერვალთ იქით,
დგას სალოცავი პაპათ ნაგები,
ქვა-გალავნებით, ზარით, თაღებით,
კაცთა ცოდვილთა სიტყვით ნაქები!
იგი მაცნეა ჩვენი წარსულის,
ქართული სულის ამოძახილის,
რწმენის, იმედის, საქმე-ქართულის,
ავთა რისხვის და ავთა ქადილის!
იგი მაცნეა ძველი დიდების,
უბრად მთხრობელი ქრისტეს აზმათა,
შემომნახველი წმინდანთა ქების
და მათი ნიჭის, ვინაც აღმართა!
მნათად ანთია წმინდა სანთელი,
წყვდიადმა ჩვენში ფრთა ვერ გაშალა,
კიდევ ღალადებს ლექსად შავთელი,
რადგან ქრისტეა ჩვენი გზა-შარა!
ვით საქართველო მცირე, პატარა,
დგას მაღალ მთაზე მაღალი ნიში,
დრომ ვერ ჩააქრო, დრომ ვერ დაღალა
პატივაცრილი დიდება მისი!

ნინო არსენაშვილი

უძლეზი შვილისგან თქმული

მცდელობა დავით გურამიშვილის მიბაძვისა

არ მეყო არსობის პური,
სახეზე ვიცხე მური...
გავყევ მამონას.
გულმა შეუშვა შური,
უფალს არ ვუგდე ყური,
ეშმა მემონა,
ასე მეგონა.
ნუთუ წავიწყმიდე სული,
ტანჯვა მელოდება სრული?
დავრჩი შორს უფლისგან კრული,
სიკვდილის მომეახლა რული.
დროა, ვითხოვო შენდობა,
მე ძმობა გთხოვო, შენ – დობა
და თუ არავინ მენდობა,
შენ შემოიფარო.
მომცე არსობის პური,

ცრემლით მომბანო მური,
გულმან განაგდოს შური,
უფალს მივუგდო ყური,
გამომიძარო.
განვაგდე საცთური ძველი,
გამომიწოდე ხელი...
მტკივა სამსჭვალე, ძელი...
გელი უფალო,
გელი!

ჯემალ შანიძე

ალავერდი

შენ, ალავერდის დიდო ტაძარო,
ალაზნის ველო, წმინდა საძვალევე,
რამდენს გაუძელ, ჩემო კახეთო,
ჩემო სამშობლო, შენ გენაცვალე.
შენი გალავნის წმინდა ქვებია,
მთებია შენი დიდი კარიბჭე,
ცად აზიდული შენი მხრებია,
ჯერ რომ ვერაფრით გადმოაბიჯეს.

მირანდა ზაბახიძე

ფერი იცვალე

ფერი იცვალე!
უფალო, და
ჩემს გულშიაც ბინა დაიდე.
სულ მთლად განმწმინდე
ევას ცოდვას შეხორცებული.
ფერი იცვალე!
უფალო, და
ახლაც დაინდე
სული ჯიუტი,
თავშესაფარ შემოჩვეული.

რარიგ რთულია,
განიძარცვო ყველა სიავე,
რომელიც გონის მეტასტაზით,
ახლაც ივსება.
არ მიმატოვო, რომ
ამბობენ ემანდ მიწყალე,
სიშლეგეო სიყვარულის
ვერცხლად მიღება.

შემორჩენია ცას ეს მინა,
სულსაც – სხეული,
თითქოს ორივე შემომაცვდა

ღმრთისებრ ფიქრებად.
დედის სხეულში ჩამოქნილი
მე, ორეული,
დროთა ქარ-ცეცხლში ინვებიან
ძველ-ძველ მითებად.

ახლა კი აღსდექ!
სულო ჩემო,
ფერი იცვალე!
ფერი იცვალე, სიყვარულით
რომ იმოსება,
ყველა სიტყვა და ყველა განცდა
ისე იმარხე,
დასასრულს იქით,
უკვდავებით რომ ილოცება.

ფერი იცვალე!
უფალო, და
ჩემს გულშიაც ბინა დაიდევ.
სულ მთლად განმწმინდე
ევას ცოდვას შეხორცებული.
ფერი ვიცვალე!
უფალო და
ახლაც დაინდე
სული, ჯიუტი,
თავშესაფარს შემოჩვეული.

ირმა არახამია-ჩიქოვანი

ჩემო იესო

მე შობის ღამეს ავანთებ სანთელს,
ვლებულობ ჩემთან უფალ იესოს.
უფალს რომელიც ჩვენი ხსნისათვის,
ჯვარზე ეცვა და ტანჯვას მიენდო.
დღეს მე გენდობი ჩემო უფალო
გადამრჩენელო ჩემო იესო,
დღეს მე გაბარებ შენ ჩემს სიცოცხლეს,
შენს გზაზე მინდა მარად იესო.
მინდა ვილოცო შენს წმინდა ხატთან,
სანთელი მუდამ მენთოს იესო.
გთხოვ, დამილოცე ჩემი სამშობლო,
შობის მადლსა გთხოვ ჩემო იესო.
გთხოვ, დამილოცე ჩემი ოჯახი,
წმინდა ოჯახს გთხოვ, ჩემო იესო.
გზას არ აცდინო ჩემი შვილები,
მართალ გზასა გთხოვ ჩემო იესო.
გთხოვ, რომ მასწავლო სიკეთის ცნობა,
ბოროტს არ მივცე გული იესო,
ჭეშმარიტება ავანთო სანთლად,
შენი იმედით ვიყო იესო.
აი, ლიცლიცებს ჩემი სანთელი,
მე შენი ხელი ვიგრძენ იესო.
მინდა ჩაგჭიდო ცოდვილი ხელი
აღარ გამიშვა, ჩემო იესო.

გულთამზე მარგველაშვილი

„სიზმარი“

დამესიზმრა... ნისლის ქოხში ვიყავ...
ცის ტატნობზე, მზე კოცნიდა დაისს...
ქარი ვნებით ეხვეოდა ტანზე...
ვარდისკაბით გამოპრანჭულ მაისს.

ქოხის ბოლოს, გვირილების მინდორზე,
ცრემლის წვიმის მღვრიე გუბე იდგა...
ფეხშიშველი გაუფეხვი ფერდობს,
უცებ მინა სისხლისფერად იქცა...

ქარბორბალამ ამიტაცა ცაში....
მთვარის კოშკში ჩამირაზა კარი,
შემომძარცვა ტანზე შავი კაბა,
მე ვიყავი უსხეულო ქალი...

რალაც ხმებით შეზანზარდა ზეცა..
გამობრწყინდა შუქი მზეზე მეტი...
გავიხედე იდგა დიდი ტახტი..
ზედ დაბრძანდა წმინდა მამალმერთი.

სისხლის წვიმა ასველებდა მიწას.
გადმოეშვა ანგელოზთა დასი...
ცოდვა-მადლის ბოხოქრობდა სეტყვა,
რომ სიცოცხლის ყველას ეგრძნო ფასი.

მიწას ჰქონდა გაღებული პირი...
ჯოჯოხეთის ქვესკნელს წვავდა ცეცხლი.
ინვებოდა ბოროტების მოდგმა...
ინვებოდა ოცდაათი ვერცხლი...

ანგელოზებს ფრთებქვეშ ჰქონდათ წყარო.
უკვდავების მოწვეთავდა წყალი...
ცეცხლის ტბაში ეცემოდა წვიმად...
რომ ჩაექრო ბოროტების ალი...

ცაზე უცებ გადიშალა წიგნი...
შიგ ეწერა ყველას ცოდვა-ბრალი...
ბოროტს ცეცხლი ეხვეოდა ტანზე...
მართალს შუბლზე ესმებოდა ჯვარი..

ივეტა პავლიაშვილი – დონაქი

ჩემი ხატია სამშობლო

„არ გავცვლი მე ჩემს სამშობლოს
სხვა ქვეყნის სამოთხეზედა,
როგორც უფალი სამშობლოც,
ერთია ქვეყანაზედა“
რაფიელ ერისთავი

შორს გამიტაცეს ოცნებებმა, –
 ალბათ ბედია...
 არ დამიჯერებთ, შთაგონება ზღვაში მენვია –
 უნაპირობამ ჩემი ოცნება ვერ დაიტია –
 დიდხანს არნია...
 არ ჩანს ხმელეთი, არ ჩანს იმედი,
 მთელი სამყარო შიშს შეუპყრია,
 კალამიც არ მაქვს, რამე დავწერო,
 რა დროს მუზაა, რა დროს ლექსია?!
 ...და ანგელოზმა
 მომანოდა კენჭი პანია:
 ჰა, დანერეო,
 რაც გიღვანია,
 და მოაფინე მაღალ ტალღებს
 ზეცას რომ აწვდეს.
 ჩემს წინ მსოფლიოს რუკა ეფინა,
 ჩემი ყირმიზა საქართველო ნისლში ეხვია.
 შორს გამიტაცეს ამ სიტყვებმა
 შორს გამიტაცეს...
 უცებ შუაგზად პოსეიდონი
 თავად მენვია,
 ქართული ენა – ღმერთების ენა
 მასაც სცოდნია.
 მითხრა: მწერალო, ნეტავი საით გაგინევია?
 მომიყვიო, რა დღეშიაო შენი ქვეყანა?
 ოდითგან ვიცი, – არწივების საბუდარია
 და უფლის კვართიც იქ რომ მარხია.
 ქართული სული ისევ ანთია?!
 პასუხი ცოტა დამიგვიანდა...
 მერე განვიმდა...
 გამომეცხადა ღვთისმშობლის ხატი,
 სამშობლოსაკენ მიმანიშნებდა.
 კოსმოსს იპყრობდა „ჩაკრულოს“ ხმა
 ჩემი ხალხური,
 მუჭში მეკავა საქართველოს
 მიწა ჯვარცმული.

ლია მამულაშვილი

ნმინდა ნინო

ვაზის ტევრში გადასულა მზე თიბათვის,
 ქალწულის თმას მზის სხივები დაჰფენია,
 მაყვლოვანში შეისვენებს თავდახრილი,
 ზეცას უფლის ნაკვალევი დასტყობია.
 ვაზის ლერწმებს დააჯვარებს,
 მერე შეფსკვნის, კულულს ნასკვით
 თლილ თითებით გამოიყვანს...
 ქართლის მიწას დაუჩოქებს, კალთას დახრის,
 ვარსკვლავებად აენთება კვართი ღვთისა.
 ვაზის ჯვარით ქრისტეს მოდგმას აზიარებს,
 ნმინდა ნინო, ქალწულ კაბადოკიისა.

თენგიზ ხუციშვილი (ქრისტეს მხედარი)

იქ ვდგავარ

იქ ვდგავარ, სადაც ძნელია დგომა,
 სადაც მაცდურმა დააგო მახე,
 და ეს ცხოვრება ნააგავს კვდომას,
 თუკი არა გაქვს შენ შენი სახე!
 იქ ვდგავარ, სადაც გზა არის ვინრო,
 ეკალ-ბარდებით, არა ვარდებით,
 თუ მოხდა, ფეხი დამიცდა, ვინძლო,
 მომეცი ხელი თუკი ვვარდები.
 იქ ვდგავარ, სადაც კაცს ჰქვია – მამა,
 სადაც ღვთისმშობელს ნააგავს ქალი,
 იმ სიყვარულის უწყვეტი გამა,
 რომ წინაპართა დიდი გვაქვს ვალი!
 იქ ვდგავარ, სადაც მე უნდა ვიდგე,
 დროის ქარტეხილს ვებრძოლო კალმით,
 და მელნის ბოლო წვეთამდე, ვიდრე,
 სადამდეც სული იქნება ჯვარცმით!
 მოვიდა ჟამი, სადაც ჭირს სუნთქვა,
 და სადაც ვერცხლი ანათებს მხოლოდ,
 უფალო ჩემო, დამშანთონ თუნდაც,
 ოღონდ შენამდე მოვიდე ბოლოს!

ვიქრია ყუშიტაშვილი

ნმინდა ნინოს ამბავი

„მოქცევაი ქართლისაი“-ს მიხედვით

1.

იყო სარდალი ზაბულონი...
 იყო მისი ცოლი სოსანა...
 ჟღერდა „ოსანა“, ვით დედის ნანა
 და კაბადოკიას იშვა ნინო...
 ხანმა გამოსკვნა ნაყოფი საჩინო...
 დამშვენდა თორმეტისა...
 ტანი რომ აიყარა,
 დედ-მამაშვილობისა გზები გაიყარა...
 მიარიგ-მოარიგეს ქონება – ცხოვრება:
 თუ რამ ჰქონდათ და თუ რამ მოინაგრეს,
 იერუსალიმს, პატრიარქს ნინოს ბედი ანდეს,
 უფალს საკუთარი სულისთქმა გაანდეს –
 ქრისტეს ათი მცნება სანთლებად დაანთეს.
 მოიქცა ზაბულონი და დედა სოსანა...
 ნინო პატრიარქის იმედად „ოსანას“
 უმღერდა უფალს გზნებით,
 მისი სიმღერებით
 წარმართთა ნაცარტუტად აქცევდა მახვილით –
 არლარა რჩებოდა მცირედი სამხილიც...

2.

„ცაზე მთვარეა – მჭადს რომ კეცში სვამდა ბებია,
ვარსკვლავებია – დედამინის რადარებია...“ –
სურვილს ჩაუთქვამს,
სანამ ზეცას სწყდება ვარსკვლავი,
პატარა გოგო, ხელის გულზე სატარებია...
კუდრაჭაა და დედოფლების სადარებია,
მნათობთა ხომლი გოგოს კუდში ასდევნებია,
მისი სიზმრები ლაღები და ფერადებია,
შეჰყურებს მთვარეს – მჭადს რომ კეცში
სვამდა ბებია:
„სანთელს დავანთებ, ბედს მივანდობ დედა
ლვთისმშობელს
და მარიამის კალთას ვვედრებ, გადამეფაროს,
ყველას თავის ხვედრი ერგო წუთისოფელში –
ქალწული ნინო ვაზის ჯვარით შევცვლი
სამყაროს!...“

3.

დრო-ჟამის დინებას ნინო დანდობია
ალმზრდელ-პატრიარქის სწავლება სანდომია...
ქრისტეს სიყვარული ასულს საზრდოდ ექცა –
სულის ზიარება ოცნებად გადაექცა,
ჩრდილოეთს ეგულვოდა უცხო რამ ქალაქი,
მცხეთად წოდებული, სადაც რო ზვარაკი,
კვართი ხელთუქმნელი ნეტარ ასვენია,
მაგრამ ურწმუნობა წარმართთა სენია...
სწორედ ამ მინიდან ვაზის ჯვრით გაუყვა
გზას, ფრიად სახიფათოს,
გზას, სრულად გაუვალს...
უშიშრად მოდიოდა, ქრისტეს სჯულს აკმევდა
უმწეოს, უპოვარს იმედებს აძლევდა.
ქალის თმით შეკრული ვაზის ჯვრის წყალობამ
ბევრი განკურნა და ბევრიც ამწყალობა,
ქალაქის სამეზობლოს მლოცველმა იმატა
წარმართთა სულები ქრისტეს სჯულს მიმართა...
ჯვარმა ვაზის, სკვნილმა ასულის დალაღით,
რწმენით განამტკიცა სუსტი და მაღალი...

4.

„ღლე ღლეს მისდევს და ვერ ვენევი ანმყოს,
უფერულს
წარსულსაც უკვე ვერ ვიხსენებ თრთოლვით
სათუთით
წამებში ვატევ სიხარულებს, სამყოფს, სათითოთ
და საათებში – ღლეებს უქმად, ქროლვას
მთვარეულს...
სულ მღელვარეა მოლოდინი უკეთეს სვალის?!
რა ამოა სინანულის პატარა სევდა?!
ვინ გამიმზილოს, ვისი იყო ოდესღაც ბრალი,
როცა ქარები ზეცას დარდს და წუხილში ხვევდა...
სულ ახალია... ნამგალივით ლითონი ბასრი,

დაღამდება და დარდიანი ამოვა მთვარე,
სათლს დავკიდებდი, მთვარის რკალზე, ავსებულს
ცრემლით
და დავაშრობდი უდაბნოეთს მლოცველი ბარემ...
იქმნას ნათელი! გადაუხსნას გული მაცხოვარს,
და გააბრწყინოს კურთხეული ღვთივ არე-მარე...“

5.

ერთხელაც ქართლსა შინა ხალხში ხმა გავარდა:
ნანა დედოფალი განსაცდელს ჩავარდა –
სენი, უცხო ჯურის, დედოფალს შეეყარა –
ლამის, დავრდომილი, ზეცას მიეპარა...
ათასი დასტაქარი დედოფალს აახლეს
გლოვამ დიდ-პატარა მოიცვა სასახლეს...
მეფე მირიანი, უმზეოდ შთენილი,
ბოლთას სცემს დარბაზებს, მარტოდ დარჩენილი...
ბრძანა: უხმეთ ნინოს და ისიც გამოჩნდა –
ასული კი არა, მზის სხივი ამოჩნდა,
უფლის ლოცვად დადგა, ჯვარი მოიმარჯვა
დედოფლის სნებაზე ლოცვამ გაიმარჯვა...
მხევალი ღვთისა ნანა უფალმა განკურნა –
ნანა დედოფალმა თვით ქრისტე ირწმუნა..

6.

მეფე მირიანმა ფრიად გაიხარა
ნინოს მაღლი უძღვნა, ქედი მოიხარა,
თუმც ქრისტეს სასწაული მაინც ვერ დაიჯერა
უფლის ცოდნა-მადლით ვერც გული იჯერა...
ერთხელ გადანყვიტა წასვლა სანადიროდ
მოირთო-გაემზადა ლაშქრად-სანადიმოდ...
ტყეში რომ შევიდა ჩამოწვა უკუნი,
ლოცვად მოიყარა – დაიწყო პუტუნი,
წარმართ ღმერთებს სთხოვა: „მომგვარეთ
ნათელი!“

ამაო გამოდგა...
ვერარა კანდელი
ვერ გაანათებდა წკვარამს სულისმიერს,
მიმწუხრი მოეფინა ზეცის დასალიერს...
ბოლოს მირიანი ნინოს ღმერთს ევედრა
და იქმნა ნათელი!...
და ბოდბეს წილ-ხვედრად
მეფემ ააშენა ტაძარი სასწაული
ინამა – მიაგო უფალს საწყაული,
ასე დამკვიდრდა ქართლში ქრისტეს სჯული...
ნინო ბოდბეს დარჩა, სწეულთა მკურნალი
იქვე აღესრულა, იხილა უფალი...
მას შემდეგ მომლოცველნი დიან გასაოცად
წმინდა ნინოს ნეშტის ზიარ მოსალოცად...
ბოდბეს ასვენია ქალწული უთხოვნელი,
ნეტარი წმინდა ნინო კაბადოკიელი.

დავაკაკუნებ სამოთხის კარზე

დავაკაკუნებ სამოთხის კარზე,
მხოლოდ კი შესვლას ვერ გავბედავ,
რადგან მრცხვენია,
დავაკაკუნებ მოლოდინით, იქნებ შემძახონ,
აქ კი მიგიღებთ, მაგრამ ჯერ ხომ ნაადრევია.

გამოვბრუნდები ფრთაშესხმული, და არეული
იმ ადგილიდან, ანგელოზნი სადაც მღერიან,
ცოდვილ მიწაზე ფეხს დავადგამ იმ მოლოდინით,
რომ სამოთხეში, იქ, ზეცაში, ვიცი, მელიან.

გაამაყებულს, ვერ დაიტევს გული სიხარულს,
დღეიდან თავი ყოვლისშემძლე რადგან მგონია,
მინიერ ზრახვას ვერ ნაუვა გული მოკვდავის,
ისე არ არის, როგორც მიწის შვილებს გვგონია...

ისე დანისლავს გულის სიღრმეს ცოდვა ბოროტი,
როგორც ღრუბლები ეფარება თბილ მზეს,
სხივიანს,
დავაკაკუნებ მე თამამად სამოთხის კარზე,
თუმც ხმა არ ისმის, რადგან მე იქ აღარ მელიან...

გამოვბრუნდები ზარცემული, გამეხებული,
ხორცის ტკივილი სულს ჩასწვდება, აალრიალებს,
გვიან მივხვდები, რომ გავწირე თავი უიღბლოდ,
ჩემი სინდისი გულს მიჭამს და სულს აწრიალებს.

ჩარაზულ ურდულს შევბედე და თვალი შევავლე...
ვაააჰ, უბადრუკო, უნამუსოვ, ურცხვო, ჯიუტო!

ფრთამოტეხილი გამოვბრუნდი, ქვევით დავეშვი,
საითაც ჩემებრ ცუდ არსებებს უნდა ვაუწყო,
რომ ვუერთდები მათ ბნელ სულებს მე
სამუდამოდ...

და რალაც ძალამ, უხილავმა, ამოუხსნელმა,
უკანასკნელად, მიმაბრუნა, მიმატრიალა,
მძიმე ურდული მდორედ, ზანტად გადაინია
და გავიგონე კარის იქეთ: „მაინც გელიან!

თუ თეთრ სამოთხის კართან ერთხელ ჩუმად
დადგები
და ფრთებშეხვეული ზეცას კითხვით ისევ შეხედავ, –
გეტყვი: არცერთი შენი ცრემლი არ დაგვინწყნია,
არცერთი შენი მოლოდინი წაგვირთმევია.

თუ ხმა არ გესმის – ნურაფერში ეჭვს ნუ შეიტან,
ზოგჯერ, აქ, ცაში, ჩუმად გელით – არა ხმაურით.
გელით მაშინაც, როცა ვფიქრობთ:
„იქნებ არ უნდა“,
გელით არსებით, – სუნთქვით, ფიქრით,
თუნდაც სიჩუმით.

შენ არასოდეს არ ყოფილხარ მიტოვებული
არც იქ, არც აქ და პლანეტაზე, ამ მზისქვეშეთში.
სულ ცოტაც კიდე, გაიგონებ შენი გულის ბიძგს,
და მერე უკვე, გვიან, თუმცა მაინც მიხვდები:

რომ შენ ყოველთვის სადღაც გულით მაინც
გელოდნენ.
მიუხედავად, რომ გტანჯავდა სულის ამბოხი,
მაშინაც ,როცა უძლებ შვილად გადაიქცევი
და მოინდომე უფლისათვის შუბლზე ამბორი...”

18 აპრილს თელავის ცენტრალურ მოედანზე „ძველ ბაღში“, ელენე ახვლედიანის 124 წლის იუბილესადმი მიძღვნილი კონკურსი „თავისუფალი მხატვრობა“ გაიმართა, რომელიც ყოველწლიურად ტარდება და მონაწილეობის მიღება ყველა მსურველს შეუძლია.

ჟიურიმ საუკეთესო ნამუშევარი შემდეგ ნომინაციებში გამოავლინა:

- საუკეთესო ფერწერა,
- საუკეთესო კომპოზიცია
- საუკეთესო ტექნიკა

ლონისძიებას თელავის მუნიციპალიტეტის მერი, ლევან ანდრიაშვილი და თელავის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე, ფიქრია ყუშიტაშვილი ესწრებოდნენ. კონკურსის სამ სხვადასხვა კატეგორიაში გამარჯვებულები 500 ლარიანი საპრიზო ვაუჩერებით დააჯილდოეს.

ასევე მოენყო ელენე ახვლედიანის სახელობის სამხატვრო სკოლის მოსწავლეების ნამუშევრების გამოფენა-გაყიდვა.

